

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

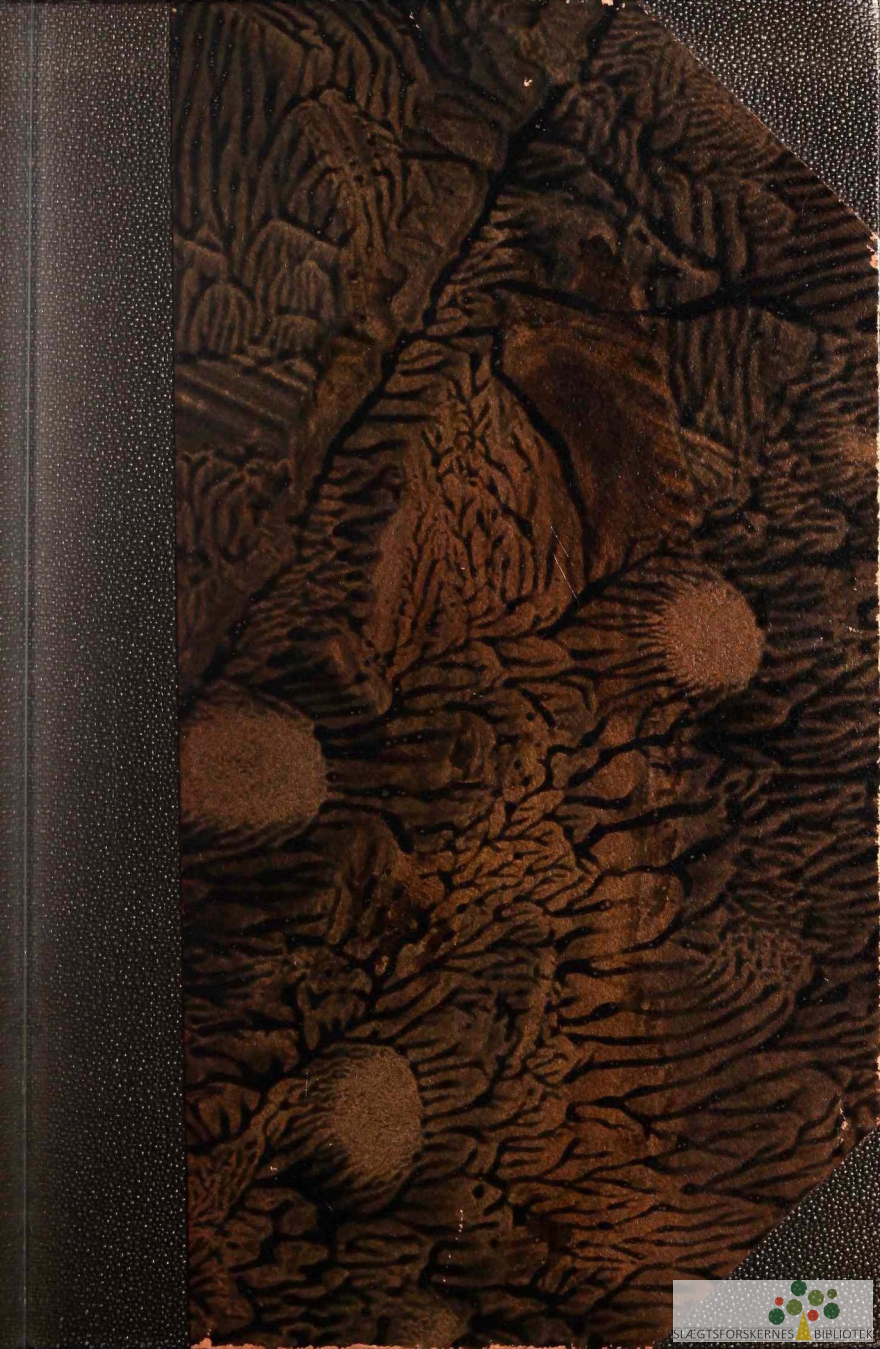
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

FYNSKE BONDESLÆGTER

OPTEGNELSER
OM
FYNSKE BONDESLÆGTER

VED
MARTIN SKOVBO

TRYKT SOM MANUSKRIFT

ODENSE
TRYKT I ANDELSBOGTRYKKERIEET I ODENSE
1917

Familien i Vissenbjerg.

Det er flere Bondeslægter, der ved Samgifte har blandet Blod med hverandre indbyrdes og ved forskellige Forgreninger ogsaa har forplantet sig til en Del Købstæder, jeg her vil gøre nogle Optegnelser om.

De kan følges et Par Hundrede Aar tilbage i Tiden, og vi træffer da Stamforældrene til dem i Asperup, Brenderup og Vissenbjerg Sogne.

Og da Vissenbjergslægten i de senere Tider ligesom har ligget de andre fjærnere baade med Hensyn til Tidsmaal og Sted, vil jeg begynde med den, skønt nogle af de andre kan følges længere tilbage.

Stedet har tillige sin egen sagnhistoriske Tone, der gør det skikket til Skueplads for de indledende Begivenheder i en gammel Slægtshistorie, hvor Virkelighed og Sagn ofte blander sig paa en hemmelighedsfuld Maade og kun dunkelt lader Efterslægten skimte, hvad der foregaar.

Dybt og underligt suser Vinden gennem Skovene, som de staa deroppe paa de bjergagtige Banker og nede i de dybe Kløfter som Rester af svunden Storhed fra den Tid, de strakte sig milevidt omkring og den mørke, berygtede Vissenbjerggyde med sine Røvere var en Gru for de vejfarende.

Markkulturen har taget mere og mere af Skovene, saa nu bølger Kornet og Græsset gror, hvor før de store

Skoves dybe Skygger hvilede. Den smalle, mørke Gyde, hvor de vejfarende sneg sig ængsteligt af Sted, er bleven til en bred, lys Landevej, hvor man færdes saa fredeligt som noget andet Sted, og Sommergæster fra Byerne kommer for at besøge Stedet med dets Bjerge og Kløfter og vide Udsyn, og kun de forhuggede Skoves mindefyldte Susen er tilbage, — og saa nogle Navne, som minder om de gamle Dage: »Røverskoven«, »Røverhusene«, »Røverbakken« . . . .

Nær ved Bjergenes højeste Punkt ligger Kirken og syner vidt omkring, og ved den ligger nu Præstegaarden, som i fordums Tider laa lidt længere mod Syd, under Kirkeskoven, i den Lavning, som hedder Fuglevig, og da al Tid kaldtes Fuglevig Præstegaard. Tre Gange véd man, den er gaaet op i Luer: 1637, 1730 og 1838. Efter den sidste Brand blev den flyttet op til Kirken.

Under den sidste Brand har de gamle Kirkebøger lidt nogen Molest, der er Skyld i, at der i den ældste Del af de Optegnelser, jeg har gjort om Vissenbjergfamilien, fattes nogle Navne og Fødselsaar, som fandtes i det Afsnit, der er ødelagt.

Under Fuglevig Præstegaard laa en Vandmølle »med 2 Kværne«, foruden Jord, Skov og nogle Ejendomme, deriblandt de saakaldte Røverhuse, der ogsaa er bleven kaldt Elleskovhuse, hvilket Særnavn det ene af dem endnu bærer.

I et af disse Huse boede fra 1750 til ind imod Aarhundredets Slutning en Mand, der hed *Friderich Jørgensen* og var Husmand og Skræder.

Han var født ved 1730—31 og var 2 G. gift. Hans første Hustrus Navn har jeg ikke fundet, af den Aarsag, at Kirkebogen er ufuldstændig. Den anden, som han

blev gift med i en ret fremrykket Alder, hed *Gertrud Christiansdatter*, og de havde kun en Søn sammen, der døde som Barn.

Med sin første Hustru havde han derimod flere Børn: *Susanna, Jørgen, Ane Marie, Dortehea Lisbeth, Maren* og vistnok endnu en Datter.

- I. **Susanna Friderichsdatter**, født 1750, var første Gang gift med en ung Enkemand, Gaardmand *Poul Nielsen* i Brenderup, der rimeligvis havde giftet sig Gaard til ved en aldrende Enke, *Margrete*, der 68 Aar gammel var død 4 Maaneder førend han blev gift med Susanna, der maaske har været i Gaarden som Tjenestepige; — hendes Søster *Dortehea Lisbeth* tjente paa samme Tid i Brenderup Præstegaard.

I Brenderup Kirkebog anføres:

»Den 24. July copuleret*) Poul Nielsen, Enkemand, og Susanna Friderichsdatter, begge af Brenderup.«

I September Aaret efter fik de deres første Barn døbt, hvorom Kirkebogen melder:

»Den 24. Sept. 1775 døbt Poul Nielsens Barn af Brenderup, kaldet *Margrete*, baaren af Sognepræstens Kone. Faddere vare: Konens Fader Friderich Jørgensen og hendes Broder Jørgen, begge af Vissenbjerg; Niels Jørgensens og Jørgen Pedersens Koner.«

Og 3 Aar efter anføres der:

»Den 15. Febr. 1778 døbt salig Poul Nielsens Tvillingbørn af Brenderup, kaldet (det ene) *Poul*, frembaaren af Mosteren Anne Marie fra Rold, (det andet) *Friderich*, frembaaren af den anden Moster Dortehea Lisbet, tienende i Præstegaarden. Fadderne

---

*) viet.

til begge vare Morfaderen Friderich Jørgensen, Morbroderen Jørgen Friderichsen, Svogeren Michel fra Rold, Mads Jensen fra Brenderup; Jens Nielsen, Lars . . . . Peder Mathiasens Kone og Jens Simonssens Datter, alle af Brenderup.«

Poul Nielsen er død inden disse to Børns Fødsel, efter kun 4 Aars Ægteskab med Susanna.

Vi kommer siden tilbage til Susanne; jeg vil først meddele lidt om hendes Søskende.

- II. **Jørgen Friderichsen** blev 18. Febr. 1775 trolovet med *Maren Hansdatter* fra Kærby i Asperup Sogn. De indfæstede for 8 Rbd. et af Røverhusene, det, som nu kaldes Elleskovhus, og havde Børnene:

Friedrich Jørgensen, døbt Højmesse Dag 1781.

Christiane Jørgensen, døbt 2. Pinsedag 1782.

Hans Friderich Jørgensen, døbt 28. Marts 1785.

Ane Catrine, — — — — — — — — — —

Mathias, døbt 4. Febr. 1788 (død som Barn).

Mathias, døbt 24. Dec. 1789.

Anders, døbt 21. S. eft. Trin. 1790.

Susanna, døbt 23. S. eft. Trin. 1793.

Hendrich Jørgensen, døbt 10. Marts 1796.

Anne Catrine blev gift med en Enkemand *Henrich Christian Erichsen* i Bremerød, Rørup Sogn; han var 54 Aar og hun 38.

De havde Børnene:

Maren Henrichsdatter, f. 2. Juni 1815.

Erich Henrichsen, f. 19. Marts 1817.

Anne Henrichsdatter, f. 4. August 1822.

Christiane blev 4. April 1814 viet til Ungkarl Rasmus Henrichsen, Snedker, fra Bremerød. De boede i Elleskovhus, men havde ingen Børn.

Hans Friderich blev 16. Nov. 1811 viet til *Ane Andersdatter* fra Stilong-Huset. Forloverne var hans Fader Jørgen Friderichsen, Elleskovhus, og Peder Tyrre fra Veflinge.

Susanna, — om hende anføres i Vissenbjerg Kirkebog:

»Den 15. Maj 1822 viet Ungkarl *Mathias Thorsen*, 39 Aar, tienende i Wissenberg Kroe, og Pigen *Sanne Jørgens Datter*, 30 Aar, fra Elleskovhus. Forloverne: Scheur i Wissenberg Kroe, Gmd. Jørgen Nielsen fra Ladegaard.«

De havde en Datter, *Maren Michelsdatter*, der blev gift med *Christian Joseph Hansen*, født i Bred 1805.

En Datter af dem er *Christiane Kirstine Christiansen*, gift med *Mads Pedersen*, der fødtes i Ebberup 20. Marts 1846; hun er Enke og bor i et Hus, hvis Jord er udskilt fra Elleskovhus.

En Søn af dem er *Peder Christian Pedersen*, Postekspedient i Ringsted, gift 7. Nov. 1916 med *Marie Christine Gjern*, ogsaa Postekspedient, født i Hinne-
rup 10. Marts 1888.

III. **Anne Marie Friderichsdatter**, g. m. *Michel Nielsen*, Rold.
Om dem har jeg fundet følgende i Vissenbjerg Kirkebog:

1773, 26. Nov. viet Ungkarl Michel Nielsen, Rold,
og Pigen Anne Marie Friderichsdatter, Elleskov-
hus . . . .

1775, døbt en Datter *Maren* . . . .

1776, døbt en Søn *Niels* . . . .

1782, 1. S. i Fast. Michel Nielsen paa Rold en Dat-
ter hiemmedøbt *Ane Catrine*. Friderich Skræders
Datter i Elleschou, Maren, bar hende. Fadd. Jes-
per Hansens Hustru, Peder Stephensens Hustru,
Niels Andersen, Friderich Skræder.

1785, 25. Juny blev Michel Nielsens tvende hiemme-
døbte Sønner fra Rold ført til Kirken, den ene,
som i Daaben fik Navnet *Johannes*, blev baaren
af Hans Jørgensens Kone, Susanna i Brenderup.
Fadderne vare: Jesper Hansens Kone paa Rold,
— den anden, naunlig *Friderich*, blev baaren af
Anders Hansens Kone, Dorthea Lisbeth fra Wit-
tenberg i Brylle Sogn. Fadderne vare: Maren
Hansdatter fra Røverhusene, Jørgen Nielsen fra
Etterup, Peder Marcusen fra Baleboe og Anders
Nielsen fra Gribsvad.

1788, 26. Febr. blev Michel Nielsens Kone Anne
Marie Friderichsdatter paa Rold forløst med tvende
Børn, en Dreng og en Pige; Drengen døde en
Time før Fødselen, Pigen blev hiemmedøbt d. 29.
Febr. og fik i Daaben Navnet *Karen* . . . .

1801 Michel Nielsen, Rold, en Søn døbt *Rasmus* . . .

1804, 24. July døbt Michel Nielsens Søn paa Rold,
Friderich (død som Barn).

1805, 24. July døbt Michel Nielsens Søn paa Rold,
Friderich, 4 Uger gammel.

1823, 12. Jan. død Michel Nielsen, Rold, Aftægts-
mand, 74 Aar gammel.

IV. **Maren Friderichsdatter**, g. m. Mathias Andersen Vædele,
Rold. Om dem har jeg fundet følgende:

1790, 15. Aug. Mathias Andersen Wædele og Maren
Friderichsdatter paa Rold døbt en Søn *Anders*.
Blandt Fadderne var Michel Nielsen, Rold, og
Jørgen Friderichsen, Elleskovhus.

1792 . . . . havde Mathias Andersen Wædele og Ma-
ren Friderichsdatter paa Rold deres Datter ved
Naun *Karen* i Kirke, frembaaren af Maren Michels-
datter. Fadderne: Peder Olufsens Hustru, Michel
Nielsen osv., alle fra Rold.

1794 . . . . en Søn *Friderich* . . . .

1796 . . . . havde Mathias Andersen og Maren Fri-
derichsdatter en Dreng i Kirke, *Rasmus*, baaren
af Anne Marie Friderichsdatter. Faddere: Niels
Andersen, Rasmus Johansen, Peder Christensen,
Barleboe, alle fra Rold. (Rasmus død som Barn).

1798, 23. July, en Søn *Rasmus* døbt . . . .

1799 eller 1800 en Søn *Niels*; han er konfirmeret
1814, 14¹/₂ Aar gammel.

1804 Mathias Andersen, Rold, en Søn døbt *Hans*
Henrich . . . .

1837 død Mathias Andersen, Rold, 83 Aar, -- af
Alderdom.

Sønnen *Friderich Mathiasen* er bleven gift omkring
ved samme Tid, som Mathias Andersen døde, og
har efter ham overtaget Fødehjemmet, der snart

kaldes Boelsted, snart Gaard. Om hans Børn anføres der i Vissenbjerg Kirkebog:

1839, 10. Dec. født *Mathias Friderichsen*, Søn af Friderich Mathiasen og Ane Marie Andersdatter, Rold. Faddere: Knud Nielsens Kone, Skydebjerg Mølle, Gmd. Jørgen Olsens Kone, Rold, Niels Jørgensen, Johannes Michelsen og Jørgen Rasmussen, alle fra Rold.

1841, 25. Jan. født *Maren Friderichsen*, Dt. af Boelsmand Friderich Mathiasen og Hustru Ane Marie Andersdatter, Rold. (Død som Barn).

1842, 7. Febr. født *Anders Friderichsen*, Søn af Gaardmand Friderich Mathiasen og Hustru Ane Marie Andersdatter paa Rold. Fadd.: Boelsmand Chr. Nielsens Kone, Rold; Jørgen Rasmussen, Hans Jørgen Pedersen, Peder Christiansen.

1844, 21. Jan. født *Maren Kirstine Friderichsen*, Dt. af Fr. Mathiasen . . . . Overv.: Gmd. Niels Mathiasens Kone, Sandager, Jørgen Andersens Kone, Rørup, Gmd. Jørgen Olsen, Niels Jespersen og Peder Christiansen, alle af Rold.

1845, 7. Dec. født *Hans Friderichsen*, Søn af Gaardmand Friderich Mathiasen og Ane Marie Andersdatter paa Rold. Overværende: Pigen Maren Andersdatter, Ørslev, Husmand Christian Joseph Hansens Kone, Elleskov, Aftægtsmand Johannes Michelsen, Gmd. Jørgen Olsen, alle af Rold, Ungkarl Rasmus Andersen, Ørslev.

1848, 3. Aug. Friderich Mathiasen en Datter *Caroline* vaccineret, $\frac{1}{4}$ Aar gammel.

V. **Dorthea Lisbeth Friderichsdatter.** Om hende har jeg ikke erfaret andet, end at hun en Tid tjente i Bren-

derup Præstegaard og siden blev gift med Anders Hansen fra Wittenberg i Brylle Sogn.

Friderich Jørgensen, Elleskovhus, døde 1797, 66 Aar gammel. Aaret før var hans eneste Barn af andet Ægteskab, Henrich, død. 1804 døde vistnok hans Enke, Gertrud Christiansdatter. (Se Stamtavlen Side 14).

Mærkeligt nok har der gaaet det samme Sagn om Familien i Elleskovhus, som har gaaet om Digteren H. C. Andersens Moder, at de skulde nedstamme fra de Vissenbjerg Røvere.

Da der imidlertid ikke findes noget historisk Holdepunkt i den Kreds af Røversagn, der er bleven knyttet til Vissenbjerg, vilde det være alt for løs en Traad at knytte en Slægts Historie til, og Sagnet har sikkert en Aarsag, der ikke kan komme Slægten til Skam og Skade.

For Familien i Elleskovhus's Vedkommende er den let at finde deri, at den har boet i et af de Huse, der bar og endnu bærer Navnet »Røverhusene« og ligger i Nærheden af »Røverskoven«, hvilket Navn jo sikkert har sin Oprindelse fra en Tid, da Røvere og Stimænd huserede i Vissenbjerg som saa mange andre Steder, idet Nød eller Lovløshed eller Trang til røveragtig Ridderfærd drev Menneskene ud i det Liv, som har sat saa dybe Mærker baade i vore Sagn og Stednavne.

Trods omhyggelige Undersøgelser har det ikke været muligt at finde andet, der kunde være Aarsag til Sagnet's Dannelselse. Men dette er ogsaa nok, især naar man tager i Betragtning, at Familiefaderen, Husmand og Skræder Friderich Jørgensen, selvfølgelig ofte er bleven nævnt med det ræddelige Navn »Røverskræderen«.

**Friderich Jørgensen,
Vissenbjerg.**

<p>Jørgen Friderichsen, g. m. Maren Hansdatter.</p>	<p>Susanna, g. m. Poul Nielsen og Hans Jørgensen, Brenderup.</p>	<p>Ane Marie, g. m. Michels Nielsen, Rold.</p>	<p>Dorthea Lisbet, g. m. Anders Hansen, Wittenberg, Brylle Sogn.</p>
<p><i>Børn:</i> Friderich. Christiane. Hans Friderich. Mathias. Anders. Susanna, g. m. Mathias Thorsen.</p>	<p><i>Børn:</i> 1) Margrete. Frederik. Poul. 2) Jørgen. Peder. Karen. Ane Catrine. Mette Marie.</p>	<p><i>Børn:</i> Maren. Niels. Ane Catrine. Johannes. Friderich. Karen.</p>	<p>Maren, g. m. Mathias Andersen Vædele, Rold.</p> <p><i>Børn:</i> Rasmus. Hans Henrich. Karen. Anders. Frederich, g. m. Ane Marie Anders- datter.</p> <p><i>Børn:</i> Mathias. Maren. Anders. Maren Kirstine. Hans. Caroline.</p>
<hr/> <p>Karen Mathiasdatter, g. m. Christian Joseph Hansen.</p>			
<hr/> <p>Christiane Kirstine Christiansen, g. m. Mads Pedersen.</p>			
<hr/> <p>Peder Christian Pedersen.</p>			

Angaaende H. C. Andersen er man ved Undersøgelser af hans Slægtsforhold da heller ikke naaet videre end til at oplyse, at hans Faders Forældre, Anders Hansen og Catrine Nommensdatter, er viiede og har boet i Rørup Sogn, Nabosogn til Vissenbjerg, og at det ikke er umuligt, at hans Moder kan være født i Vissenbjerg eller ogsaa Tommerup Sogn, der er bleven regnet med til det gamle Røverstrøg, hvor hun saa har gaaet sine første Barnefjed som en fattig og forkuet Tiggerpige, der »en hel Dag sad og græd under en Bro ved Odense Aa.«

H. C. Andersen selv har i »Mit Livs Eventyr« angivet, at hun var fra Bogense. Men der findes intet i Kirkebøgerne om hende, saa her har han, der kendte meget lidt til sine Slægtsforhold, sikkert nok taget fejl; som ung Pige har hun tjent paa en Herregaard i Bogenseggen, rimeligvis Gyldensten, det kan have givet Anledning til en Forveksling af Fødested og senere Opholdssted. Selv fortæller han jo ogsaa et andet Sted ovenstaaende, at hun »en hel Dag sad under en Bro ved Odense Aa og græd«, af Fortvivlelse over, at hun skulde gaa omkring og tigge. Det kan slet ikke tænkes, at et Barn kunde være gaaet saa lang en Tiggergang som fra Bogense til Odense Aa; men naar vi antager, at hun er født i den gamle Røveregn, hvortil som sagt Tommerup Sogn ogsaa regnedes, kan det passe, da Odense Aa jo løber tæt forbi Tommerup Sogn.

Hvordan det er eller ikke er: de beslægtede Sagn om H. C. Andersen og Familien i Røverhuset er bleven til, og noget maa vel have været Aarsag til, at det ogsaa er bleven dannet om hans Moder, selv om det ikke har været andet, end at hun var født i Egnen om Vissenbjerg. Nok derom.

Den Susanna Friderichsdatter, som er bleven knyttet

til de andre Slægter, vi her skal høre om, og hvis Navn gaar igen og atter igen i hendes talrige og velagtede Efterslægt, har ikke gydt ondt Blod i Slægten, som hun ved sine to, ret korte Ægteskaber er kommen i Forbindelse med. Tvært imod; alt tyder paa, at hun har været en god Hustru og Moder.

Hun sad ikke ret længe Enke efter sin første Mand, Poul Nielsen. Allerede den 29. Maj 1778, 3 $\frac{1}{3}$ Maaned efter hans Død, blev hun gift igen, hvorom anføres i Brenderup Kirkebog:

»Viet *Hans Jørgensen*, ung Karl, og Enken *Susanna Friderichsdatter*, begge af Brenderup.«

Naar han nævnes »af Brenderup«, er det kun saadan at forstaa, at han paa den Tid, Tillysningen skete, har opholdt sig i Brenderup. Han var Søn af Gaardmand *Jørgen Andersen* i Risum, Asperup Sogn, og inden jeg fortæller videre om ham og *Susanna*, vil vi se lidt paa hans Slægt.

Familien i Risum.

For godt og vel 200 Aar siden boede der i Risum, Asperup Sogn, en Mand, som hed *Simon Clausen*. Han var tre Gange gift: første Gang med *Ellen Madsdatter*, Dt. af Gaardmand *Mads Hansen* i Risum, hans Formand i Gaarden. I Asperup Kirkebog er anført:

»1710, den 20. Juny trolovede *Simon Clausen* og *Ellen Madsdatter*. Overværende: *Niels Mygind*, Studiosus; *Johan Torborg*, Degn; *Claus Pedersen* af *Smeierup*; *Mads Hansen* og *Peder Hansen*, begge af *Risum*. — Ægteviede den 6. S. e. Trin.«

De havde Børnene: *Karen*, *Maren*, *Claus* og *Ellen* . . .

Han var anden Gang gift med *Maren Rasmusdatter* fra Kærbyholm, og de havde Børnene: Hans, Karen, Gertrud og Maren . . . .

Tredje Gang var han gift med *Karen Andersdatter*, hvorom Asperup Kirkebog melder:

»1731, den 16. April trolovet Simon Clausen, Gaardmand i Risum, Enkemand, og Pigen Karen Andersdatter, tienende Poul Jørgensen i Baaring. Overværende: Jens Nielsen i Kærbye, Hans Christensen i Kærbyholm, Lars Peierup, Degn, og Jens Lang af Nørre Aabye.«

De var kun gift i 3 Aar og havde et Barn sammen: saa døde Simon Clausen, 1734, og blev begravet »Paaske Aften«.

Allerede for den 23. Juli samme Aar melder Kirkebogen:

»Trolovet *Jørgen Andersen*, ung Karl, Gaardmand i Risum, og Karen Andersdatter, Simon Clausens Enke udi Risum. Overværende: Niels Mogensen paa Oregaard, Palne Jørgensen, Niels Jørgensen, begge af Baaring: Mads Rasmussen, Hans Christensen, begge af Kærbyholm.«

Jørgen Andersen var født i Baaring, Asperup Sogn. Om hans Daab anfører Asperup Kirkebog:

»1705, den 20. S. e. Trin. døbt et Barn, kaldet *Jørgen*. Forældrene Anders Rasmussen og Abelone Pedersdatter, boende i Baaring. Fadderne: Peder Madsen i Baaring, Mads Hansen i Risum, Niels Bødker i Asperup, Hans Madsen af Brenderup. Ellen Madsdatter af Risum bar Barnet.«

Jørgen Andersen og Karen havde »syv store Sønner« sammen, hvorom der har gaaet Sagn, at da deres Fader var død, og de havde faaet Stiffader, havde denne ondt

ved at sætte sig i Respekt hos dem, saa de mest gjorde, hvad de selv vilde.

Deres Navne var:

Simon Jørgensen, født 1739.

Anders Jørgensen, døbt 3. April 1743.

Peder Jørgensen, døbt 27. Maj 1744.

Rasmus Jørgensen, døbt 1. S. i Fasten 1746,

Jørgen Jørgensen, døbt 14. S. e. Trin. 1747.

Hans Jørgensen, døbt 20. April 1750.

Jørgen Andersen Jørgensen, døbt Palmesøndag 1753,
 efter at hans Fader var død, hvorfor han fik hele
 hans Navn.

Den sjette af disse Sønner er den under Vissenbjerg-familien nævnte Hans Jørgensen, der blev gift med Poul Nielsens Enke i Brenderup, Susanna Friderichsdatter.

Hans Jørgensen og Susanna.

Hans Jørgensens Navn er oftere bleven mindet end noget andet af Slægtens Navne fra det fjerne Tidspunkt, han levede, og Aarsagen dertil er et saakaldt Testimonium, som han har efterladt sig, og hvori han først bestemmer om sine Børns og Stifbørns Arverettigheder, og derefter »optegner nogle Ord om sit eget Hjertes Tilstand«, som han udtrykker sig.

Allerede 9 Aar efter at han og Susanna var bleven gift, og han endnu kun var 37 Aar gammel, skrev han dette sit Testimonium, og det kan tyde paa, at han, enten sjæleligt eller legemligt, har været mindet om Døden paa en stærkere Maade, end det ellers kunde ligge for hans Alder.

Disse Testimonier var ikke helt sjældne paa den Tid, han skrev sit, og senere har de vistnok været ret almindelige. I Stedet for, at en Redaktør eller Meddeler nu skriver noget i Avisen om en afdød, som man synes bør mindes, efterlod man sig den Gang ofte et saadant Testimonium, der kunde indeholde forskelligt om Slægtsforhold, Livsførelse og lignende, og som saa blev oplæst ved vedkommendes Begravelse, ofte formet og nedskrevet af Degnen, der vistnok som Regel oplæste det.

Havde den afdøde ikke efterladt sig noget Testimonium, skete det ofte, at Degnen efter de paarørendes Opgivende forfattede et Testimonium, som han saa oplæste, og som blev overladt til de efterlevende. Dette skete med Hensyn til en Søn af Hans Jørgensen, Jørgen Hansen, Gaardmand og Sognefoged i Baaring, og hans Hustru, Karen Sørensdatte, hvortil vi siden skal komme tilbage.

Men Hans Jørgensen har selv formet og nedskrevet sit Testimonium; det er en Bondes jævne Ord og ikke en Degns højtidelige Stil.

Desværre findes hans eget Haandskrift ikke mere. For omkring ved et halvt Hundrede Aar siden var det allerede bleven saa slidt og medtaget, at det ikke mere kunde hænge sammen. Der blev da taget nogle Afskrifter deraf, besørget af en Sønneson af Hans Jørgensen, Husmand Julius Pedersen, Baaring Mark. Han er nu død for mange Aar siden, og ingen véd, hvor megen Flid han har gjort sig med Afskrivningen. Men vi tør vel antage, at han har fulgt Originalen nogenlunde, det tyder en Mængde Stavemaader bestemt paa. Ordføjningen er ægte nok, og det er det vigtigste.

Jeg vil derfor meddele Testimoniet saaledes som det foreligger fra Afskriverens Haand og betragte det, som

var det det samme, Hans Jørgensen selv for 130 Aar siden sad ved Bordet indenfor de smaa, sagtens solbrændte Ruder i den gamle Bondegaard i Brenderup og nedskrev med den Gaasefjers Pen, som han dyppede i det hjemmelavede Blæk:

»I den hellige høyløvede Treenigheds Gud Faders, Gud Søns og Gud Hellig Aands Navn. Amen.

Efterdig jeg Hans Jørgensen Alvorligen for mig selv har Betragtet, at jeg er et Dødelig Menneske og skal ogsaa gaa al Verdens Vei, og at Døden ikke tøver men Sniger sig bag paa alle Mennesker, ja som Oftest Hastelig og Pludselig overfalder os arme Mennesker saa at vores Liv bliver afskaaren som en Væver-Skytte, saasom Kong Ezechias Klager hos Esaias i 38. Kap.

Saa har jeg i Tide vildet være betengt paa at beskikke mit Huus paa det jeg siden engang kan Død vel med Fred og med et ubekymret Sind for disse Timmelige Ting.

Det er ikke mit forsædt at ville Optegne noget om min Fødselstid eller om Indtrædelsestid i Ægtestanden eller andre omstendigheder, som haver tildraget sig, men jeg vil aleneste give Eder en kort Efterretning om minne Børns Arve-Rettighed, og det vil jeg Erindre Eder om saavel min Hustrus Paarørende som min efterlevende Slægt og Venner. Den indskjødte Jord Barnhøiløkken kaldet skal aldeles være minne Børn til Arv eller i dens Sted 500 Rbd. skriver Femhundredede Rigsbankdaler og foruden dette hvad Midler Gud vil forunde mig indtil min sidste Levestund enten det skal blive lidet eller Meget det staar alene til Gud og i hans Haand, men det som forbliver haver i at Uddele mellem Børnene, foruden dette førømtalte Skal i Lade ethvert Drengbarn tilskrive af vedkommende Øvrighed en forsvarlig Kjiste og Seng og ethvert Pigebarn en forsvarlig Kjiste og Dragkiste og Seng, mod disse Dragkjister til Pigebørnene skal ethvert Drengbarn have Ti Rigsbankdaler. De skal alle være lige i Arven efter mig Saavel Pigebørn som Dreng-

børn, saavel Stifbørn som de af mit eget Blod. Intet videre i dette Timmelige.

Brenderup den 21de Januar 1787.

Hans Jørgensen.«

Her slutter det egentlige Testimonium. Men til dette følger han senere følgende:

»Disse efterfølgende Ord haver jeg optegnet om mit Eget Hiertes Tilstand, Beder og Eder skal gives, Leder og i skal finde, Banker og Eder skal Oplades. Det er mit Alvorlige forsedt, at ville efterleve disse Jesu befalings Ord, Beder, Leder, Banker thi jeg er et Syndig Menneske som høyligen Trenger til at Bede og Banke paa Naadens Dør, o Gud Hjælpe mig at Stride imod Synden og at holde fast ved dette mit Forsedt at jeg ikke skulle blues ved Verdens Menneskers Spot og forhaanelse som følger i Hælene paa dem, som ville Vandre paa den Snevre Vej, det er mit Alvorlige forsædt at ville Vandre paa den Snevre Vei som fører til Livet men desværre jeg befinder Tidt og Ofte at jeg Gaaer tilbage paa Veien i det sted jeg skulde gaae fremad. O, jeg Elendige Menneske hvad skal jeg gjøre, at jeg kan blive Salig. Jeg vil stræbe om jeg engang omsider kunde med den Blodsottige Qvinde komme til at røre ved Sømmen af Jesu Klædebond. Ved Troen paa ham mig Synes Undertiden at ville Trøste mig noget Lidet ved de Jesu Ord Salige erre de Fattige i Aanden thi Himmeriges Rige er deres, Salige erre de som Sørge Thi de skulle Husvales, Salige erre de som Hungre og Tørste efter Retfærdighed thi de skulle Mættes, Ved disse Jesu Ord siger jeg Synnes mig at ville Trøste mig noget Lidet, men jeg kan ikke fuldkommen Trøste mig fordig jeg har ikke den Fuldkomne tillid til Gud eller Troen paa Christum, jeg Troer Herre hjælp min Vantro, men jeg vil haabe ved Hjesum egen hjælp ved den Hellig Aands Oplysning ved Ordets Alvorlige betragtning ved stedsevarende Suk og Bøn til Gud Baade Dag og Nat, ved dette Middel Ordet og Bønnen vil jeg haabe Siger jeg,

at komme i nærmere forening med Gud og engang omsider bekomme Naade og hvile i Christum, dette mit Ønske vilde du Herre Jesum Christum høre og hielpe mig til, jeg Slipper dig ikke førend du Velsinner mig,

Hvis Hiertesuk har du forskudt
 Hvis Raab har giensvar Savnet
 Hvo er fra Naadens Alter Stødt
 Som har det ret omfavnet.
 Jeg Græder Raaber Beder dig
 Jeg Venter Haaber Jesu mig
 Lad Trøst og Redning finde.

O at du kom Min Jesus Snart
 Jeg tæller hvert Minutte,
 Kom førend jeg ved Dødens fart
 Mit Levnedsløb skal slutte.

Hans Jørgensen.«

Her har han øjensynlig villet slutte sin religiøse Efterskrift. Men saa fortsætter han atter, hvor længe efter skønnes ikke, da der heller ikke er vedføjet Datum; men da han nævner sin Hustru, som han formaner til at »betenke Livets Korthed«, er det sket før Maj 1792, da hun døde.

»Jeg Beder og formaner Eder alle Hustrue Børn og Slægt og gode Venner, at i med mig ville betenke dette Livs Korthed og Uvished hvor ofte at Døden hastig overfalder os Arme Mennesker. Betenkker ogsaa Dommen paa den Yderste Dag og Evigheden, Betenkker tillige hvor Salig de Mennesker erre som stræber at vandre paa den Snævre Vei, som fører til Livet, og hvor Usalige de Mennesker derimod erre som Vandrer paa den Brede Vei som fører til Døden og den Evige Fordømmelse i Helvede, Naar Træet Falder, det falde imod Sonden eller imod Norden paa hvilket sted det ved Døden falder skal det Ligge.

Naar vi Alvorlig Betenker dette det ene med det andet saa har vi Aarsag til at Ydmyge os for Gud og søge

Gud ved Ordet og Bønnen og med et villig forsædt at ville leve efter Ordet, og med et Inderlig Ønske og forlangende at vilde Hielpes og blive Salig, Saa fører Frelseren Hiertet mere og mere ved Ordet og den Hellig Aand, som han aabnede Lydias Hierte at hun gav Agt paa Pauli Prædiken og blev Omvendt, hvorom vi Læser i Apostlernes Gierninger det 16de Cap. og i det 10de Capitel læser vi om Cornelius som var Gudfrygtig med sit ganske Huus og gav Folket mange Almisser, og han Bad altid til Gud, saa fik han omsider det Vinnesbyrd af Engelen at hans Bønner og Almisser vare komne op i ihukommelse for Gud. Naar vi da bestandig med Cornelius holde fast ved Ordet og Bønnen til Gud om Naade og Syndsforladelse saa vil han ogsaa omsider hielpe os og give os det Vinnesbyrd ved Aanden at vi erre hans Børn. O at i ikkun vilde Tenke paa Enden, og sørge for Eders Salighed.

Idag er Naadens Tid,
 Idag er Gud at finde
 Nu kan alvorlig Fliid
 Hans Milde Hierte vinde.
 Op op til Bedrings Graad
 Og efter Jesum jag
 Men snart, det er mit Raad
 Nu hedder det idag.

Naar vi kun vilde fatte det Alvorlige forsædt Oprigtig at ville tienne Gud, og alvorlig stride imod al Synd, Afdrage vort Hierte fra Verdslige Ting og bestandig Sukke til Gud Søge ham og bede om den Hellig Aand saadan som vi kan, da vil Frelseren nærme sig til os ved sin Aand hvilket jeg selv har erfaret. Saa opkommer der i os en Aandelig Smerte og Bedrøvelse, der Sønderknuser Hiertet og kommer til ligesom at Svie, Ja undertiden Trykker Graad og Taarer af vore Øyne, saa Oplyser og kommer til Overbeviisen den Hellig Aand os om de Guddommelige Sandheder i Ordet og da er det først vi faar ret indsigt (i) og Smag paa Ordet, saa minder Aanden os om at Bede, at vi stedse sukker til Gud og ved alle Leyligheder søger et Enlig Sted og der Græder og

Beder om Naade (og) Syndsforladelse og om Troen paa Jesum saa bliver vort Hierte Renset i Lammets Blod, Aab. 7. Cap. 14. V.

Min Sjælebrudgom Jesu god
 Mit Liv er i din Død og Blod
 Lad andre elske Sølv og Guld,
 Saa tidt jeg Tenker Ret paa dig
 Mit Hierte Glædes inderlig.

Søger du først Guds Rige og (hans) Retfærdighed saa skal alt det andet fornødne Vorde Eder tillagt. Kaster ald eders sorg paa Herren og han skal Eder vel forsørge, Herren er de faderløses forsvar og Enkers Dommer.

Stil den Syges Hiertevee
 Tenk paa de Bedrøvede
 Og giv Agt paa Enkers Røst
 Mine Venner og min Slægt
 Tag og i din Varetægt.

Jeg vilde gjerne Ønske at mit Hierte var Udspilet for Eders Øine at i kunde see hvad der Ligger i det og hvor Ømfindtig min Samvittighed er for Eders Saligheds Sag, men jeg som et Enfoldig og ulærdt Menneske kan ikke med Ord udtrykke Mit Hiertes Mening eller min Samvittigheds Ømhed for Eders Salighed, Men jeg falder hen i Bøn til Gud og Beder for mig selv og Eder:

O du Gud og Fader Som er i Himmelen, See til os dinne Arme Børn i Naade og af Naade forlad os alle vore Synder for Jesu Christi Skyld som er Død for os og har udgydt sit Blod paa Korset for vore Synder, Plant og Optænd i [os] ved din Aand en Inderlig Lyst og Længsel efter at Søge dig i dit Ord, dersom du ikke opsøger os Først, saa kommer vi aldrig til dig, af os selv formaaer vi jo inttet, du maae Behandle [os] som Spæde og Diende Børn, hvilke inttet kan uden Ligge i Moderens Skiød og Suge og Drage Dien af Moderens Brøster hvorved de voxer og bekomme flere Kræfter, saaledes O Gud og Fader maae du og Behandle os og lade os ved din Aand Suge Saft og Kraft og Styrke af

Salighedens Kilde Jesum Christum at vi meere og meere kan Voxe og tiltage i det Aandelige — Omvend os Herre saa blive vi omvendte, du haver jo ikke sat Omvendelse for de Retferdige men for os [Syndere], Ak herre Jesus bøy du selv vort Hierte til at Søge dig, at vi i Aanden kunde Bøye vort Hiertes Knæe for dit Ansigt og spørge med Paulus Herre hvad vil du at jeg skal gjøre, Ak Herre Jesu se du til os med dit Naadens Øye som du saae til Peder da han Begræd sinne Synder, da gav du Naade til omvendelse, Beviis dog samme Naade imod os, vi erre jo ogsaa Skabninger og see ikke hen til vore Mange Synder og Grove Misgierninger, men see til os i Naade og af Naade skienk os Troen, at vi med Thomas kunde sige min Herre og min Gud. Lad din Aand stedse være hos os at vi i Aanden kunde Sukke, Raabe, Græde, Bede, Love og Takke dig alle vore Livs Dage, at vi dog omsider allesammen med hverandre maatte naae og bekomme Ærens Krone i den Salige Evighed — dette vilde du gode Gud høre og bønne høre for Jesu Christi Skyld. Amen.

Saalænge vi har ingen Trang til vor Frelser, ingen Sorg for vor Salighed, ingen Lengsel efter Jesu Retferdighed da erre vi af de indbildte Karske og Sunde som ikke have Lægedom behov. Om vi høre Ordet eller undertiiden selv Læser det saa virker det jo intet hos os, vi eftertænker ikke Ordet, vi Overveier det ikke, vi giver det ikke Rum i vore Hierter, men naar vi fatter det Sind og Tanker at ville hielpes af Frelseren, vi begynder at Sørges noget Lidet for vor Salighed, vi fatter [det] forsedt at ville frygte Gud og stride imod Synden hvilket forsedt i Sind og Tanke maae komme herovenfra og virkes ved Ordet, da er det først vi agter paa Ordet, saa eftertenker vi ethvert Ord vi Læser og holder vort Hierte og Levnet efter Ordet, saa Mærker vi nok, at vi ikke kan bestaae for Gud enten i Døden eller Dommen uden vi maae have en Mand som kan gaae i Borgen for os, nemlig Jesus Christus Guds og Marias Søn som Gud og sand Menneske, som er Død for [os] og har udgydt sit Blod paa Korset for vore Synder, ham

skal vi Søge og Bede enhver for sig, at [vi] maatte faae deel og Lod i hans Død og Blod, at hans Lidelse, Død og Blod maatte være en Eviggeldende Forsoning for minne Synder. Der er ikke Salighed i noget andet Naun, der er intet andet givet os at blive Salig uden i Jesu Naun, denne Mand skal vi stedse Sukke og Bede til om vi end undertiden synes at Kiedes ved Tiden og Tenker Saaledes: jeg bekommer jo ingen Trøst i mit Hierte ingen forsikring om at jeg er et Guds Barn, men har vi ikke Trøst i Hiertet, saa kan vi Trøstes ved hans Ord og tilsagn: Naar vi ikkun kiender os selv som Arme Syndere, om han da tøver noget længe saa har han dog sit Naadens Øye henvendt paa os og omsider vil trøste os maae vi ikkun Ville blive ved at holde fast ved ham i Ordet, thi Ordet er det middel Gud drager os til sig med naar vi vil give Ordet Rum i vort Hierte og stride imod Verdens Ting, som vort Hierte gierne vil henge ved, ikke lade os forføre af Verdens Mennesker men stedse henge ved Jesum, Sukke og bede om Naade thi vi kan slet intet udrette uden Bede og Tigge, naar vi dog saaledes søger Jesus af Hiertet saadan som vi bedst kan, saa vil han omsider Trøste os og give os det Vinnesbyrd ved Aanden at vi erre Guds Børn. Beder og Eder skal gives, Leder og i skal finde, Banker og Eder skal oplades. Herren hører paa dem som kalder Alvorlig paa ham, han hører deres Skrig og hielper dem, jeg vil see til den Elendige og den som haver en Sønderknuust Aand og som er forfærdet for Minne Ord, Herren er nær hos dem, som haver en sønderknuust Aand.

Salig er den Mand siger David som ikke kiender de ugudeliges Raad eiheller staaer paa Syndens Vei eiheller Sidder i Spotterens Sæde men hvis Lyst er til Herrens Lov, og som Grunder paa hans Lov Dag og Nat, naar vi stedse haver vore Tanker henvendt paa Gud og hans Ord, saa har den Hellig Aand sted og Rum i vort Hierte. Men naar vi stedse henger ved disse Jordiske Ting og tragte efter Ære og Rigdom og Velløst saa har den Hellig Aand ingen Sted eller Rum i vort Hierte, thi hvor Hiertet er der vil Sind og Tanker ogsaa være, dersom

i da befunder at i henger ved disse Jordiske ting da stræber at afdrage Eders Hierte derfra og søger Ordet og giver det Rum i eders Hierte saa Virker Frelseren i og ved sin Aand mere og mere Lyst til Ordet og saa vil han virke og udrette det alt. See dog op til Jesum han er Troens Begynder og fuldkommer.

Jesus giv mig Graad og Sukke
 Giv mig Sorg for mine Feyl
 Lad din Aand mit Hierte Oplukke
 Sæt deri din Naades Speyl,
 Giv mig Trøst i sidste Nød
 Ved din Naade Blod og Død
 Lad min sidste Graad og Klage
 Mig til Himlens Glæde drage.

Trofaste Gud og Fader du har befalet os at Arbeide, og forordnet hver sit Kald at gjøre det hvorved den Menneskelige Slægt kan Vedligeholdes, du seer hvor let vor omgang med denne Verdens Ting kan føre os fra dig, saa Beder jeg dig derfor for Christi Skyld tag min Sjæl i Agt, Lad ingenting i Verden blive mig til en Strikke, kan jeg end ikke saalænge jeg er her undvære den, saa bevar mig dog saaledes at mit Hierte stedse henger ved dig og i Troens Enfoldighed seer paa dig, lad mig i alle mine Gierninger have dig for Øye vær du og med mig i al min Giøren og Laden, og naar Kiød og Blod vil fordybe sig i Verdens Jordiske Ting saa før mig som et forvildet Faar atter igien til dig, paa det jeg altid maae findes i dig ihvad jeg gjør og hvad jeg er. Antag mig Naadige Fader i Naade naar jeg for Verdens Skyld tager min tilflugt til dig, i Verden haver jeg Angest men du min gienløser haver overvunden Verden og derfor vil jeg være frimodig, jeg Begierer at Hvile under dinne Vingers Skiygge, Skiul mig hemmelig for hver Mands fortrædelige Anløb, tal du til min Sjæl du er min Hiælp, og naar mit Løb er endt saa lad mig ikke længer være langt fra dig, Sønderbryd snart dette Kummerfulde Tabernakels Jordiske Huus og før mig ind til din Evige uforanderlige hvile ved Jesum Christum din Søn vor Herre. Amen.«

— — — —

Der findes jo en Mængde unødige Gentagelser i dette Skrift, og mange Steder kniber det for ham med at finde Udtryk for sine Tanker og Følelser, hvilket han jo selv klager over. Men i det store taget er der en Tanke- og Følelsesrigdom i det, som man ikke skulde have troet kunde findes hos en Fæstebonde, der levede paa en Tid, da mange Bønder næppe kunde skrive deres Navn ordentlig, endsige nedskrive deres Tanker.

Og imellem Testemonier kan det med sin omstændelige Redegørelse for »hans Hiertes Tilstand« sikkert betragtes som noget ikke helt almindeligt.

Den sidste Del af det, der er formet som en Bøn, og hvori han beder Gud »sønderbryde det kummerfulde Tabernakels jordiske Hus«, er sikkert nok skrevet efter hans Hustrus Død og ikke længe før hans egen, da hans Legeme har været saa nedbrudt og hans Livsmod saa svagt, at ikke engang Tanken om hans stakkels forældrelose Børn kunde give ham det tilbage.

Hans Jørgensen og Susanne havde fem Børn sammen: Jørgen Hansen, født 1779; Peder Hansen, født 1782; Karen Hansdatter, født 1785; Ane Catrine Hansdatter, født 1788; Mette Marie Hansdatter, født 1792.

Det sidste Barn har rimeligvis kostet Moderen Livet; samme Dag, 5. Maj 1792, som hun blev begravet, fremstilledes nemlig hendes nyfødte hjemmedøbte Barn i Kirken, hvorom Kirkebogen meddeler:

»1792, 5. May confirmeret Daaben over Hans Jørgensens og salig Susanna Friderichsdatters Barn her af Byen, kaldet Mette Maria, frembaaren af Jomfru Anna Bønnelyche i Præstegaarden. Fadderne: Barnets Morfader fra Wissenbierg og dets trede Farbrødre.«

Det blev saa dog Hustruen, der først skulde bort.

I sit Testimonium taler Hans Jørgensen meget om Livets Usikkerhed, og hverken hans Hustrus eller hans Aar skulde heller blive mange, idet han selv døde fire Aar efter hende, kun 46 Aar gammel.

Deres ældste Søn, Jørgen Hansen, var kun godt 16 Aar gammel, da hans Fader døde, og hans yngste Søster Mette Marie kun 4 Aar.

Indtil Jørgen Hansen var 19 Aar blev han og hans Søskende, i hvert Fald de ældre af dem, i Gaarden, men saa gik den over paa andre Hænder og de maatte bort, til hver sin Side, hvorhen har jeg ikke erfaret uden for den yngste, Mette Marias Vedkommende; hun maa være kommen til Familien i Risum eller Baaring, da Asperup Kirkebog har følgende om hende:

»1807 . . . Konfirmeret Hans Jørgensens Datter i Brenderup Mette Marie, vel oplyst i Lærebog, Catekismus og Bibelhistorie. Af god Nemme og godt Begreb.«

Først fra en senere Tid høres der atter noget om dem; men før vi gaar dertil, vil jeg meddele noget om Hans Jørgensens Stifbørn, som han i sit Testimonium tilskriver samme Arveret som sine egne Børn.

Poul Niensens og Susannas Børn og Efterslægt.

Poul Nielsen og Susanna havde som tidligere omtalt tre Børn sammen, Datteren Margrethe og Tvillingerne Poul og Frederich, der begge døde tidligt, den første allerede som Barn, den anden som ung Karl.

Den Kiste, som Frederich ogsaa ifølge Testimoniet blandt andet skulde have i Arv, har han faaet, vistnok samme Aar, 1792, som hans Moder døde.

Den gik siden i Arv til min Fader, Frederik Pedersen i Baaring Skov, der var Søn af hans Halvbroder Peder Hansen og opkaldt efter ham, og her fandtes den indtil 1870erne, da Træet af den blev brugt til noget andet. Navnebogstaverne F. P. S., der stod paa den i en Krans af malede Roser og Tulipaner, mens der i en anden Krans stod Aarstallet 1792, og skulde læses: Frederich Poulsen, kunde ogsaa læses: Frederik Pedersen, hvorfor de var bleven staaende uforandrede.

Søsteren Margrethe blev gift med Gaardmand Anders Jensen i Hølse, en Broder til Lars Eilskov i Baaring Skov, Fader til Skovfoged Ulrik Jakobsens Kone.

De havde en Datter Birthe Andersdatter, der blev gift med Brændevinsbrænder Frederik Andersen i Bogense, der er bleven kaldt »den gamle Brændevinsbrænder« og var Fader til den senere Gæstgiver og Brændevinsbrænder Frederik Andersen.

Om Frederik Andersens Slægt har jeg fundet følgende:

Anders Hansen, Kromand i Bogense. Den 2den Juni 1774 gift med *Kirsten Jørgensdatter*.

»1775, 10. Marts blev Anders Hansens hjemmedøbte Søn *Hans* hans Hjemmedaab udi Kirken videre confirmeret, og bar ham da Faderens Syster fra Odense, imen Christian Muurmesters Datter gik for. Fadderne vare: Jørgen og Andreas, Snedkere, og Hans Henrik i Strædet.

1781, 18. Febr. døbt Anders Hansens Søn *Jørgen*. Birthe Andersdatter bar Barnet.

1782, 28. July blev Anders Hansens Datter døbt og kaldet *Leene*. Hr. Hans Hansens Kone bar Barnet, Lars Blangsteds [Kone] gik for. Bendt Rebslager,

Peder Rasmussen Skræder og Rasmus Lund, Muurmester, vare Faddere.

1784, 3. Nov. blev Anders Hansens Datter døbt og kaldet *Maren* . . . .

1788, 11. July blev Anders Hansens og Hustru Kirsten Jørgensdatter deres Søn døbt og kaldet *Frederich Rasch*. Poul Skippers Hustru bar det; Niels Møllers Hustru gik for. Fadderne vare: Christian Krøll, Lars Blangsted og Jørgen Hansen.

1790, 3. Marts døbt Anne Catrine . . . .

Om en Hans Andersen, Skomager i Bogense, gift med Ingeborg Jørgensdatter fra Baaring, anfører Bogense Kirkebog:

»1799, 27. Febr. blev Hans Andersen Skomagars og Hustru Ingeborg Jørgensdatter Baaring deres Datter døbt, kaldet *Anne Kirstine*. Leene Andersdatter bar hende. Anne Elisabeth Hansdatter Brandt gik hos. Fadderne Anders Hansen Kromand . . . .

1800 faar Hans Andersen og Ingeborg døbt en Datter *Helene* . . . .«

Navnene her viser, at denne Hans Andersen maa være den Søn Hans, som Anders Hansen Kromand faar døbt 10. Marts 1775, ligesom at den nedenfor nævnte Jørgen Andersen er hans Broder Jørgen, der døbttes 18. Febr. 1781.

»1809, 31. May blev velagtede unge Karl *Jørgen Andersen* og gudelskende *Frederiche Christine Seidler* efter foregaaende Tillysning viede i Grindløse Kirke. Forloverne: Jens Jørgen Fyhr og Jørgen Jørgensen, Ellegaard.

1810, 24. Juni blev Jørgen Andersens og Hustru *Frederiche Christine Seidler* deres Søn, som var født

d. 27. May og hiemmedøbt d. 28. og kaldet *Anders Hansen*, hans Hiemmedaab confirmeret. *Jørgen Fyhrs Hustru Catrine* bar ham . . . .

1814, 26. Nov. født *Hans Jacob Jørgensen*, Søn af Avlsmand *Jørgen Andersen* og Hustru *Frederiche Christine Christiansdatter* [Seidler], begge af Bogense. Fadderne [ved Daaben d. 27.]: *Købmand Gredstedts Hustru Helene Andersdatter*, *Skomagere Andreas Hansens Hustru*, *Jacobine Madsdatter*, *Christian Seidler*, *Degn i Grindløse*, *Brændevinsbrænder Jeppe Clementsen* og *Frederich Andersen af Bogense*.

1817, 30. May en Søn *Frederich Jørgen Jørgensen* . . . .⁶

Denne *Frederiche Christine Christiansen Seidler*, som altsaa var gift med en Broder til den gamle *Brændevinsbrænder Frederich Andersen*, var Søster til *Degnen Christian Seidler i Grindløse*, og de var Efterkommere af *Christian Seidler*, en indvandret Tysker, der var Skarpretter og Kirurg i *Fredericia* i 39 Aar, til 1719, da hans Søn fulgte ham i Embedet til sin Død 1725.

Aar 1742 bliver atter en *Christian Seidler Skarpretter* i *Nyborg*. Denne har gjort nogle Optegnelser om sin Indsættelse og sine Familieforhold, der indledes med en rimet Fortale paa Tysk, som begynder saaledes:

•Christian Seyler bin ich genandt,
mein Glück steht in Gottes Handt.
Ich fang mein Werk mit Jesus an,
mit Jesus ist es wohl getahn . . . .•

[*Christian Seyler* er jeg nævnt,
min Lykke staar i Guds Haand.
Jeg begynder mit Værk med Jesus,
med Jesus er det vel gjort . . . .]

Ifølge en Familietradition var det en Skarpretter Seidler, der havde det Hverv at henrette Struensee paa Østerfælled ved København d. 28. April 1772.

En Søn af ham skal have studeret, og Børn af denne var ovennævnte Søskende Frederiche Christine Christiansen Seidler og Degnen Christian Seidler i Grindløse.

Efterkommere af disse lever endnu i Bogense.

Om Anders Hansen Kromands Datter Leene har jeg fundet følgende i Bogense Kirkebog:

»1807, Januarii d. 17de blev velagte unge Karl Hans Hansen Gredsted, Landsoldat, og gudelskende Pige Helene*) Andersdatter, efter forudgaaende Tillysning viede i Bogense Kirke. Hans Hansen Gredsted fremviiste Tilladelse fra Compagni-Chefen Hr. Major v. Staffeldt, at maatte gifte sig, dateret Eckernførde d. 2den Januar 1807. Ligeledes fremviiste bemeldte Hans Hansen Gredsted Skudsmaal fra Sognepræsten Hr. Jacob Eiler til Jernved i Ribe Stift, deals om sin Confirmation, samt gode Opførsel der i Menigheden, dateret Jernved Præstegaard d. 2den Januar 1807. Forloverne vare: Anders Hansen Kromand og Hans Andersen Skomager.«

Om deres Børn har jeg fundet følgende:

»1808, 26de August blev Hans Hansen Gredsteds og Hustru Helene Andersdatter deres Søn, som var født d. 24de Julii, hiemmedøbt samme Dag og kaldet *Anders Hansen*, hans Hiemmedaab confirmeret. Bendts Hustru bar ham, Garver Clausens Hustru gik for. Mandsfadderne: Hans Andersen, Jørgen Andersen og Frederich Andersen.

*) Her nævnes hun Helene, men er kun døbt Leene.

- 1810, 31te August døbt Hans Hansen Gredsteds og Helene Andersdatters Barn *Karen*. Peder Hansens Datter Ane Catrine gik hos . . . .
- 1815, 6te Dec. født *Christian Rasch Gredsted*, Søn af Kiæmner Hans Gredsted og Hustru Helene Andersdatter af Bogense. Fadderne: Madam Reiniche, Jomfrue Poulina Raffenberg, Byefoged Friis, Apoteker Reiniche og Kiøbmand Iver Fahnøe, alle af Bogense.
- 1818, 23de April, født *Frederich Andersen Gredsted*, Søn af Kiæmner Hans Gredsted og Hustru Helene Andersdatter af Bogense . . . .
- 1820, 26de Julii, født *Jens Frederik Boesen Gredsted*, Søn af Avlsmand Hans Gredsted og Helene Andersdatter. Iblandt Fadderne Brændevinsbrænder Frederich Andersen og Møllersvend Hans Rasmussen fra Ore Skovmølle.«

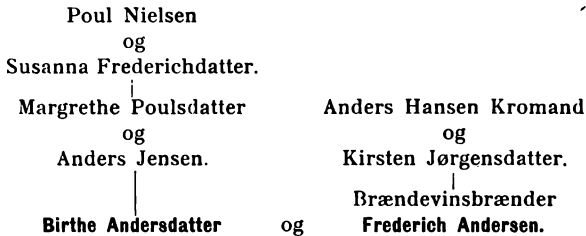
Den tredje af Anders Hansen Kromands Sønner var den *Frederik Andersen*, Brændevinsbrænder, som Poul Nielsens og Susannas Datterdatter, Birthe Andersdatter blev gift med, og som vi har set var døbt *Frederich Rasch Andersen*.

Han var Enkemand, da hun blev gift med ham. Hans første Hustru hed *Maren Hansdatter* og var Hans Jørgensens Datter i Ore Skovmølle og Søster til Lars Boldts Hustru i Fyllested Mølle.

For 15. Sept. 1815 anføres i Bogense Kirkebog: .

» . . . . døbt *Karen Frederichsdatter*, Dt. af Brændevinsbrænder Frederich Andersen og Maren Hansdatter af Bogense. Fadderne: Pigen Johanne Kirstine, Ore Skovmølle, Barnets Fader, Hans Jørgensen fra Ore Skovmølle og Lars Boldt fra Fyllested Mølle.«

Kort efter er Maren død. Allerede d. 6. Juli 1816 blev Frederich Andersen gift med Birthe Andersdatter. Han var da kun 28 Aar gammel; hun var 22. Forloverne ved Bryllupet var hendes Fader Anders Jensen og Gaardmand Peder Hansen i Fyllested, Halvbroder til hendes Moder Margrethe Poulsdatter.

Om Frederich Andersens og Birthe Andersdatters Børn og deres Efterkommere kan meddeles følgende:

- »1817, 2. Juli f. *Maren Frederichsdatter*, Dt. af Brændevinsbrænder Frederich Andersen og Hustru Birthe Andersdatter, Bogense. Overværende ved Daaben: Anders Jensens Hustru, Holse, Hans Gredsteds Hustru af Bogense, Gaardmand Anders Jensen, Holse.
- 1818, 19. Okt. døbt *Anders Frederichsen*, Brændevinsbrænder Frederich Andersens og Hustru Birthe Andersdatters Søn . . . . Imellem Fadderne Lars Boldt fra Fyllested Mølle.
- 1821, 24. Jan. f. *Jørgen Hansen Frederichsen* (død som Barn).
- 1822, 19. Nov. *Hans Christian Frederichsen*. Blandt Fadderne Toldbetjent Knud Andersen, Ungkarl Rasmus Andersen, Holse, der nok var Broder til Birthe, og hendes Fader Anders Jensen.

- 1825, 22. Marts f. *Martin Frederich Frederichsen* (død som Barn).
- 1828, 9. Avg. f. *Sanne Kirstine Frederichsdatter*, døbt i Kirken d. 18. Avg. 1828. Forældrene: Brændevinsbrænder Frederich Andersen og Hustru Birthe Andersdatter af Bogense. Fadderne: Madame Reiniche, Jomfru Emilie Borch, Skipper Andersen, Toldbetjent Andersen, Bager Johannes Thomsen, alle af Bogense.
- 1831, 5. Dec. *Hans Frederich Andersen*. Overværende: Frederich Andersens Datter Karen Frederichsdatter, Toldbetjent Knud Andersen, Ungkarl Rasmus Andersen, Holse, Anders Jensen (Holse).
- 1834, 18. Nov. *Margrethe Helene Frederichsen*, Dt. af Avlsmand Frederich Rasch Andersen og Hustru Birthe Andersdatter i Bogense. Overværende ved Daaben: Gmd. Rasmus Andersens Hustru i Holse i Brenderup Sogn, Pigen Ane Catrine Clemensdatter hos Faderen, Møller Jeppe Clementsen i Bogense, Møller Lars Hansen i Ore Skovmølle, Gaardmand Hans Nielsen i Asperup og Snedkermester Jørgen Hansen i Bogense.
- 1837, 3. April. *Ane Catrine Frederichsen*, Dt. af Avlsmand Frederich Rasch Andersen og Hustru Birthe Andersdatter i Bogense. Overværende: Pigen Sanne Christensen, tjenende i Kolshauge Præstegaard, Pigen Maren Frederichsdatter hos Gaardmand Anders Jensen i Holse, Rugbrødsbager Jens Fyhr, Tømmermand Nicolai Brandt og Spækhøker Anders Rasmussen, alle tre af Bogense.

Man ser, at ved 1837, da Folk begyndte at gaa bort fra at døbe Pigebørnene med det gamle, gode »Datter«

og optage det intetsigende »sen«, er Familien her ogsaa gaaet over dertil, idet Sanne Kirstine er døbt »Datter« og Margrethe Helene »sen«, mens det vistnok ellers mest var Brug, at de, der havde begyndt med »Datter«, vedblev dermed.

Mere forundrer det at se, at alle Børnene, paa Hans Frederik nær, der er døbt Andersen, er døbt med Faderens Fornavn, mens de alle senere har skrevet sig Andersen.

Det er bleven sagt, at den daværende Præst har været Skyld i de Uoverensstemmelser, der er til Stede, saaledes at han snart har indskrevet og døbt dem med »Datter«, snart med »sen«, snart med Frederiksen, snart med Andersen, Uregelmæssigheder, som man forresten ikke saa sjældent finder i Kirkebøger fra ældre Tider, da hverken Forældrene eller Præsterne tog det saa nøje med Navnes Indførelse . . . .

Birthe Andersdatter.

Hvor Frederich Andersens Datter af første Ægteskab, **Karen**, kom hen, har jeg ikke erfaret noget om.

Maren, hans og Birthes Datter, blev opfødt i sin Moders Hjem i Holse og blev gift med Sognefoged Rasmus Hansen i Skodstrup. De havde ingen Børn.

Anders Frederichsen eller **Anders Frederik Andersen**, som han skrev sig, blev gift med Mette Kirstine Andersdatter, Dt. af Gaardmand Anders Ibsen i Asperup og Enke efter Gaardmand Simon Jørgensen i Baaring,

De ejede »Stadagergaard«, som tidligere laa tæt nord for nuværende Martin Jørgensens Gaard, men som de lod udflytte og efter Sigende gav Navn efter Stedet, Sta-Agre, hvor den blev bygget.

De havde ingen Børn, men en Plejedatter, Maren Dorthea Hansen, Datter af Mette Kirstines Søster, Ane Margrethe og Hans Nielsen.

Sanne Kirstine Frederichsdatter. Gift med Gæstgiver Søgaard, København. Skilt fra ham. Bestyrede derefter i nogle Aar Huset for sin Broder, Enkemand Anders Frederichsen paa Sludagergaard, Baaring. Død i Bogense 1904.

Hans Christian Frederichsen har jeg intet erfaret om.

Hans Frederich Andersen overtog Brænderiet og Gæstgiveriet i Bogense efter sin Fader og var gift med Ane Catrine Johansen, Datter af Gaardmand Knud Johansen i Svendstrup. De havde Børnene:

- 1) *Knud Chr. Fr. Andersen*, Postmester paa Fejø, g. m. *Carla Andkjær*, Datter af Forpagter Andkjær, Harritslevgaard. Børn: *Gudrun A. Inger A. Ellen A. Viggo A. Bodil A.*
- 2) *Anders Chr. Fr. Andersen*, Apoteker, Saltum, g. m. *Donny Møller*, Kolding. Børn: *Frederik Ove A.*, Student. *Ingrid A. Svend A. Axel A.*

Margrethe Helene Frederichsen eller Andersen, gift med Købmand *Michael Jacobi Rosenberg* i Bogense, født 22. Dec. 1824, død Juli 1865. Deres Børn:

- 1) *Betty Henriette Rosenberg*, f. 30. Aug. 1854, g. m. Købmand *A. Storch* i Bogense. Børn: 1) *Sanne Margrethe Storch*, f. 19. Juli 1881. 2) *Frederik Storch*, cand. pharm., g. m. *Sigrid Berg*, Dt. af Apoteker Berg i Faaborg. 3) *Henriette Storch*, g. m. Forstander *Schau*, Braaskovgaard. 4) *Axel Storch*.

- 2) *Gabriele Frederiche Rosenberg*, f. 11. Febr. 1856. Ugift; boende i Bogense.
- 3) *Clara Charlotte Rosenberg*, f. 23. Juli 1857; d. 16. Nov. 1903.
- 4) *Frederik Gustav Christian Rosenberg*, f. 7. Maj 1859, død 6. Dec. 1895. Købmand i Bogense; g. m. *Marie Andersen*.
- 5) *Carl Valdemar Rosenberg*, f. 24. Sept. 1860, d. 22. Okt. 1910. Grosserer i København; g. m. *Julie Dahl*, Dt. af Kontorchef, Rd. af Dbr., Jens Dahl. En Søn: *Carl Michael Rosenberg*, f. 1. Okt. 1890; cand. mag.
- 6) *Ernst Albert Rosenberg*, f. 5. April 1862; d. 1866.
- 7) *Axel Thorvald Rosenberg*, f. 7. Nov. 1864. Sygehuslæge i Faaborg; g. m. *Harriet Heie*, Dt. af Justitsraad, Landinspektør Heie, f. 20. Dec. 1865.

Slægten *Rosenberg* er af jødisk Herkomst og siges at være indvandret hertil fra Tyskland og at have taget Navnet *Rosenberg* efter den By, den er kommen fra.

I Ore Kirkebog har jeg fundet følgende vedrørende Slægten:

»1853, 2. Maj viet Ungkarl og Kjøbmand i Bogense, Hr. *Michael Jacobi Rosenberg*, 29 Aar, Søn af Skrædermester *Gabriel Rosenberg* i Middelfart, og Jomfru *Margrethe Helene Andersen* af Bogense, Dt. af Gæstgiver Andersen samme Steds, 18 Aar. Forloverne: C. Hansen, Kjøbmand i Bogense, M. Jacobsen, forhenværende Kjøbmand i Bogense, nu boende i Hølse.

1858, 27. Nov. viet Ungkarl og Kjøbmand i Bogense, *Rudolph Jacobi Rosenberg*, 27 Aar, og *Christiane Jørgensen Fyhr* af Bogense, 23 Aar. Forloverne: Michael Jacobi Rosenberg og Fr. Andersen.

Anm.: Begge vaccinerede. Kongebrev af 18. Nov. 1858, i Pakken 1858 Nr. 35, hvor ogsaa findes Kvittering og Revers om de eventuelle Børns Optragelse i den lutherske Religion.«

Friderich Jørgensen,
Vissenbjerg.

Susanne Friderichsdatter,
g. m. Poul Nielsen.

Margrethe Poulsdatter,
g. m. Anders Jensen.

Birthe Andersdatter,
g. m. Frederich Andersen.

Gabriel Rosenberg,
Middelfart.

Margrethe Helene Andersen, g. m. Michael Jacobi Rosenberg.

Betty Henriette R., Gabriele Frederiche R., Clara Charlotte R.,
Frederik Gustav Christian R., Carl Valdemar R.,
Ernst Albert R., Axel Thorvald R.

Ane Catrine Frederiksen, den yngste af Brændevinsbrænder Frederich Andersens Børn, har jeg ikke erfaret noget om.

Hans Jørgensens og Susannas Børn og Efterslægt.

Jørgen Hansen, den ældste af Hans Jørgensens og Susannas Børn, var, ligesom sin Fader, den af sine Søskende, der kom til at gøre sig mest bemærket, men paa en helt anden Maade end sin Fader, idet han meget mere greb ind i Tidens Udviklings- og Retsforhold, mens Hans Jørgensen optegner om sit eget Hjertes Tilstand.

Efter at Fødegaarden var gaaet over paa fremmede Hænder, søgte han ud som Tjenestekarl, og det var han

i samfulde 17 Aar. Men i al denne Tid havde han kun 3 Tjenester, saa han har ikke ligget paa Flakkebjerg.

En Sønesøn af Jørgen Hansen, afdøde Friskolelærer Thomas Jørgensen Nørrelund, har gjort nogle Optegnelser om sin Slægt, og da navnlig om Jørgen Hansen, som jeg finder vil være paa sin Plads her:

»Min farfar, Jørgen Hansen, var født i Brenderup, hvor hans far, Hans Jørgensen, var gårdfæster. Han kom, som gårdmandssønner den gang plejede, ud at tjene (hos Pastor Balslev i Hårslev og hos en prokurator eller lignende). 1814 kom han til Båring, hvor han kom til at tjene gårdmand Anders Jørgensens Enke, Karen Sørensdatter (i den østligste gård i Båring) og blev siden gift med hende.

Den 26. jan. 1817 fødtes min far, deres eneste søn. De fik siden en datter, Sanne Jørgensen, der blev gift med gårdmand Jens Thomsen i Kustrup; deres datter, Karen Jensen, blev den 8. april 1873 gift med friskolelærer og gårdmand Rasmus Knudsen i Båring, født i Bubbel.

Min farmor, Karen Sørensdatter, er født i Båring (i nuværende Jørgen Jørgensens gård*). Hun havde nogen kristelig vækkelse fra »Kristiansfeldterne«, som påvirkede hendes datter Sanne i den grad, at hun, formodentlig på grund af, at hun ikke fik den til mand, hun ønskede, vilde have været af de såkaldte »søstre« i Kristiansfeldt.

Hvorvidt min farfar har havt noget med Kristiansfeldterne at gøre, er tvivlsomt. At han har havt kristelig sans, betvivler jeg ikke, da der er fundet et papir efter ham fra 1829, hvorpå han har opskrevet digtet af Grundtvig: »Vidunderligst af alt på jord« i hele sin oprindelige skikkelse. Ligeledes har jeg fundet efter ham Jakob Chr. Lindbergs »Månedsskrift for kristendom og historie«. Derimod er det vist, at han var en ivrig frihedsmand efter datidens begreber. Folk som mindes ham og som har oplevet frihedstiden, fortæller, at alle de friheder,

*) Nu Rasmus Sørensens.

vi fik med grundloven, talte han og hans genbo Mads Hansen stadig om som lysende punkter på fremtidens himmel. Ingen af dem nåede imidlertid at se dem virkeliggjorte, idet de begge døde 1841, kort efter hverandre.

Efter datidens begreber var han overordentlig godt oplyst, hvilket vel skyldes en del hans lange tjeneste hos pastor Balslev i Hårslev.*) Som eksempel kan anføres, at han, da han kom til at tjene hos Karen Sørens-datter, der som nævnt senere blev hans hustru, gjorde han påstand på, at gården var ejendom, hvilket nemlig blev bestridt af ejeren på Kærsgård, der gjorde gældende, at gården var fæstepligtig dertil. Af aktstykkerne fra denne deraf opståede proces, hvilke haves endnu, fremgår det, at gården 1719 fra at være en kongelig ryttergård er overgået til ejendom med undtagelse af herlighedsretten, der var i Kærsgårds besiddelse. Sagen, der så vidt skønnes kan, førtes af Jørgen Hansen selv, blev vundet, og herlighedsretten samtidig afkøbt Kærsgård for en sum af 5000 Rbd. (Man huske det var i pengekrisen, hvor en daler faldt ned til en marks værdi).

På den tid var det jo skik, at tiende blev taget i kærven, så når en mand vilde køre korn hjem fra marken, skulde han skikke bud til tiendetageren derom. Han skulde da være rede at tage hvert tiende neg. Således havde Jørgen Hansen en gang skikket bud om, at den og den dag vilde han køre sit korn ind, men der kom ingen. Så tog Jørgen Hansen selv hvert tiende neg ud og lod sin karl køre det hen til vedkommende.

En del år var han sognefoged og røgtede det hverv med stor dygtighed. Tillige havde han alle sine omgivnes fulde agtelse og tillid.

Af skabning var han høj, med svært byggede lemmer. I en væg i min fødegård, der var klinet op af ler, har han sat sin hånd (1835). Efter denne at dømme har hans hænder været noget over middelstore.

Karen Sørens-datter overlevede ham i 4 Aar og døde 1845. Af første ægteskab havde hun en søn, Jørgen Andersen, der blev bosiddende i Vedelshave.«

---

*) Vi vil siden se, det skyldtes særlig en student Frederiksen på Skousgård.

Saavidt Thomas Jørgensen Nørrelund.

Dels for nærmere at belyse Sagen angaaende Gaardens Ejerforhold, som Thomas Jørgensen omtaler, dels for at give et Eksempel paa, hvad Bønder kunde være udsat for i de Dage, da Fæstevæsenet havde mange forskellige, mere eller mindre bindende Former, hvis de ikke passede paa, naar de overtog en Ejendom, og dels for at vise, hvad en af Slægtens Gaarde for hundrede Aar siden indeholdt, vil jeg gøre et større Uddrag af Sagens Akter, hvoraf der endnu haves en Udskrift i Gaarden, end der var nødvendigt for at karakterisere Jørgen Hansen som Indehaveren af Anlægget til de juridiske Evner, der findes i hans Efterslægt:

*» Akter i Sagen Jørgen Hansen, Baaring,
contra
Kammerjunker Wedell v. Heinen, Kærsgaard.*

Aar 1813, den 27. December,

som 30te Dagen efter at Gaardfæster under Holsegaard, gamle Anders Jørgensen, Baaring, ved Døden var afgaaet, mødte den commiterede Skifteforvalter for benævnte Gods, Niels Hesselholdt fra Kiersgaard i Stervboet med 2de Vitterligheds- og Vurderings Vidner, Sognefoged Niels Sørensen, Baaring, og Mads Hansen af Asperup, for at foretage Registrerings- og Vurderings Forretning til videreagtende Skifte imellem den afdødes Hustrue, Karen Sørensdatter, og hendes med den afdøde avlede Søn, Jørgen, 6 $\frac{1}{2}$ Aar gammel, som er hjemme hos Moderen. Ved Forretningen vare tilstede Enken med antagen Laugværge, Mads Sørensen, Gaardmand i Broe, og som Værge for den umyndige Søn blev antaget hans Farbroder Peder Jørgensen af Pikkehuset i Ore Sogn, der og var tilstede. I disses Overværelse blev denne Forretning paabegyndt og fremmet saaledes:

I Sengekammeret:		Rbd.	Mk.	Sk.
1	Eegebord med Foed, blaae malet	1	—	—
6	St. Simestole.....	2	—	—
2	Messing Lysestager	1	—	—
1	Bøsse	3	—	—
1	Jern Kakkelovn med Tud	10	—	—
1	do. Klemme og Skuffe.....	—	1	—
1	lidet Speil	—	—	8
Nogle Bøger		3	—	—
1	Seng med Sengested	30	—	—
1	Hængeskab	1	—	—
1	Seng med Sengested	20	—	—

I Dagligstuen:		Rbd.	Mk.	Sk.
1	Stueuhr i Futteral	12	—	—
1	Eegebord med Skab	—	4	—
2	do. Benker	—	3	—
4	St. Hyllefielle	2	—	—
Nogle Benker		2	—	—
2	Jernpander 2 Rbd., 1 Messing Strygejern 1 Mk.....	2	1	—
1	Thekiedel 5 Rbd., 1 Messing Strygejern 2 Rbd.	7	—	—
1	Dueslag 3 Mk., 1 Pæglemaal og en Fyr- fad 1 Mk. 8 Sk.	—	4	8
1	4-Lpd.s Bismar og 1 Trefod.....	2	—	—
1	Morter med Støder	3	—	—
2	Leer Kruse	—	4	—
1	Jern Rist.....	—	1	—
1	do. Notteltang	—	—	8
1	Hammer og Nappetang af Jern.....	—	2	—
4	Flasker og 2 Glas.....	—	3	—
3	gamle Jydepotter.....	—	3	—
4	Jern Gryder	4	—	—
1	Messing Senge Bækken og Øl Traght.....	1	3	—

I den mellemste Stue:		Rbd.	Mk.	Sk.
1	Aske Bord Blad med Foed.....	3	—	—
2	do. Benker.....	1	—	—

	Rbd.	Mk.	Sk.
1 Tønde	—	4	—
2 Lpd. Jern à 3 Rbd.	6	—	—
1 Klæde Skab	3	3	—
1 Stand Skab	1	—	—
2 Tin Fade	3	—	—
1 Fyr Rek med 4 Leer Fade	1	—	—
2 Fielle Stoele	—	3	—
1 Mangletøj	—	—	8

I den øverste Stue:

1 lidet Fyr Bord	1	—	—
4 Fielle Stoele	2	—	—
Den afdødes Kieste- og Gangklæder	15	—	—
1 blaaemalet Eege Klæde Kieste, deri en Seng	40	—	—
$\frac{1}{2}$ Fyhr Kieste (Halvkiste)	2	—	—
3 Par Hørgarns Lagener	6	—	—
1 Tavelet med 4 Glas	—	2	—
1 Eege Drage Kieste	10	—	—
2 Duge med 6 Servietter	7	—	—
1 Dug	2	—	—
4 Par Hørgarns Lagener	7	—	—
1 Fyr Klædeskab	4	—	—
1 Lpd. Hør	4	—	—
$\frac{1}{2}$ Lpd. Hamp	3	—	—
6 Duge	3	—	—
82 Allen Lærred	4	4	—
1 St. Lærred 20 Allen	3	2	—
1 lidet Bord	—	2	—
1 lidet Speil	1	—	—
1 Seng med Omhæng	45	—	—

I Pigernes Kammer:

1 Seng	10	—	—
--------------	----	---	---

I Ølkammeret:

3 Oxehoveder	6	—	—
1 Staalsold	2	—	—
1 Haar Sold	—	3	—
1 Kieste med noget Jern Skramleri udi ...	3	—	—

	Rbd.	Mk.	Sk.
6 Øl Tønder	8	—	—
1 Salt Trug	6	—	—
2 Fierdinger Smør	40	—	—
12 Pd. Talg	6	—	—

I Mælkestuen:

2 Øl Tønder	2	4	—
28 St. Siebøtter à 1 Mk. 8 Sk.	7	—	—
1 Fløde Bøtte og 1/2 Anker	4	—	—
11 St. Hylle Fielle	2	—	—
2 Hør Hegler	—	1	—
1 Messing Kiedel	6	—	—

I Bryggerhuset:

1 Brygger Kiedel	50	—	—
1 Haand Kiedel og 1 Sie af Messing	1	4	—
3 Brygger Kar	10	—	—
2 Standtønder	—	3	—
4 Øl Legeler	1	4	—
1 Glas Løgte	—	2	—
3 Spande Række	4	—	—
1 Deintrug	4	—	—
12 Korn Sække	6	—	—
2 Kierner	4	3	—
2 Spande med Jern Greeb	2	—	—
2 Træ Ballier	1	2	—
1 Haand Qvern	3	—	—
4 Siebøtter og 1 Strippe	1	—	—
3 Mælke Bøtter	2	—	—
5 Korn Sække paa Loftet	2	—	—
4 gl. Stand Tønder	—	4	—
3 Tørve Spander	—	4	—
3 Stand Tønder	—	3	—
5 Sie bøtter	1	2	—
2 Garn Vinger	—	1	—
3 Stand tønder og 1 Mustpresse	1	—	—
Vogntømmer til 2 Vogne	14	—	—
2 Hørbrøder og 2 Skagefoder	1	—	—
3 Par Blaargarns Lagener	7	—	—

I Gaarden:		Rbd.	Mk.	Sk.
1 Slibesteen		1	—	—
1 Vandtrug		2	—	—
1 Skylle Trug og 1 dito Ballie samt 1 Svine- trug		1	—	—
1 Bærre bør og en Skub Kærre		—	2	—

I Koestalden:		Rbd.	Mk.	Sk.
14 Køer	550	—	—	—
10 Faar	20	—	—	—
1 Føl	15	—	—	—
2 Griise	8	—	—	—
2 Hjulbarre	2	—	—	—
1 Færrets Vogn	50	—	—	—
1 Malke Vogn	10	—	—	—

I Foderloen:		Rbd.	Mk.	Sk.
2 Skiære Kiester med Kniv	7	—	—	—

I Herberget:		Rbd.	Mk.	Sk.
2 Senge	20	—	—	—

I Hugge-Huset:		Rbd.	Mk.	Sk.
Huggetøi	18	—	—	—
2 Sæt Stavtøi	5	—	—	—

Summa 1243 Rbd.

Dernæst fremlagdes en Obligation af 10de Juli 1811, hvor efter Peder Larsen af Skovshøirup er skyldig til dette Stervbo 385 Rbd. Denne blev paategnet og tilbageleveret, en do. Obligation af 11te December 1812, hvorefter Peder Hiæresen af Baaring er skyldig til dette Stervbo 70 Rbd., der blev paategnet og tilbageleveret.

Enken med Laugværge foreviste et Husbondholds Brev, tillige med 2de Skiøder paa denne Gaard, som hendes afdøde Mand har havt Fæste paa af nu afdøde Krigsraad Wedell, og grundet paa disse 3de Documenter paastod Enken, at hendes afdøde Mand, efter hvem her skal skiftes, har haft Bonde Bygningers Eiendom paa

Gaarden, recerverede derfor sin lovlige Ret som Arving tilligemed hendes Søn efter den afdøde til al den Eien-
dom, som fornævnte Documenter hiemler hende for i
Gaarden, af hvad Navn haves kan. Skifteretten bad
Enken med Laugværge at meddeele en Gienpart af de
forbenævnte Documenter for at alt sammen kan tages
som Regel for det recerverte. Dette Skiftes Fremme
blev indtil videre udsat, og Enken med Laugværge paa-
lagt at være ansvarlig for de registrerede og andre Ting.

Datum ut supra.

Hesselholdt.

Værge for Sønnen: *Karen Sørensdatter*
Peder Jørgensen. (med ført Pen).

Laugværge:
Mads Sørensen.

Vidnerne:
Mads Hansen. *Niels Sørensen.*

— — —

Anno 1814, den 26de August indfandt Skifteforvalte-
ren sig med Fuldmægtig Thaarup i Asperup Sogn, Baa-
ring Bye, for at foretage Skiftet efter gamle Anders Jør-
gensen af bemeldte Baaring. Enken Karen Sørensdatter
med Laugværge Mads Sørensen, Broe, var mødt og frem-
lagde Gienpart af det ved forrige Skifteforretning be-
nævnte Husbondholds Brev samt de 2de Skiøder, i hvis
Følge hun paastod, at Gaardens Bygninger og Besæt-
ning: Kiøer, Heste, Vogne, Plouge og Harver skulde be-
regnes Boet til Indtægt, saa meget meere, som samme,
efter nu fremlæggende Skifte Brev af 1ste Mai 1773 efter
gamle Peder Sørensen, Gaardens forrige Besidder, er
bleven beregnet til Indtægt i Boet . . . .

Sønnens [daværende] Værge Hans Hansen her af Byen
var mødt og henholdt sig til Enkens Paastand. Forvalter
Thaarup fremlagde det, afdøde Anders Jørgensen under
5te Dec. 1773 meddelte Fæstebrev, hvor udi han har

forbundet sig ved hans Underskrift til at være ansvarlig til Besætningen, i hvis Følge Thaarup troede at Besætningen ei burde komme Boet til Indtægt, da samme er Herskabets Eiendom . . . .«

Ifølge Forordningen af 8de Juni 1787 var Stedets Dommer Hr. Justitsraad Sommer i Middelfart underrettet om denne Skiftesamling og anmodet at give Møde for ifølge bemeldte Loves Bydende at afgive den behørende Kiendelse om det omtvistede. Justitsraaden var mødt som Midle, og som Vidner Sognefoged Mads Hansen i Asperup og Niels Sørensen i Baaring. — Herredsfogden Justitsraad Sommer modtog derefter Skifteprotokollen og fremkaldte saa Enken med Laugværge, hvilke han foreholdt det af Skifte Forvalterens Fuldmægtig tilførte med Tilspørgende om hendes Paastand under Skiftet saaledes retteligen er fremholdt og om hun har noget viidere samme at tillægge, eller til Grund og Hiemmel for den at fremføre. Dertil blev svaret, at der ei paastaaes viidere end i Dag af Forvalter Thaarup her i Protocollen er anført, og at hun eiheller har viidere til sit Forsvar i Paastanden at anføre eller fremlægge end skeet er.

Forvalter Thaarup henholdt sig til det, han forud har tilført Protocollen ved Fremlæg af afdøde Anders Jørgensens Fæste Brev. I den Anledning opfordrede Enken med Laugværge Hr. Forvalter Thaarup til at fremlægge hvad Adkomst Eieren af Holsegaard har til denne Stervbogaard, for at det derefter saa meget desbedre kan paaskønnes med hvilken Rettighed samme af bemeldte Godseier eier, ligesom og Gyldigheden af hendes giorte Paastand formentligen deraf kan oplyses.

Efter denne Opfordring fremlagde Forvalter Thaarup det originale Skiøde, som Cancellie Raad Bruun under 11te Junii 1745 har udstædt til afgangne Hans Bryde, hvis Enke siden kom i Ægteskab med afgangne Krigs Raad Wedell, nu værende Besidder eller Eiers Fader paa Holsegaard med underliggende Gods, hvor til denne Stervbogaard da hørte og paa den Tiid i Besiddelse af den i Skiødet benævnte Lars Hansen — og fremdeles

anlovede Forvalter Thaarup paa Enkens Forlangende at levere Dommeren en Udskrift af det Skifte, som er passeret efter denne Gaards forrige Besidder, den forommeldte Lars Hansen . . . .«

»Da nu ingen af Parterne havde viidere at fremføre, saa blev denne Qvæstion optaget til Afgjørelse ved Dommerens Kiendelse, som afsiges her i Stervbo Gaarden paa en Dag, som af Dommeren nærmere bestemmes og de vedkommende tilkiendegives. Dommeren tog derfor til sig de fremlagte Documenter og erholder af Forvalter Thaarup en Udskrift af Protocollen for saavidt angaar det om Qvæstionen omventileerede. — Derefter aftraadte Dommeren og overleverede Protocollen til Skifteforvalteren.

Sommer. ◀

Da intet viidere var i Dag at afhandle blev dette Skifte udsat til viidere og det passerede underskreven.

Thaarup.

Aar 1814 d. 25de Sept. blev Skiftet efter afgangne Anders Jørgensen i Baaring foretaget af Skifte Forvalterens Fuldmægtig Thaarup fra Holsegaard i Overværelse af Vidnerne Niels Sørensen, Baaring, og Mads Hansen, Asperup. Enken Karen Sørensdatter var nærværende med Laugværge, hendes tilkommende Mand Jørgen Hansen af Baaring, samt som Værge for Sønnen Jørgen Gaardmand Anders Ipsen af Kierbye. Ved Forretningen var tillige mødt Herreds Fogden Justits Raad Sommer.

I Anledning af den imellem Eieren af Holsegaard og Stervboe Enken og Arvingerne værende Qvæstion angaaende enhver af Parternes Rettigheder i og til Stervboegaarden fandt Herreds Fogden det i den Henseende fornødent, først at erholde . . . bestemte Erklæringer af Enken og Laugværge samt Værgen for Sønnen af den afdøde angaaende hvad egentlig formeenes at være dem tilhørende af Stervboegaarden og dens Tilliggende, hvilke Erklæring der blev æsket og derpaa afgivet saaledes: at der ved Skifteforretningen af 27de Dec. f. Aar er for Stervbo Enken og Arvinger paastaaet den Eiendoms

Ret til Gaarden og dens Bygninger, Besætning, Inventarium m. videre, samt dens Tilliggende af Jord og Grund i Bye og Mark, Skov og Mose og al den Herlighed, som efter Lov og Anordninger følger som Bonde Eiendoms eller Jordegens Gaard, og samme retteligen bør følge, samt at Eieren af Holvegaard i Følge deraf ikke kan have eller tilkomme videre Lod eller Deel i Gaarden end i hvad Herligheden af samme kan beregnes til og som de formeener at være $\frac{1}{4}$ Part af hele Gaardens Værdie. Og dernæst maatte Herredsfogden paalægge de vedkommende Parter at tilveiebringe de Oplysninger om deres formentlige Rettigheder, som Forordning af 7de Maii 1723 har bestemt at være Beviiser for med hvad Rettigheder Gaarden fra Hans Maiestæt Kongens forrige Ryttergods ere afhændede, til hvilke Oplysningers Erholdelse Skiftet blev udsat i 6 Uger.

Sommer.   Thaarup.

1814 d. 22de Dec. blev Skiftet efter Anders Jørgensen af Baaring atter foretaget ved underskrevne Skifte Forvalter Thaarup af Kiersgaard paa Holvegaards Godses Eiers Vegne. Han overleverede strax Protocollen til Herredsfogden, Justitsraad Sommer til Behandling af den imellem Godseieren og Enken samt den afdødes Arvings Væрге værende Dispute. Herredsfogden anmærkede da foreløbigen at Skiftets Udsættelse over de sidst bestemte 6 Uger er skeet efter Overenskomst imellem Parterne for at søge Oplysninger om deres gensidige paastaaede Rettigheder i og til Stervbogaarden og dens Beliggende. Dernæst blev fremlagt den ved Samlingen den 26de Aug. belovede Udskrift af Skifte Acten efter denne Gaards forrige Besidder Lars Hansen.

Paa Enkens Vegne fremlagde hendes nu havende Mand Jørgen Hansen et pro Memoria*) af Dags Datum, hvortil han henholdt sig. Værgen for Anders Jørgensens Arving, Farbroderen Peder Jørgensen, var tilstede

---

*) »Pro Memoria«, en skriftlig Opsats, hvori Skribenten udvikler sine Anskuelser om Sagen.

og henholdt sig til det forhen paastaaede. Bemeldte pro Memorie lyder saaledes:

»Til velbaarne
 Hr. Justits Raad Bye og Herredsfoged Sommer.

Ærbødigst p. M.

»Ved at indtræde i Ægteskab med afgangne Anders
 »Jørgensens Enke i Baaring er ieg saaledes kommen i
 »Besiddelse af den ham sammesteds tilhørende Gaard.
 »Da Deres Velbaarenhed behagentligen vil afgive Kien-
 »delse for hvad Rettigheder der tilhører Eieren af Holse-
 »gaard saavel som ieg faaer til samme, saa giver jeg mig
 »den Frihed herved ærbødigen at fremkomme med føl-
 »gende til min Fordeel talende betydelige Grunde:

»Af de denne Sags Genstand vedkommende Docu-
 »menter vil det erfares, at Gaarden med Tilliggende i
 »Aaret 1719 og nemlig paa Auctionen over det forrige
 »Kongelige Ryttergods er solgt til den værende Borg-
 »mester i Odense, afdøde Andreas von Bergen. Senere
 »er Eiendommen overdraget til flere forskellige Beboere,
 »men ingensinde mod Jordfæstning, kuns aleene een
 »bestemt aarlig Afgift, indtil høie vedkommende Tid
 »efter anden har fundet for got at udviide deres og ind-
 »skrænke Beboernes lovlige Ret.

»Under de afholdte Skifteforretninger og i flere af
 »Sagens Documenter er ligeledes omtalt, at Gaarden kun
 »var Huus Eiendom, og Jorderne saaledes Herskabet
 »tilhørende. — Men alt dette tilsammendraget vil dog
 »vel næppe kunne hiemle velbemeldte Herskab en saa
 »betydelig Rettighed, at jeg og Familie aleene skulle eie
 »Bygningerne.

Maatte der sees hen til:

1) Skiødet udstædet af Rettens Betientere i Baag Vends
 Herreder af 3die Maii Anno 1741 — og

1) Skiødet datteret 23de Martii 1786 til afdøde Anders
 Jørgensen, —

»da vil først erfares, at Eiendommen quæstiones er be-
 »tragtet og afhændet som en Bonde Eiendoms Gaard,
 »hvorved upaatvivlelig forstaaes meere end Huus Eien-

»dom eller Eiendom paa Bygningen aleene. — Borg-
 »mester Andreas v. Bergen, som var den, der af Hans
 »Maiestæt kiøbte bemeldte Eiendom, har fuldkommen
 »anførende den Ret, hans Skiøde hiemler ham, ogsaa
 »under 13de Juulii 1719 udstædte Husbond Holds Brev
 »paa Gaarden med Tilliggende, og omendskønt der i
 »dette Document forekommer Ordene »stæd« og »fæst«,
 »saavel som andre et Fæste-Brev vedkommende Bestem-
 »melser, er det dog in confesso, at dette Husbond Holds
 »Brev afgiver et umiskendeligt Bevis for, at han alle-
 »rede havde kiøbt den saakaldte Herlighedsret, Hans
 »Maiestæt forhen tilhørende. Skulle den Omstændighed,
 »at de ved indtrufne Dødsfald paa Gaarden afholdte
 »Skifter, som ved Herskabets Fuldmægtige uberettiget
 »ere behandlede, kunne afgjøre noget i nærværende Hen-
 »seende, da maatte saadant formeentlig beviise mere
 »mod end for velbemeldte Herskab; thi een uhiemlet
 »foretagen Forretning kan dog næppe efter vores Lov-
 »givnings Ord og Aand medføre et fordeelagtigt Resultat
 »for den som paa saadan Maade enten selv eller ved
 »sine Folk foretager samme? Lovgivningens Omhue for
 »Bondens Vel i Almindelighed og for hans Rets Fremme
 »i Særdeleshed har ikke kunnet tillade, at han mistede
 »en Ting, der indeholdt hans høieste Interesse og her-
 »paa haves tilstrækkelig Beviis i Forordningen af 7de
 »Maii 1723, thi denne viiser i dens heele Indhold, saa
 »vel som i dens Præmisser, hvorledes de udstædte Kon-
 »gelige Skiøder paa Ryttergaardene skal lorstaaes, hvad
 »Bettighed samme Skiøder medførte for Kiøberen. (nem-
 »lig den saakaldte Herlighedsret) og hvor meget der paa
 »den anden Side ustridig tilhører Beboeren m. v. — Kan
 »nu efter denne allernaadigste Forordning hverken er-
 »hvervede Domme eller de Kongelige Skiøder selv her i
 »giøre Forandring, da maae saa meget mindre andre
 »seenere udstædte Documenter af hvad Indhold og Be-
 »skaffenhed de end maatte være, eller de ved uberetti-
 »gede holdte Skifte Forretninger m. m. kunde foranledige
 »saadant. — Efter alt foranførte, og grundet paa Tin-
 »genes Natur, saavel som vores Lovgivnings Bestemmel-

»ser, tør ieg derfor herved ærbødigst paastaae og for-
 »vente, at den af mig nu paaboede Gaard tilligemed
 »sammes heele tilliggende, intet undtagen, vil blive at
 »ansee som min Eiendom, samt som saadan tilkiendt
 »mig og at derimod Høsegaards respective Eiere aleene
 »tilstaaes den Herligheds Ret, som Forordningen af 7de
 »Maa 1723 omtaler. — Jeg indlader saaledes denne min
 »Families Velfærd angaaende Sag under Deres Velbaaren-
 »heds retviise Paakiendelse, forholdende i øvrigt min
 »lovlige Ret i alle muelige Henseender.

Baaring den 22de December 1814.

Ærbødigst
Jørgen Hansen.◀

»Forelagt paa Skiftet efter afgangne Anders Jørgen-
 sen i Baaring den 22. Dec. 1814.

H. Sommer.◀

Af de ved sidste Skiftesamling æskede Oplysninger havde ingen af Parterne erhvervet noget, ikkun blev af forbemeldte Comparentere Jørgen Hansen og Peder Jørgensen foregivet og paastaaet 1) at Besidderen og Brugeren af den omquæstionerede*) Gaard stedse have hugget udi Gaardens tilliggende Skove uden nogen Udviisning af Husbonden, 2) at disse Besiddere og Brugere stedse have havt Ret til at sætte Sviin paa Olden i Skoven uden nogen Oldengield derfor at betale, og 3) at ligesom Gaarden forhen ei har været pligtig til viidere Hovning, end Beboerne selv fandt sig villig til, saa er og det ved Forordningen af 1792 bestemte Hoveri for saavidt de paa Grund af de værende Eieres inden Forretningen given Declaration til Frafald af det først forlangte Arbeide have forrettet samme ikkuns ubetydeligt og ei meere end det forrige Villigheds Arbeide.

Forvalter Thaarup — i Anledning af denne Dealation og det fremlagte Pro Memoria — henholdt sig til det forrige og benægtede alt (som) urigtigt.

*) omstridte.

Da ingen af Parterne saaleedes havde viidere at fremføre blev paa den omvertilerede Qvæstion afsagt saadan

Kiendelse:

Omendskiønt denne Stervbogaard kunde synes ved det af afgaaede Krigs Raad Wedell under 5te December 1773 til nu afdøde Anders Jørgensen udgivne Fæste Brev at være bleven behandlet som reen Holvegaards Gods med fuldkommen Eiendoms Ret underliggende Bondaard, undtagen for saavidt sammes Bygninger angaaer, saa skulde det dog formeenes, at saavel det i Gienpart i rettelagte Huusbondholds Brev som den første Aqvirent efter at Hans Maiestæt Kongen havde afhendet Gaarden formedelst Gaardens da værende Besiddere, som de i Gienpart fremlagte og uimodsagte Skiøder af 1741 og 1786, ligesom ogsaa selve Skiødet fra Hr. Bruun til Bryde paa Holvegaard og Gods noksom oplyse, at Gaardens Qvæstioner er en Bonde Eiendoms Gaard eller en saadan Gaard, hvortil Besidderen eller Bonden har en større Ret end den, der følger en blot Bygningers Eiendom, nemlig en Deel udi Gaardens Tilliggende Jorder og Grund i Mark og Skov m. v., hvilket og synes bestyrket, ikke aleene ved den i Dag fremlagte Forklaring, som ie af Husbondens Fuldmægtig speciel er modsagt, at Bonden eller Besidderen har haft en saadan Brugs Ret af Skoven som Forordningen af 1723 fastsætter som et Criterium*) tor Bondens indskiødte ved en reen Herligheds Eiers Ret indskrænkede Eiendom til sin Gaard, men og ved de fremlagte Skifte Breve, der viiser, at Gaardens Besætning og Inventarium intet undtagen er i Døds Tilfælde bleven beregnet Bondens Boe til Indtægt, — i følge altsaa af disse Omstændigheder skiønnes ei rettere, end at den under dette Skifte af Stervboe Enken eller nu hendes Mand Jørgen Hansen paa hendes Vegne, samt af Værgen for den afdøde Anders Jørgensens umyndige Arving nedlagte Paastand er grundet og bliver derfor herved

---

*) Kendemærke.

Eragtet for Ret:

at afdøde Anders Jørgensens Gaard i Baaring bør som en Bonde Eiendoms Gaard med dens Bygninger, Besætning og Inventarium samt tilliggende Jorder og Grunde af Hartkorn 6 Td. 6 Sk. 1 Fj. 1 Alb. under dette Skifte vurderes og beregnes til Indtægt efter Fradrag af, hvad Holvegaard Gods Eiers Rettighed udi Gaarden som Herligheds Eier, der ham i alle Maader reserveres, rettelig kan beregnes og ansættes til. Det bemærkes, at Forvalter Thaarup ei har haft nogen Ordre eller Fuldmagt til at indlade sig i Mægling til mindelig Afgørelse af denne Dispute, som da ei har været at gjøre.«

Da foranstaaende Kiendelse var oplæst, overleverede Herredsfogeden igien Skifteprotocollen til Hr. Forvalter Thaarup.

H. Sommer.

Skifteforvalterens Fuldmægtig Thaarup modtog Skifteprotocollen med de til foranstaaende Skifte Forretning hørende Documenter og forbeholdt sin Principals lovlige Ret i alle Henseender imod den afsagte Kiendelse, hvorefter Forretningen for i Dag blev sluttet.

Thaarup.

Som Vidner:

Niels Hesselhotdt.

Niels Sørensen.

Anno 1819 den 6te Julii blev Skiftet efter afgangne Anders Jørgensen, Baaring, foretaget i Stervbogaarden af Skifteforvalterens Fuldmægtig, Thaarup, i Overværelse af Vidnerne, Sognefoged Niels Sørensen, Baaring, og Mads Hansen, Asperup. Enkens nuhavende Mand Jørgen Hansen var nærværende, tilligemed Sønnen Jørgens Værge, Peder Jørgensen, Pikkehuus.

Skifteforvalterens Fuldmægtig fremlagde Udskrift af den Kongelige Lands Over, samt Hof og Stadsret under 29de Maii dette Aar afsagte Dom, betræffende den mellem Huusbonden og Stervboen værende Dispute, hvilken blev de tilstedeværende bekendtgiort og acteret. Jørgen Hansen og Peder Jørgensen begierede Skifte Acten dem

beskrevet tildeelt, hvorefter de agtede at indstevne Skiftet for Høiesteret, i hvis Følge de begiere samme udsat i 4 Uger, for til den Tiid at foreviise Stevning, det begierte blev bevilget og Skiftet udsat.

Thaarup.

*Niels Sørensen. Mads Hansen. Jørgen Hansen.
Peder Jørgensen.*

(I Mellemtiden har Sagen altsaa været for Overretten, der har givet Skifteretten Medhold).

Anno 1815 den 3die Nov. blev Skiftet efter afgangne Gaardmand Anders Jørgensen af Baaring igien foretaget i Overvær af Vidnerne Niels Sørensen, Baaring, og Mads Hansen, Asperup. — Enken Karen Sørensdatte og Mand Jørgen Hansen var nærværende i Stervbogaarden og fremlagde Justitsraad Sommers Skrivelse af 30te samme Maaned, hvorved de underrettes om, at Cancelliet under 21de samme M, har forundt dem Beneficium paupertatis*), i hvis Følge de anholdt om Udskrift af det passerede, for derefter at faae Lands Over- samt Hof og Stads Rettens Kiendelse indstevnet for Høiesteret, hvilket blev bevilget, og Skiftet udsat tilviidere.

Thaarup.

Anno 1816, den 15de Julii blev Skiftet efter afgangne Anders Jørgensen, Baaring, foretaget. Enken med nuhavende Mand Jørgen Hansen var nærværende tilligemed Sønnens Værge, Peder Jørgensen . . . .«

Sagen kom imidlertid ikke for Højesteret, saa det ser ud til, at de har ordnet den i Mindelighed, saaledes at Wedell v. Heinen kun har forbeholdt sig sin lovlige Herlighedsret.

Allerede den 1ste August 1816 købte Jørgen Hansen Gaarden fra Godset til ren Selvejgaard, og den 3die

*) Bevilling til fri Proces.

Januar 1817 fik han Skøde paa den, hvori Kammerherren forbinder sig til at »hjemle ham det solgte som en ham lovlig afkiøbt Eiendom, fri og frels for hver Mands Tiltale« og inden næste 11te Juni frigøre den for al Hæftelse . . . .

Men dermed var Sagen om Gaarden ikke til Ende, selv om den siden drejede sig om andre Ting.

Endnu i Oktober 1819 har Wedell v. Heinen ikke frigjort Gaarden; den hæfter hos en Panthaver for 9,650 Rbd.

Jørgen Hansen indstævnte ham nu til Forlig om Sagen. Men han udeblev og gav til Undskyldning, at han havde vigtigere Ting for. Og Akterne slutter saaledes:

»Indstævntc blev paaraabt, men hverken han eller nogen paa hans Vegne mødte, uagtet Retten havde ventet paa ham og Klokken var desuden henimod 11 slet, og saaledes havde Retten været sat over 1 Tiime. Citantens Fuldmægtig maatte i Henhold til fremlagte paastaae Sagen til Doms optaget i Dag. Retten, der ei dristede sig til at udsætte Sagen, saasom indstevnte er tilkiendegivet, at Forlængelse eller Laugdag er afskaffet, optog Sagen til Dom.

C. E. Kimmel,
const.«

Dom!

Sagen $\frac{\text{Nr. 38}}{1819}$ *Gaardmand Jørgen Hansen, Baaring,*
contra
Kammerjunker Wedell v. Heinen.

Selveiergaardmand Jørgen Hansen af Baaring sag-giver Kammerjunker Wedell Heinen til Kiersgaard til efter sin Forpligtelse i det fremlagte Skiøde at frigøre Citantens Gaard for al Hæftelse og desaarsag paastaaer at Indstævnte ved Dom tilpligtes under ansvarlig Mulct og inden kort Tiid at frigøre Citantens Eiendom for al

af Indstævnte stiftet Hæftelse tilforn og at betale alle af Sagen flydende Omkostninger, samt at ansees for unødigt Trætte. Saa anker Citanten og over, at Indstævnte ei mødte personlig for Forligelsescommissionen.

Indstævnte mødte ei i Retten, hvis Aarsag Sagen ved dens Incumination blev optaget til Doms. Sees hen til Bestemmelsen i Skiødet af den solgte Gaard af 11te Junii 1817 skulde være frigiort for al Hæftelse, kan det ei nægtes, at den paategnede Panteattest herimod er stridende og vil Indstævnte være pligtig at opfylde sin Forpligtelse og derfor efter Paastanden, mod hvilken ei nogen Indvending er gjort, blive at dømme.

Indstævnte vil saaledes blive pligtig at betale Sagens Omkostninger, som bestemmes til 10 Rbd. Sølv samt der under at betale for unødigt Trætte, som bestemmes til 10 Rbd. Sølv.

Det bemærkes, at ved det Kongelige Rentekammers Skrivelse af 20de April 1816 som under 27de Maii samme Aar forinden Acten er thinglæst er Indstævnte tilladt at udstede Adkomster paa sit afhændede Fæstegods paa Nr. 4 af 2den Klasse, hvis Aarsag det attesteres, at det behørigte stemplede Papiir under denne Sag er forbrugt.

Thi kiendes for Ret:

Indstævnte Kammerjunker Wedell v. Heinen bør under en daglig Mulct af 5 Rbd. Sølv til Brænderup Sogns Fattigkasse inden 4 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse frigiøre Citanten Gaardmand Jørgen Hansen af Baaring hans ved Skiødet af 3die Januar 1817 overdragne Gaard for al af Indstævnte stiftet Hæftelse; saa betaler Indstævnte og under bemeldte Tiid denne Processes Omkostninger med 10 Rbd., siger tii Rigsbancdaler Sølv, samt Mulct for unødigt Trætte med 10 Rbd., siger tii Rigsbancdaler Sølv, at efterkomme som meldt, under Adfærd efter Loven, saaledes tilbørlig afsagt under Vends Herreds Ret, den 15de November 1819.

C. E. Kummel,
constitueret. ◀

»Aar 1820, den 3die Januar blev denne Dom lovlig forkyndt for Forvalter Brændholdt i Kammerjunker Wedell Heinens Fraværelse, hvilke skal blive ham underrettet, naar samme kommer hjem. Dette bekræftes i Kraft ved vor engang aflagte Eed.

Hans Nielsen. Peder Hansen.

Ovennævnte Peder Hansen, der selvanden forkynder Dommen for Wedel Heinen, er Jørgen Hansens Broder, Gaardmand i Fyllested, Sognefoged i Brenderup.

— — — —

Skønt det, der er fremført vedrørende Jørgen Hansen, allerede summer stærkt op, maa vi dog endnu have det tidligere omtalte Testimonium med, dels fordi det, trods sin svulstige Stil, oplyser om vigtige Ting vedrørende hans Liv og derfor ogsaa Samtiden, som han, med Hensyn til den Kreds, han kom i Berøring med, havde en Del Indflydelse paa, og dels fordi det er et Aktstykke, der vil have Interesse for Efterslægten.

»Den i Herren salig Hensovede, Gaardmand og Sognefoged Jørgen Hansen af Baaring, hvis forkrænkelige Deel vi nys med Taarer nedlagde i Graven histude — er født d. 14tende Novb. 1779. I Brenderup Sogn, hvor han første Gang saae Lyset, henlevede han ogsaa Barndommens lykkelige Aar, om hvis uskyldige Glæder han ofte med Henrykkelse talte; ligesom han med Kjerlighed og inderlig Taknemlighed mindedes sine Forældre. Disse vare brave og gudfrygtige Bønderfolk, der opdroge en talrig Børneflok — 3 Sønner og 4 Døtre — i Tugt og Herrens Formaning; og Gud saae i Naade til dem, saa de aldrig savnede Brødet til de mange Smaa. — I sin Barndom søgte vor kjere Afdøde flittigen Kirke og Skole; og vel underviist om Veien, som fører til Lyksalighed og Dyd, blev han i sit femtende Aar confirmeret af Præsten Brown i Brenderup. — Det var Guds alkjerlige

Villie, at han tidligen skulde prøves i Modgangens Skole; thi allerede i sit 12te Aar stod han som et moderløst Barn, i sit 16de Aar blev han faderløs, og i sit 19de Aar maatte han forlade sin Fædrenebolig, som nu er sporskilt forsvunden. — Han søgte da, ei uden veemodige Følelser, men med Gud i Hjerter og for Øie, ud i den vide Verden for at erbværve Brødet; og for dette maatte han tjene i 17ten samfulde Aar. — I denne virkelig lange Tjenestetid kommer man ham som oftest med Velvillige imøde, og kun 3 Gange skiftede han Herre. — Endnu i sine sidste Leveaar talte han gjerne om denne Periode af sit Liv; og pleiede han da med Velbehag at dvæle ved sit femaarige Ophold hos Student Frederichsen til Skousgaard. — Denne Mand, som meer betragtede ham som Ven og Broder, end som Tjener, skyldte han meget. — Her var det, han — af Naturen godt begavet — for en Deel indsamlede de Livsanskuelser og Kundskaber, hvormed han unægteligen ragede over de fleste af sine samtidige Lige-mænd. — Han var imidlertid ei længere den unge Mand. Ungdommens Aar med alle dens brogede Billeder og Drømme og dristige Forventninger vare svundne; Livet laae for ham som det virkelige var; Hjertet begyndte at lenges efter et eget Hjem, som han søgte og ogsaa heldigen fandt; thi 1814, i sit 36te Aar, indlod han sig i Ægteskab med Karen Sørensdatte, hæderlig Enke efter Gaardmand Anders Jørgensen i Baaring. I dette Ægteskab velsignede Gud ham med 2de Børn, en Søn og en Datter; en Stedsøn havde han ogsaa. — For disse Børns Opdragelse sørgede han faderlig, ligesom han i den modnere Alder søgte at indprente dem urokkelig Tillid til det guddommelige Forsyn. — Selv var han en meget religiøs Mand. Med Bibelen, som han betragtede med dybeste Ærbødighed, var han velbekjendt. Det var Bogen, han greb, naar Dagens Gjerning var tilende og Humøret stundom blev mørkt og tungt — Bogen han greb, naar Modgang truede og kom — og Livets Storme bruste derude. — Som Landmand arbeidede han med Forstand og rastløs Iver, sin Gaards Drift forbedrede han fortrinlig; og skjøndt uheldige Tidsomstændigheder meget lammede

hans pecuniaire Kræfter, tabte han dog ikke Modet. Han var tillige en karakterfast Mand, og som saadan agtet og afholdt. — Vel paadrog han sig ved sin Kamp mod gammel Vane og Slendrian, ved sin faste Optræden mod hiin Tids Tiendetageres Vilkaarlighed, og ved sin Ivren mod jordløse Huuses Opbyggelse, ja, Fjendskab og Mis-kjendelse; men han havde Tillid til Sandhed og Ret — og Sandheden seirede. — Som hans Forstand var oplyst og klar, saa var hans Sind ungdommelig friskt, Noget han bevarede lige til sit Yderste. — De Bevægelser, som Kongeskiftet og Stænderforsamlingen fremkaldte i Folket, greb ogsaa ham. Han var den, der ved sidste Valg gav Professor Lang sin Stemme og talte i Faveur af ham, den, der standsede en Adresse, som — sat i Circulation ved et Par Mænd i eet af Nabo-Sognene, og i sin Natur lige uværdig for Regjering og Folk, syntes at gribe om sig med sørgelig Magt, Factum, som vistnok fortjener at nævnes ved hans Grav. — Iøvrigt havde han ogsaa sine Feil; men hvo vil kaste den første Steen? Hans Hjerter var godt og lukte sig aldrig for den Fattiges Nød. — Efter 3 Ugers Upasselighed døde denne endnu kraftfulde Mand meget pludselig d. 26de Novbr. om Morgenen Kl. 4, 62 Aar gl. — Hans Kone tabte i ham den bedste Mand, og hans Børn den ømmeste og hjerteligste Fader. — Velsignet være hans Minde!

Forfattet af A. Kilchow.«

Ogsaa hans Hustru har faaet sit Testimonium, skrevet af den samme Mand. Og da det ogsaa giver saa godt et Billed af hendes Liv og Levned, som vi efter saa mange Aars Forløb kan vente at faa, og det ligesom Hans Jørgensens og Jørgen Hansens Testimonier er et interessant Aktstykke og har Værdi for Slægten, meddeles det her:

»*Gaardmand Jørgen Hansens Enkes Liv og Levned.*

Den kjære Korsdragerinde, Enken Karen Sørensdatte, hvis forkrænkelige Deel vi nys med Taarer have bragt til Gravens Hvile histude ved Templets Fod — er født

i Baaring Bye den 24de April 1774 (1776). Hun var en Datter af Gaardmand Søren Madsen og Hustru Maren Nielsdatter, — og havde 4 Brødre og 2 Søstre, hvoraf 2 Brødre og 1 Søster endnu leve. Hendes Forældre, som for længe siden ere hjemkaldt til de evige Boliger, vare driftige Folk, der opdroge deres mange Børn i Tugt og Herrens Formaning; og Guds Velsignelse udeblev ikke. Vor Afdøde blev saaledes tidligen holdt til Bogen, Kirken og Skolen, — og vel underviist om det ene Fornødne — Jesum Christum og ham korsfæstet — bekræftede hun for inden Templets Mure sin Daabs Pagt. Løftet — det alvorfulde Løfte, hun dengang aflagde, blev ei blot udtalt med Lærerne, men kom fra Hjertet; og naar det larmede og bruste derude i Verden, da mindedes hun det — og seirede. — Som ung og elskelig Pige indlod hun sig i Ægteskab med Gaardmand Anders Jørgensen i Baaring og blev en lykkelig Kone og Moder. — Men alt er forgængeligt under Solen, dette viste sig ogsaa her; thi efter 12 Aars Forløb kom Døden og bortrev Ægte- manden fra hendes Side. Hun stod nu ene tilbage med sin umyndige og faderløse Søn — og sørgede, dog ikke som de, der ere uden Haab, da hun var stærk i Bønnen og Troen; og derfor forsagede hun ikke, naar Livets Prøvelser truede og kom. Aaret 1814 giftede hun sig igen med Ungkarl Jørgen Hansen af Brenderup, en christelig, tænkende og alvorlig Mand, — og hun blev atter den lykkelige Kone og Moder til 2 haabefulde Børn. Dette Ægteskab, der grundede sig paa Guds frygt, Agtelse og Velvillie, varede i 27 Aar; — da kom Døden atter uventet og grusom — og 2den Gang maatte hun, sorigfuld og dybt nedbøiet, følge en elsket Mand til Graven. Hun var nu imidlertid bleven gammel og mæt af Dage; saare svag paa Legemet, men stærk i Aanden, længtes hun efter at fare bort til sine forudgangne Kjære; hun bad derfor inderligt til Gud om snarlig Udløsning, — og den Algede hørte hendes Bøn, thi Søndagen den 8de Febr. om Eftermiddagen Kl. 2 omskiftede hun Tiden med Evigheden ved en blid og rolig Død — næsten 72 Aar gammel. — Hvad den kjære Afdødes Character angaar,

da maae Alle, der kjendte hende, tilstaae, at hun var den brave, elskelige og gudhengivne Kone. Hun var saaledes sin Mands trofaste Ledsagerinde paa Livets Vei — og elskede ham med inderlig Hengivenhed. Hun behandlede sine Tjenestefolk med Kjerlighed, Skaansel og Velvillie, — holdt sine Børn til Gud og var for dem den ømmeste og bedste Moder. Hun var venlig og gjæstfri mod Fremmede — en trofast Veninde — og aldrig haard i sine Domme. Hun var tillige de Fattiges Ven og kunde med Job have spurgt: Har jeg ædt mit Brød alene — delte jeg det ikke med Enken og de Faderløse, — men saaledes at spørge anstod jo naturligviis ikke denne ydmyge og christelige Qvinde, hvis venstre Haand ei vidste, hvad den høire gjorde. — Og nu hendes Forhold til Gud i de sidste Aar? — Kan det tænkes skjønnere, barnligere! Vistnok ikke, saavidt Mennesket formaaer at dømme. Paa Gud tænkte hun, før hun i Søvn lukte det trætte Øie — og han var igen hendes første Tanke, naar hun vaagnede. Hvad Psalmedigteren synger saa smukt: At sige Verden ret Farvel — I Livets Gry og Livets Qvæld — er lige tungt at nemme — var hende en let Sag; thi med Paulus kunde hun sige: »Jeg agtede mig ei at vide Noget iblandt Eder uden Jesum Christum og ham korsfæstet.« Ja saaledes var du kjendt af Mennesker, o, kjære Hedengangne!

Velsignet være dit Minde!

A. Kilschow.

To ganske smaa Fortællinger, en om Jørgen Hansen og en om Karen, der vistnok er betegnende for ham som den vellærte, selvbevidste Husbonde og hende som den gode Husmoder, maa jeg dog tilføje:

Hans Karle klagede over, at naar de var af Sted med Tiende, maatte de ofte holde i lang Tid med Køretøjet i den Gaard, hvor Tienden skulde leveres, inden nogen kom og tog imod den.

Men Jørgen Hansen, som vidste, at det var ulovligt at forholde nogen, naar der ikke var tvingende Aarsag,

hvad der netop ikke havde været, sagde, at det skulde de nok faa forandret, og bød dem, naar de næste Gang leverede Tiende, og de havde ventet lidt, uden at der kom nogen og tog imod den, skulde de bare vælte den af i det Møddingshul, som var i Gaarden.

Det gjorde de saa. Og siden slap de for at vente. Ingen krævede Erstatning af Jørgen Hansen for den ødelagte Tiende; — de vidste, han havde Retten paa sin Side.

Den om Karen fortælles saaledes:

Gamle Pastor Thorup i Asperup var syg — det hedder sig, han laa for Døden (1837). Det var smaat med hans Appetit, og det var kun faa Slags Mad, der smagte ham. Det bedste, han kunde tænke sig, var en Pandekage — saa lækker, som alene Karen Jørgen Hansens i Baaring kunde bage den. Der gik da Bud op til hende, om hun ikke vilde bage en Pandekage til Præsten. Jo, det vilde hun naturligvis saa hjertensgerne. Og da den syge havde smagt paa den, sagde han: »Det er himmelsk Manna!«

Større Ros kunde den da ikke faa.

Ogsaa et Mindedigt om Jørgen Hansen, skrevet af Cand. Ulrik Frederik Schøtt, constitueret Præst i Vissebjerg, og som findes i en Digtsamling, denne udgav i Odense 1842, maa medtages.

»Jørgen Hansen, Sognefoged og Gaardejer i Baaring.

Den 7. December 1841.

Joh. 2, 17.

Hen over Landsbyens straaklædte Tage
 Bølger Gravklokkens Klang. —
 Hustruens, Sønnens og Datterens Klage
 Følger Ligskarens Gang.
 Trofaste Fader og kjerlige Mage,
 Elskelig Broder og Ven,
 Det er uskrømtede Sukke, som drage
 Med dig til Gravkamret hen.

Ikke som Ridder med Sværdet ved Hofte
 Blandt dine Brødre du stod,
 Ikke dit Ord under hvælvede Lofte
 Svang sig til Tronens Fød.
 Men du gik fromt i din hjemlige Kofte,
 Stred for alt ædelt og godt,
 Venlig og virksom paa Vang og i Tofte,
 Trofast mod Gud og din Drot.

Det er det Vidnesbyrd, Sandhed har tegnet
 Her paa din friske Grav:
 Glimmeren, Pragten i Støvet er segnet,
 Sjunket i Tidernes Hav.
 Skjønheden, Rangen uændset er blegnet,
 Svundet i Gravnatteos Strid;
 Men hvad din Kærlighed stille har hegnet,
 Bliver til evig Tid.◊

Jørgen Andersen, Risum,
 g. m. **Karen Andersdatter**.

Anders Jørgensen, Broder til **Hans Jørgensen**,
 Baaring, Brenderup, g. m. **Susann**.
 g. m.

Karen Sørensdatter, 2den G. g. m. **Jørgen Hansen**.

Jørgen Andersen, Vedelshave.

Anders Jørgensen.
 Sanne Jørgensen.

Peder Hansen maatte ligesom Broderen Jørgen Hansen
 tage ud som Tjenestekarl.

Ogsaa hans Tjenestetid blev lang. Først da han var
 33 Aar gammel tilbød der sig et Giftermaal for ham,
 nemlig med *Ane Margrethe Jørgensdatter*, Dt. af Gaard-
 mand Jørgen Jacobsen i Holse, Enke efter Gaardmand
Claus Jensen i Fyllested.

Om hende og Claus Jensen kan oplyses følgende
 efter Brenderup Kirkebog:

- »1805, 7. Dec. viet Ungkarl *Claus Jensen* og Pigen *Ane Margrethe Jørgensdatter*, begge af Brenderup. Forloverne: *Jens Clausen* og *Jørgen Jacobsen*.
- 1807, 1. Martz blev Daaben confirmeret over Claus Jensens og Ane Margrethe Jørgensdatters Barn i Fyllested, *Maren*, frembaaren af Jens Clausens Datter *Maren* i Holve. Fadderne vare: *Jens Larsen*, *Simon Jensen*, *Anders Rasmussen* og *Absalon Andersen*, alle af Fyllested.
- 1809, 17. Sept. blev Daaben confirmeret over Gaardmand Claus Jensens og Anne Margrethe Jørgensdatters Barn af Fyllested, *Ole*, frembaaren af Anders Rasmussens Datter *Margrethe* i Fyllested. Fadderne: *Absalon Andersen*, *Simon Jensen*, *Jens Larsen*, *Jørgen Nielsen*, alle af Fyllested.
- 1810, 18. Nov. Daaben confirmeret over Claus Jensens og Anne Margrethe Jørgensdatters Datter *Anne Marie* . . . «

Claus Jensen døde 15. Sept. 1813, 32 Aar gammel. Samme Aar, 13. Nov., blev Peder Hansen gift med Enken, hvorom Brenderup Kirkebog melder:

- »1813, 13. Nov. viet Ungkarl Peder Hansen af Brenderup og Enken *Anne Margrethe Jørgensdatter* af Fyllested. Forloverne vare: Gaardmændene *Jørgen Jacobsen* og unge *Anders Jensen* af Holve.«

Claus Jensens og Ane Margrethes Børn.

Ane Marie Clausdatter blev gift med Enkemand, Væver *Rasmus Jørgensen* i Holve Skov og *Ole Clausen* med Enke *Mette Catrine Hansdatter* i Skovby. *Maren* var ugift; i flere Aar indtil sin Død var hun hos Søsteren i Holve Skov, hvor hun hensad saa gigtbrudt, at hun ikke kunde udrette noget af Betydning.

Maren havde en Søn, Jørgen Hansen, udenfor Ægteskab ved en gift Mand, Peder Hansen, Holse Skovlund. Denne Søn blev først Skytte paa Hindsgavl og siden Skovrider paa Lærkenborg i Sjælland. Atter en Søn af ham blev opfødt hos hans Morbroder Ole Clausen i Skovby; han blev i en ung Alder Skytte paa Lærkenborg, men døde her ved Vaadeskud.

Rasmus Jørgensen og Ane Marie havde kun en Søn. Han fik Huset i Holse Skov efter dem, men blev siden Skovarbejder, ogsaa paa Lærkenborg, hvor hans Halvbroder var Skovrider.

Ole Clausen og hans Efterkommere.

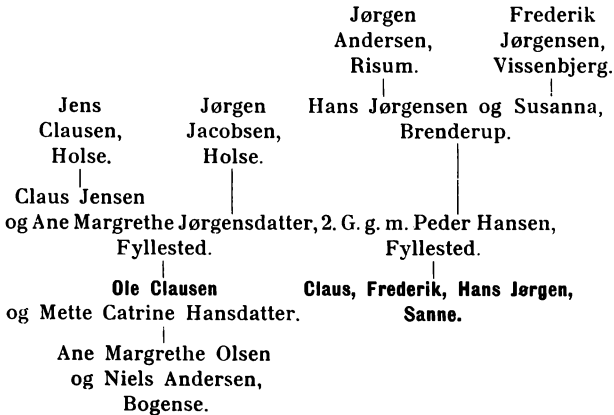
»1841, 23. Febr. viede [i Skovby Kirke] Ungkarl Ole Clausen af Holse, 32 Aar, tjenende Boelsmand Peder Hansen i Holse [Skovlund] og Mette Catrine Hansdatter, Enke efter afdøde Husmand Niels Hansen Møller i Skovby, 26½ Aar. Forloverne: Aftægtsgaardmand Anders Buch i Brandholt og Gaardmand Rasmus Mortensen i Skovby.

1842, 4. April, født Ane Margrethe Olsen, Dt. af Husmand Ole Clausen og Hustru Mette Catrine Hansdatter. Fadderne ved Daaben: Pigen Maren Clausdatter, tjenende Gaardmand Gorrits Jørgensen i Holse, Husmand Hans Hansens Hustru, Husmand og Rokkedrejer Rasmus Hansen, Gaardmand Lars Rasmussen, Kindstrup og Jeppe Andersen.«

Ane Margrethe Olsen g. m. Landmand *Niels Andersen*, Bogense. Børn:

- 1) *Anders Michael Andersen*, Snedkermester i Bogense, f. 5. Jan. 1870, gift 19. Marts 1897 m. *Jenny Laurine Jensen*, f. 3. Sept. 1877, Dt. af H. Jensen og Laurine Nees, Bogense. Børn: 1) *Svend Holger Andersen*,

- Snedker, f. 8. Maj 1898. 2) *Hans Janus Thorvald A.*, Student, f. Oktbr. 1899. 3) *Inger Gunhild Margrethe A.*, f. 23. Dec. 1908.
- 2) *Oline Andersen*, f. 21. Marts 1867, g. 1. G. med *Niels Lindholm*, Portør.
- 3) *Hans Peder Andersen*, Maler og Tegnelærer i Bogense, f. 19. Juni 1872, g. 29. April 1907 med *Margrethe Kristine Frederiksen*. Børn: 1) *Ane Margrethe Andersen*, f. 19. Maj 1908. 2) *Niels Martin Andersen*, f. 30. Nov. 1909. 3) *Hans Erik Andersen*, f. 29. Dec. 1911. 4) *Inger Margrethe Andersen*, f. 21. Juli 1913. 5) *Else Gunhild Andersen*, f. 19. Marts 1915.
- 4) *Martine Andersen*, f. 27. Febr. 1873, g. m. Rebslager *Hans Vilhelm Iversen*, Bogense. Børn: 1) *Vilhelm Iversen*, f. 11. Marts 1895. 2) *Ester Margrethe Iversen*, f. 3. Marts 1899. 3) *Else Christiane Iversen*, f. 14. Juli 1904.

Peder Hansens og Ane Margrethes Børn.

»1814, 3. Nov. døbt Claus Pedersen, Søn af Gaardmand Peder Hansen og Ane Margrethe Jørgensdatter, Fyllested. Fadderne vare: Mette Hansdatter, Baaring, Gaardmd. unge Hans Jensen og Jørgen Jacobsen af Holse, Jacob Rasmussen og Hans Simonsen af Fyllested.

1818, 24. Jan. døbt Hans Jørgen Pedersen. Fadderne var Brændevinsbrænder Frederich Andersens Kone i Bogense, unge Anders Jensen, Jørgen Jacobsen, og Jens Clausen af Holse, Jørgen Hansen af Baaring.

1820, 28. Juli døbt Frederik Pedersen, Søn af Gaardmand Peder Hansen og Ane Margrethe Jørgensdatter, Fyllested. Fadderne: Jørgen Jacobsens Datter Anne, Holse, Gmd. Hans Simonsen, Anders Rasmussens Enke og Hans Hansen, alle af Fyllested.

1822, 30. Okt. døbt Sanne Pedersdatter . . . «

Frederich Jørgensen, Vissenbjerg.	Jørgen Andersen, Risum.	
		Jørgen Jacobsen, Holse.
Susanna	og	Hans Jørgensen.
Peder Hansen	og	Ane Margrethe Jørgensdatter.
Claus, Frederik, Hans Jørgen, Sanne.		

Peder Hansen overtog Fæstegaarden i Fyllested efter sin Formand.

I en forholdsvis ung Alder blev han Sognefoged og Kirkeværg i Brenderup, og det viser, at han har havt gode Kundskaber efter sin Tid.

Han var ogsaa meget haandsnild, en Evne, han, som

jeg tidligere har nævnt, kan have faaet videre udviklet under sin Tjeneste hos Pastor Brown i Brenderup.

Uden at have lært noget Haandværk forfærdigede han alle Slags Husgeraad, Møbler, Vogne og Avlsredskaber saa godt som nogen af den Tids almindelige Landsbyhaandværkere. Blandt andet forfærdigede han helt paa egen Haand en saakaldt »Holstenskvoغن« med Fading, flettet af afbarkede Vidjeviger, og den var saa fin, at selve Fruen paa Kærsgaard laante den, naar hun skulde køre i Stads!

Da Jernplovene begyndte at afløse de gamle Hjulpløve af Træ, maatte han hen og hjælpe Smeden med den første, og derved blev den saa fin, at Smeden i stor Begejstring svor paa, at den skulde stilles til Skue uden for Smedjen, at alle kunde se og beundre den . . .

Han har ogsaa været en dygtig Landmand, der foretog de Forandringer i Driften, som under de trykkende Kaar i disse fattige Tider lod sig gennemføre.

Og han kendte tillige sine Rettigheder og Pligter som hoveripligtig Bonde og havde paa Grund deraf adskillige Sammenstød med den daværende Godsejer paa Kærsgaard.

Kun 10 Aar levede Peder Hansen og Ane Margrethe Jørgensdatter sammen. Hun døde anden Juledag 1823, kun 35 Aar gammel.

Det blev en sørgelig Jul for Mand og Børn. Det yngste af dem, Sanne, var kun fyldt et Aar. Frederik, der altsaa kun har været $2\frac{1}{2}$ Aar gammel, har som ældre Mand fortalt, at han kunde huske, hans Fader kom ud med den lille Sanne paa Armen og grædende fortalte Drengene, at nu var deres Moder død.

Peder Hansen var anden Gang gift med *Maren Pedersdatter*, Datter af Gaardmand Peder Nielsen i Skovsgaarde,

Haarslev Sogn. De blev viede i Haarslev Kirke den 19. Juni 1823.

Om deres Børn anføres i Brenderup Kirkebog:

»1825, 14. Apr. født *Peder Pedersen*, Søn af Sognefoged Peder Hansen og Maren Pedersdatter, Fyllested. Overværende ved Daaben: Jomfru Lund paa Kærsgaard, Gmd. Jacob Rasmussen, Hans Simonsen, Anders Rasmussens Enke og Hans Hansen, alle af Fyllested.

1828, 25. Jan. født *Julius Pedersen*, Søn af Gaardmand Peder Hansen og Maren Pedersdatter, Fyllested. Overværende ved Daaben: Anders Jensens Kone Grethe i Holve, Hans Simonsen, Jacob Rasmussen, Anders Rasmussens Enke og Hans Hansen, alle af Fyllested.

1829, 26. Sept. født *Niels Pedersen*, Søn af Gaardmand Peder Hansen og Maren Pedersdatter, Fyllested. (Som Faddere ved Daaben de samme, som nævnes ovenfor, foruden Erik Andersen og Jeppe Ditlevsen, Harndrup.)

1831, 18. Dec. født *Margrethe Pedersen*, Datter af Gaardmand Peder Hansen og Maren Pedersdatter, Fyllested. Overværende ved Daaben: Sanne Jørgensdatter af Baaring, Jacob Rasmussen, Hans Simonsen, Anders Rasmussens Enke og Hans Hansen, alle af Fyllested.

Peder Hansen døde 16. Sept. 1835. Om den Sygdom, der førte til hans Død, er der bleven fortalt:

En Dag, han var i Marken, blev han stukket af et Insekt i sit ene Næsebor. Det gjorde ondt, og Næsen blev noget hævet. Han agtede dog ikke derpaa og sagde nogen Spøg derom, da han kom ind.

Men Følgerne af Insektsticket var saa farlige, at han blev syg og maatte til Sengs. Han fik ondartede Bylder, især i Ansigtet, og han blev næsten, om ikke helt blind, inden han under store Lidelser døde.

Den Gang vidste man næppe, hvad der var Aarsag til Sygdommen, men det ses jo nu tydeligt, at det har været Blodforgiftning.

Enken sad nu tilbage med en hel Flok Børn, fire fra hendes eget Ægteskab med Peder Hansen, fire fra Peder Hansens Ægteskab med Ane Margrethe og tre fra Ane Margrethes Ægteskab med Claus Jensen, altsaa 11 ialt. De ældste var kommen ud at tjene og kunde forsørge sig selv, men der var endda en stor Flok tilbage, som hun maatte sørge for.

Claus Pedersen, den ældste af Peder Hansens og Ane Margrethes Sønner, kom da i en ret ung Alder til at gaa i Faderens Sted for sine Hel- og Halvsøskende. Men de har siden vidnet, at han, trods sin unge Alder, troligt søgte at bringe saa meget ud af Gaarden som muligt, ligesom han i alle Maader var dem en god Broder og Vejleder.

Imidlertid havde Baaring lige fra Claus' tidligste Barndom draget ham; der boede hans Farbroder Jørgen Hansen, og det bedste, han vidste, var et Besøg eller et længere Ophold her, hvor han havde et godt Kammeratskab med sine Søskenbørn Sanne og Anders Jørgensen, hvoraf den sidste især blev hans gode og trofaste Ven til sin Død.

Da han var 24 Aar, skaffede Farbroderen ham Plads som Avlskarl hos Gaardmand Mads Hansen i Baaring, sin gode Ven og Genbo, hvis Enke Claus siden ægtede og saaledes blev Genbo til sin Fætter Anders Jørgensen.

Men derfor glemte han ikke sit Fødehjem og sine Søskende, som vi siden vil faa at se.

Baade han og Broderen Frederik havde arvet en Del af Faderens Haandsnildhed, og et af Clauses første Arbejder, efter at han kom til Baaring, var at lave en Svingplov, vistnok den første, som fandtes i Asperup Sogn; og det slap han saa godt fra, at han høstede megen Ros for det Stykke Arbejde, som det ikke var enhver givet at kunne udføre.

Frederik var en god »Huggehuskarl«; i en Haandevending lavede han adskillige mindre Husgeraad af Træ, baade godt og pænt udført. Men især er denne Arv fra Peder Hansen gaaet over til en af Frederiks Sønner, Mads Hansen Frederiksen. Paa usædvanlig kort Tid lærte han Møbelsnedkeri, idet han efter et Aars Forløb kunde udføre et Arbejde ligesaa godt som en udlært Svend, og blev lidt senere hen i Aarene en anerkendt Antik-Billedskærer uden at have lært andet i den Retning end den Smule Udskæring en Møbelsnedker lærer.

Sanne derimod havde især taget religiøs Arv efter sin Farfader Hans Jørgensen. Men ogsaa hendes tre Sønner slægtede hendes Fader paa med Hensyn til Haandsnildhed, særlig i Retning af Træarbejder, men dog ogsaa i anden Retning, idet den ene af Sønnenne, Hans Jørgen, der gik paa Seminariet, en Høstferie lavede et lille Telegrafapparat, der virkede saa godt, at det kunde bruges til at udføre et Telegram.

Ogsaa Peder Pedersen, Halvbroder til ovennævnte Børn af Peder Hansen, har taget religiøs Arv efter Farfaderen, som tillige er gaaet over til hans Børn, idet to af Sønnenne arbejder i Missionens Tjeneste.

Efter at Claus Pedersen havde forladt sin Fødegaard i Fyllested, kom Slægten der ikke meget. Og efter at Gaarden var solgt, var Brenderup tildels ude af Sagaen som Samlingssted for den.

Ogsaa hans audre Helsøskende var nemlig kommen bort fra Sognet. Sanne var saaledes kommen som Plejedatter hos Toldbetjent Knud Andersen i Bogense, hvis Hustru, Ane Catrine Hansdatter, jo var hendes Faster, og hvorfra hun senere tog Tjeneste i Bogense. Hans Jørgen tjente forskellige Steder udensogns, og Frederik var kommen til sin Slægtning, Gmd. Jørgen Andersen i Vedelshave, hans Farbroder Jørgen Hansens Stifsøn.

Ogsaa Stifmoderens egne Børn, Peder, Julius, Niels og Grete, kom efterhaanden bort fra Sognet. Kun Maren, Datter af Ane Margrethe og Claus Jensen, der var bleven gift med Væver Rasmus Jørgensen i Holse Skov, blev i Sognet, foruden Søsteren, som siden opholdt sig hos hende, efter at hun var bleven saa svagelig, at hun ikke mere kunde tjene. Broderen, Ole Clausen, tjente nogle Aar i Brenderup Sogn, men blev derefter gift til Skovby.

Børnene kom fattige ud af Gaarden. Det er bleven sagt, at det gik tilbage for Peder Hansen i de senere Aar, han levede. Og det er godt muligt, Tiderne var trange den Gang.

Men adskillige Aar efter hans Død sad Enken dog endnu i Gaarden, og først under hendes Styre, efter at Claus var kommen til Baaring, gik det stærkt tilbage med den, som ikke var saa underligt, da hun som Enke umuligt ene kunde magte, hvad to havde havt svært nok ved.

Gaarden blev solgt til den under Risumfamilien nævnte Niels Jørgen Nielsen. Han udflyttede den til Fyllested Mark.

Karen Hansdatter, gift med Gartner *Hans Chr. Hansen*, Vindegade, Odense. De havde Børnene:

- 1) *Hans Chr. Hansen*, Stiftsfuldmægtig, Odense.
- 2) *Frederik Hansen*, Snedker, Købmand i Bogense, Svovlstikfabrikant i Odense. Ugift.
- 3) *Henrik Hansen*, Gartner paa Harritslevgaard, siden i Nyborg; g. m. *Christiane Frederikke Falksen*, Odense. Børn: 1) *Caroline Hansen*, ugift.
2) *Hansine Christine Frederikke Hansen*, f. 13. Nov. 1842; g. m. Købmand *Ejler Jensen*, Nyborg. Børn: *Ejler Peter Jensen*, f. 24. Okt. 1874; død 4. Marts 1906. *Theodor Emil Jensen*, f. 24. Okt. 1874; død 12. Juni 1904. *Margrethe Clotilde Christiane Jensen*, f. 29. Marts 1882; Musiklærerinde.
- 3) *Elfrida Therese Hansen* . . .
- 4) *Thalia Hansen*, f. 11. Maj 1845, g. m. Billedhugger *Max Erich*, Nyborg. Børn: *Ella Elfride*. *Therese*, g. m. Gartner *Qvist*, paa Brejninge.
- 4) *Elfride Hansen*. Død som ung.
- 5) *Karl Hansen*, Forpagter paa Løgismose, g. m. Enkefru Nissen fra Slesvig. Han kom ulykkeligt af Dage ved Kørsel; han fejrede sin Fødselsdag og var i den Anledning kørt ud for at hente nogle Gæster. Da han ankom til Gaarden med dem, vilde man hejse Flaget til Ære for dem; derved skræmtes Hestene, saa de løb; Vognen væltede, og Karl Hansen brækkede i Faldet sin ene Arm, der blev saa haardt medtaget, at den maatte amputeres, og det blev hans Død.

Karen Hansdatter.

- 6) *Sander Hansen*, Gartner, g. m. *Frederikke Larsen*, Dt. af Husmand Lars Lottenborg i Graderup.
- 7) *Kirstine Hansdatter*, f. 7. Febr. 1814; g. 3. Avg. 1840 med *Jacob Brygger Andkjær*, Snedkermester paa Gyldensten. Børn: 1) *Anna Thea Cathinka Andrea Andkjær*, f. 17. Maj 1841, g. 31. Marts 1885 med Godsinspektør *Peter Georg Kornerup Bang* paa Gyldensten, der hører til den adelige Slægt Bang, som fører sin Stamtavle tilbage til Skjalm Hvide. 2) *Hans Christian Andreas Andkjær*, Forpagter paa Harritslevgaard, f. 19. Apr. 1844, g. m. *Nicoline Jørgensen* fra Brenderup. Børn: *Carla Andkjær*, g. 5. Dec. 1894 med *Knud Christian Frederik Andersen*, Søn af Gæstgiver Frederik Andersen, Bogense; Postmester paa Fejø. Børn (se Andersens Slægt). 3) *Brygger Andkjær*, Gaardejer, Bro. 4) *Marie Andkjær*, g. m. Skoleinspektør *Larsen*, Silkeborg. 5) *Thora Thalia Andkjær*, f. 17. Apr. 1851, g. 14. Okt. 1874 med Købmand *Jacob Severin Iversen*, f. 8. Febr. 1847. Børn: *Christine Iversen*, f. 29. Juni 1875. *Thora Severina I.*, f. 19. Maj 1876, g. m. Godsinspektør *Michelsen* paa Gyldensten. *Olga Emilie I.*, f. 12. Maj 1878. *Thorvald Brygger I.*, f. 29. Juni 1880, Maler i København, g. m. *Olga Olsen* fra København. *Christiane Andrea Andkjær I.*, f. 16. Juni 1883; Sygeplejerske paa Rigshospitalet i København. *Hans Christian Andkjær I.*, f. 29. Sept. 1885; Møbelfabrikant i Aarhus. *Axel Andkjær I.*, f. 1887; Guldsmed i Fredericia. *Ellen Cathinka Andkjær I. . . . Gerhard Andkjær I.*, f. 17. Juli 1894; Forstaspirant.

Den ældste af Karen Hansdatters og Gartner Hans Chr. Hansens Sønner, H. Chr. Hansen, levede ugift. Han

havde det Lov paa sig, at han var en god Kammerat og Broder. Naar han besøgte Familien, var han velkommen.

Paa Odense Slot har han levet kammeratligt sammen med Frederik den Syvende, mens denne var Guvernør over Fyn, og en Gang forærede Prindsen ham en Pibe med fint udskåret Hoved, Hjorttaks Knopper og Sølvbeslag, som nu ejes af hans Slægtning Thora Thalia Andkjærs Mand, Købmand Jacob Severin Iversen, Odense.

Han har været en ivrig Jæger, derom vidner følgende Fødselsdagsdigt, skrevet af den samme Ulrich Frederik Schøtt, constitueret Præst i Vissenbjerg, der skrev Mindedigtet om Jørgen Hansen i Baring, og det findes i den samme Digtsamling som dette.

»Jægerhilsen

til Stiftsfuldmægtig Hans Christian Hansen paa
hans Fødselsdag den 23de April.

Mel.: En Steiermarker

Skønt Sneppen flygtede med Il
For Vibe, Stork og Heire,
Den treogtyvende April
I Jægerlag vi fejre.
Idag blev født en Jægersmand,
Thi fylde vi vort Glas paastand
Og synge, og synge:
Hurra for dig, vor Ven saa brav!
Held følge dig til sildig Grav!

Hans Christian Hansen er dit Navn,
Det dansk og ærlig klinger.
Du trofast tog din Bog i Favn,
Og Pennen gav du Vinger.

Med Bøssen blev du tidlig gift,
 Det vidner mangan Jagtbedrift;
     Doubletten og Retten
 Du elsked af dit ganske Bryst,
 Og Jagtens Hunde var din Lyst.

Du for din Slægt en Støtte blev,
 Som Søn og Broder kærlig;
 I Hjertet Venskabs Pagt du skrev
 Saa trofast og saa ærlig;
 Thi staar fra Sædet alle Mand
 Med Glasset fyldt til bredfuld Rand,
     Og jubler, og jubler:
 Hurra for dig, vor Ven saa brav!
 Held følge dig til sildig Grav!«

Ane Catrine Hansdatter var gift med Toldbetjent *Knud Andersen* i Bogense.

Hun havde et Barn udenfor Ægteskab, *Sanne Christensen*, der siden blev gift med Slotsforvalter, Fuldmægtig paa Stiftamtskontorer i Odense, Kammerraad *Mads Jensen*. Som Barnefader var bleven udlagt *Ungkarl Niels Christensen* »fra Fyn«. Efter hvad de gamle fortalte, skal han have været Avlsforvalter et Steds i Omegnen af *Ane Catrines* Hjem, muligvis paa *Kærsgaard*. Hun havde ventet, det skulde føre til Ægteskab imellem dem, og det er bleven sagt, at hun fulgte efter ham, da han, inden Barnet var født, rejste bort fra Egnen til Jylland.

Hvad der saa er tildraget sig her, véd man ikke noget om, kun at hun ikke fik ham, og at Barnet er født i *Vejle*.

For 1834 anføres nemlig i *Bogense Kirkebog*:

»Confirmeret *Sanne Christensen* i *Bogense*. Slegfredmoder *Ane Catrine Hansdatter*, den Gang i *Veile*, udlagt Fader *Niels Christensen* fra *Fyn*. N. B.: Stedfader *Told-*

betjent Knud Andersen i Bogense, med hvem Moderen siden er bleven gift. Født d. 8. Febr. 1820 i Veile efter Døbeattest af Pastor Krarup ibd.«

Om hendes Opførsel og Kundskaber hedder det:

»Meget godt i begge Henseender.«

Hun er ogsaa vaccineret i Bogense, saa hun og Moderen er kommen dertil ikke længe efter hendes Fødsel.

Knud Andersen havde været gift en Gang før, ogsaa med en Ane Catrine. Da de blev gift, var han Toldbetjent i Faaborg, og Kirkebogen dér har følgende om dem:

»Da den velagte og velfornemme Karl Knud Andersen, Told- og Consumtions Betienter her i Faaborg og den dydelskende Pige Anna Catrine Rasmus Datter paa Bjørnøe der agter at indtræde i Ægteskab sammen, for disse bemeldte Personer caverer vi 2de underskrevne, at der ei er noget paa nogen af Siderne, der i Tiden kan blive til Hindring i dette deres gudelige Ægteskabs nærmere Fuldbyrdelse imod de udgivne Kongl. Forordninger, vedkommende Ægteskab, derfor caverer vi nu.

Faaborg d. 3die August 1811.

Poul C. Berg,
Skipper.

Rasmus Rasmussen,
Slukefter.

Copulerede d. 20. Sept. 1811

Af Pastor *Langballe.*«

Om deres første Barns Daab findes følgende:

»1812, Langfredag d. 27. Marts blev Knud Andersen Told- og Consumtions Betienter her i Faaborg og Hustru Anna Catrine Rasmus Datter deres Datter født, — d. 1ste April blev hun døbt og kaldet *Sidsel Marie*. Rasmus Rasmussen Kromands Kone

i Slukefter bar hende til Daaben og Dorthea Weile stod hos. Fadderne vare: Niels Hansen, Bødker; Hans Jacob Woller, Skomager; Møller Andersen.

Introduceret*) 5. Søndag efter Paaske og hendes Mand fulgte hende.«

Den nævnte Rasmus Rasmussen Kromand er sikkert Anna Catrines Fader. Endnu findes der paa Bjørnø

Anne Catrine Hansdatter
med Adolph Andersen.

Toldbetjent
Knud Andersen.

ved Faaborg et Sted, som kaldes Slukefter, men om der er Kro endnu, ved jeg ikke.

I 1816 er Knud Andersen bleven forflyttet til Bogense, hvor Familien har meldt Tilgang d. 1. Februar.

Anden Maj samme Aar faar de døbt en Søn, *Anders Knudsen Andersen*.

Nogle faa Aar efter er Anna Catrine Rasmusdatter død, og Knud Andersen bliver gift med *Anne Catrine Hansdatter*.

*) Holdt sin Kirkegang.

Sanne Christensen.

For den 25. Febr. 1823 meddelte Bogense Kirkebog, at Toldbetjent Andersen og Ane Catrine Hansdatter har faaet døbt en Søn, *Hans Frederich Andersen*.

Og for d. 6. Sept. 1827 anføres: »født *Adolph Andersen*, Søn af Toldbetjent Knud Andersen og Hustru Anne Catrine Hansdatter i Bogense. Hjemmedøbt d. 7. Sept. 1827. Overværende: Jomfruerne Apolone Olsen og Karen Dorthea Marie Fahnøe, Kjøbmændene Jens Lund og Jerichau, Toldbetjent Risom, alle af Bogense.«

Omstaaende Billeder af Toldbetjent Knud Andersen og Anne Catrine Hansdatter med Sønnen Adolph Andersen er gengivet efter Silhouetter, der ejes af deres Sønnedatter; Dt. af Mægler Adolph Andersen, Randers, Enkefru Charlotte de Fine Olivarius, f. Td. Nørrebrogade, København.

Knud Andersens Billede viser, at han har været en meget svær Mand, og efter hvad der fortælles, vejede han ogsaa 360 Pund foruden den Arm, han havde mistet i Krigen mod Englænderne 1808. Han har haft Kræfter; og en modig Mand, der turde se Døden under Øjne, har han ogsaa været. Frøken Charlotte Winge, Datterdatter af hans Søn Adolph, meddeler nemlig følgende:

»Knud Andersen, Toldofficiant

Slotsforvalter Mads Jensen.

i Bogense, var med i Krigen 1808 (mod Englænderne) ombord paa en Kanonbaad. Der fik han sin ene Arm skudt af, og han vilde have, at de andre skulde kaste ham overbord, for han var jo bare i Vejen! Men det blev jo altsaa ikke gjort. Dette er fortalt af hans Søn, Mægler Andersen, og er jo altsaa paalideligt.«

Sanne Christensen, Ane Catrine Hansdatters Datter, var, som tidligere meddelt, gift med Slotsforvalter, Kammerraad *Mads Jensen*, Odense.

Vedrørende dem og deres Efterslægt er der bleven meddelt mig følgende:

»Slotsforvalter og Fuldmægtig paa Stiftskontorerne i Odense, Kammerraad *Mads Jensen* død i Odense 1866, 49 Aar gammel.

Sanne død i Oktober 1875.

Deres Børn født i Odense:

- 1) *Anna Frederikke Jørgine Jensen*, f. 1. Maj 1850, død 9. Dec. 1914. Gift med Civilingeniør *Frits Christian Harald Grested*, født i København d. 3. Dec. 1843, død 9. Juli 1889. Deres Børn født i København:
  - 1) *Sigrid Anna Grested*, født 5. Febr. 1875, død 1878.
- 2) *Jutta Anna Jensen*, født 1. Avg. 1876, gift i Randers Avgust 1898 med Fabrikant *Erik Steenberg*, født i Randers d. 30. Juni 1868. Deres Børn:
  - 1) *Elisa Steenberg*, f. i Randers d. 7. Nov. 1899.
  - 2) *Frits St.*, f. paa Moselund d. 4. Nov. 1902.
  - 3) *Jutta St.*, f. paa Moselund d. 9. Maj 1904.
  - 4) *Inger Cecilie St.*, f. i Silkeborg d. 1. Dec. 1908.
  - 5) *Else St.*, f. i København d. 15. Juli 1910.«

Knud Andersens og Anne Catrines Hansdatters Søn *Hans Frederich Andersen* var Sømand, men druknede som ung.

Om Adolph Andersen og hans Efterslægt meddeler ovennævnte Frøken Charlotte Winge følgende:

»Mægler i Randers *Adolph Andersen*, f. i Bogense 6. Sept. 1827, død 7. Marts 1898.

Gift 1. G. 1855 med *Marcusine Hennings*, død 1855.

Gift 2. G. 8. Dec. 1857 med *Christiane Rasmine Cordtsen*.

Gift 3. G. 19. Dec. 1866 med *Cecilie Marie Cordtsen*, f. 12. Okt. 1841, død 21. Dec. 1916. En Datter *Christiane*, f. 30. Jan. 1868, g. m. Grosserer i Aarhus, *Niels Severin Jacobsen*. Børn: 1) *Gerda*, f. 9. Marts 1889. 2) *Inger*, f. 16. Nov. 1891. Gerda gift 1912 med *Jørgen Adolph Prior*. Børn: 1) *Else*, f. 9. Dec. 1913. 2) *Astrid*, f. 19. Maj 1915.

Adolph Andersens og Christiane Rasmine Cordtsens Børn:

- 1) *Adolph Andersen*, f. 17. April 1858, ogsaa Mægler i Randers, gift 16. Avg. 1883 med *Elisabeth Petersen*; hun døde 12. Marts 1899. Gift anden Gang med *Emilie Dahlenberg*. De havde ingen Børn, men en Adoptivdatter, *Thora Carla Marie*, f. 30. Jan. 1894; gift 1. Maj 1915 med Læge *Ivar Carl Knudsen* af Nykøbing, Falster; en Søn *Henning Adolph Carl Knudsen*, f. 10. Feb. 1916.
- 2) *Charlotte Mogensine Andersen*, f. 25. Jan. 1860, gift 4. Nov. 1900 med Arkitekt *Tage Christian de Fine Olivarius*, f. 2. Okt. 1847, d. 15. Avg. 1905. Ingen Børn.
- 3) *Thora Andersen*, f. 15. Marts 1861, gift 21. Juli 1882 med Premierløjtnant (nu Oberstløjtnant, Kammerherre) *Marius Edvard Winge*, Søn af Rebslagermester *Peter Winther Winge* og Hustru *Marie*, født *Iversen*. Børn: 1) *Folmer Winge*, f. 13. Nov. 1883 paa Frederiksberg. 2) *Cecilie Marie Winge*, f. 9. Nov. 1885, Østerbro, København; gift 23. Okt. 1909 med Boghandler *Andreas Nicolaj Flensborg*, f. 9. Sept. 18... En Søn *Erhard Winge Flensborg*, f. 13. Novb. 1912.

- 3) *Adolph Andersen Winge*, f. i Odense 1889. 4) *Charlotte Elisabeth Winge*, f. i Odense 26. Juli 1891. 5) *Knud Adolph Winge*, f. i København 16. Nov. 1899.

Oberstløjtnant Marius Edvard Winge blev i 1878 Premierløjtnant. Tog Generalstabseksamen 1884. Blev straks forsat til Generalstabens topografiske Afdeling. Blev Kaptajn 1888 (i Odense). Efteraaret 1895 blev han forflyttet til Generalstabens taktiske Afdeling. Blev 1902 Oberstløjtnant ved 4. Batl. og blev derfra 15. Marts 1906 forsat til den Kgl. Livgarde som Chef for 2. Livgardebataillon. Udnævnt til Kammerherre 1. Jan. 1908. Ridder af Dannebrog, Dannebrogsmænd p. p.«

Og videre meddeler Frk. Charlotte Winge om sin Bedstefader Adolph Andersen:

»Mægler Andersen stiftede et Dampskibsselskab 1866, det gjaldt navnlig Handelen paa England; i Begyndelsen ejede det kun *et* Skib, men blev stadig større og kom til at omfatte mange Dampere. Sommeren 1897 blev det sidste nye Skib døbt »*Adolph Andersen*«. Ikke længe efter min Bedstefaders Død blev det hele solgt til »*Det forenede Dampskibsselskab*« i København. Damperen »*Adolph Andersen*« sejler endnu (1917); den har i mange Aar været ført af Kaptejn Schubert.«

Hertil kan føjes følgende Uddrag af Blad-Artikler fra hans Død:

Randers Amtstavis d. 14. Marts 1898:

»*Mægler Andersens* Jordefærd fandt Sted idag under ualmindelig stor Deltagelse af saavel indenbyes som udenbyes boende; navnlig bemærkedes i Følget en stor Del civile og militære Autoriteter samt talrige Repræsentanter for Handels- og Sømandsstanden . . .

Af de mange Hundrede Kranse, der smykkede saavel Kisten som Kapellet og den store Grav, hvori Kisten

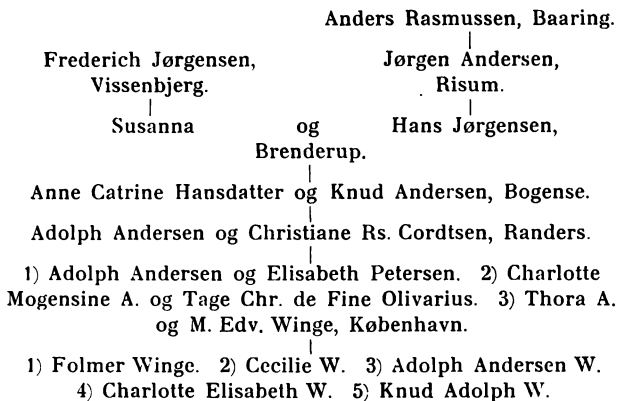
bares ned, kan nævnes fra »Randers Trævarefabrik«, fra Firmaet »Jocumsen, Nøddelund & Comp.«, fra Aktieselskabet »Scandia«, fra »Nørrejylland Kjøbstad-Kreditforening«, fra »Det jydsk Dampskibsselskab«, fra samme Selskabs »Afdeling i Aarhus«, fra Arbejderne paa »Niord«, fra »Randers Skipperlaug og Bombebøsse«, fra Afdødes Kontorpersonale, fra »Jyden«s og »Niord«s Besætning o. m. fl. . . . «

Følgende er, saavidt jeg ved, fra et Blad i København:

»*Nekrolog*. Som telegrafisk meddelt, er Mægler Adolph Andersen i Randers afgaaet ved Døden. Randersbladene omtale den Afdøde i meget anerkendende Ord, minde om den Klogskab og Energi, han kunde lægge i sit Arbejde, og det Klarsyn, han havde for, hvad der kunde gavne hans By.

Mægler Andersen havde en enestaaende Evne til at forhandle, og den Sikkerhed, hvormed han handlede, var dikteret, ikke af Overvurdering af egne Kræfter, men sikkert nok af Tillid til hans sunde og klare Forstand. Mægler Andersens Kontor var i mange Aar et meget søgt Sted af Randers Bys dygtigste Købmænd, som her fik nye Ideer, deres egne Planer gennemarbejdede, og som overhovedet aldrig forlod Mægleren uden at have modtaget et godt Raad.

Den Afdøde var ikke en Handelsmand, hvis Interesser kun drejede sig om materielle Ting; han havde tvertimod et aabent Blik for, hvor det smukke var at finde baade i Naturen og Kunsten, og han var en fuldtud trofast Mand overfor dem, han engang havde skænket sit Venskab.«

Mette Marie Hansdatter, født . . 1792, der var den yngste af Hans Jørgensens og Susannas Børn, og hvis Fødsel havde voldt Moderens Død, var gift med Gaardmand *Lars Nielsen* i Blanke, Roerslev Sogn, Søn af Gaardmand *Niels Larsen* i Kærby, Asperup Sogn, og *Maren Sørensdatter*, Dt. af Gaardmand *Søren Madsen* og *Maren Nielsdatter* i Baaring.

Foruden Sønnen Lars Nielsen havde de tre Døtre: *Karen Nielsdatter*, første G. g. med Gaardmand Mads Hansen i Baaring, anden G. med Claus Pedersen, *Maren Nielsdatter*, ugift, og *Karen Margrethe Nielsdatter*, g. m. Gaardmand Peder Hansen i Kærby og ved ham Moder til Gmd. Hans Pedersen i Kærby, der var bekendt som en ivrig Jæger.

Lars Nielsen blev opfødt hos sin Morbroder Lars Sørensen, Vedelshave, i Gaarden, der tilhørte Slægten i et Hundrede Aar og sidst ejedes af Niels Karl Nielsen, men nu er gaaet over paa fremmede Hænder.

Gaarden i Blanke, nuværende »Blanke Østergaard«, der var en Selvejergaard og havde tilhørt en Andreas Wirth, var bleven stillet til Auktion, og daværende Ungkarl Lars Nielsen blev højstbydende med 2040 Rbd., hvorom Vends Herreds Kontor udsteder følgende Beretning:

»Aar 1822, d. 29. Maj, blev ifølge vedkommende Ud­
 »lægshavers Requisition og efter foregaaende behørige
 »Bekjendtgørelse afholdt tredje og sidste Auktion over
 »Selveier Andreas Wirths forhen eiende Gaard med til­
 »hørende Jorder, som staar for Hartkorn, Ager og Eng
 »5 Td., 7 Skp., 2 Fjdk., 2 Alb., hvor da Ungkarl Lars
 »Nielsen af Wedelshave blev høystbydende med den
 »Summa 2040 Rdl., skriver To Tusinde og Fyrgetyve
 »Rigsbankdaler Sølv, paa hvilket Bud der strax ved Auc­
 »tionen approberedes, hvorfor blev givet Tilslag . . . «

Lars Nielsen og Mette Marie Hansdatter havde tre Børn sammen: *Niels Hansen Larsen, Maren Larsen og Sanne Larsen.*

Efter at Forældrene var døde, ejede Børnene Gaarden i Fællesskab, hvilket følgende Papir udviser:

»Da Gaardmand Lars Nielsen af Blanke ved Døden er afgaaet, ere vi trende undertegnede hans Børn og eneste Universalarvinger enige om at besidde Boet i Fællesskab, hvilket af vore beskikkede Curatorer er bil­
 ligt. I denne Hensigt, og i Medfør af Canc. Skr. 4. Oct. 1831 beder nærværende paategnet og læst inden Wends Herreds Ret som Adkomst for os paa Boets faste Eien­
 dom, bemeldte Gaard i Blanke By, Roerslev Sogn, der nu har Hartkorn ny Matricul 8 Td., » Skp., 2 Fjdk., 1³/₄ Alb.

Til Vitterlighed under vore Curatorers Hænder med Bemærkning, at Fællesskabet forstaaes saaledes, at vi

ere hver enkelt af os ligemeget Lodseiere i Eiendommens Værdi.

Blanke, d. 9. April 1848.

Niels Hansen Larsen. Maren Larsen. Sanne Larsen.

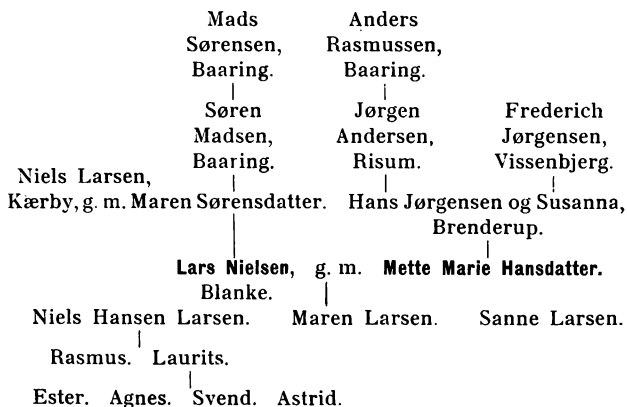
som Curator: som Curator: som Curator:

Claus Pedersen. Jørgen Hansen. Anders Jørgensen.«

Niels Hansen Larsen overtog senere Fødegaarden og var første Gang gift med *Maren Rasmussen* fra Birkende. De havde en Søn, *Rasmus Larsen*, Gaardejer i Voldby, gift med Ane Andersen, Dt. af Gaardmand Poul Andersen i Blanke.

Niels Hansen Larsen anden Gang gift med *Maren Olsen* fra Stavrbj. En Søn, *Laurits Larsen*, gift med Amalie Himmelstrup, Dt. af Lærer Himmelstrup, Roerslev, ejer nu Gaarden.

Børn: *Ester, Agnes, Svend, Astrid.*

Om *Maren Larsen* eller Larsdatter, som hun vistnok var døbt, meddeler Kirkebogen:

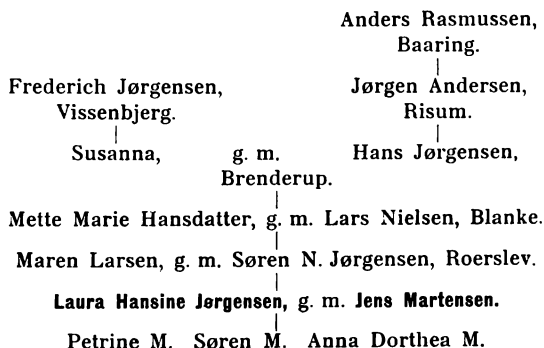
»Den 4de Okt. 1853 ægteviedes i Roerslev Kirke Ungkarl *Søren Nielsen Jørgensen* og Pigen *Maren Larsdatter*, Dt. af Gaardmand Lars Nielsen i Blanke.«

De havde en Søn og fire Døtre: *Jørgen*, død som Barn, *Bodil Marie*, *Mathea Marie*, *Jørgine Susanna* og *Laura Hansine*.

De tre førstnævnte Søstre ejer Gaarden i Roerslev efter deres afdøde Forældre og lever ugift.

Den sidstnævnte, *Laura Hansine Jørgensen*, er gift med Gaardmand Jens Martensen i Blanke, der stammer fra Sønderjylland og er beslægtet med den berømte Theolog H. L. Martensen, der var en Søn af en Skipper Hans Martensen i Flensborg, bekendt som Forfatter af Skrifter om Handel og Søfart.

Deres Børn: *Petrine M.*, *Søren M.*, *Anna Dorthea M.*

Om *Sanne Larsen* meddeles der i Asperup-Roerslev Kirkebog:

»Den 8. Okt. 1853 ægteviedes i Roerslev Kirke Enke-
mand, Gaardmand *Rasmus Rasmussen* af Birkende Mark
og Pigen *Sanne Larsen*, Dt. af afdøde Gaardmand Lars
Nielsen i Blanke.«

Rasmus Rasmussen var født d. 29. Marts 1810 i Fer-
ritslev, Rolfsted Sogn, og var Søn af Gaardmand *Rasmus
Hansen*.

I en Alder af 19 Aar blev han Avlskarl paa Juelskov
og blev ved sit første Giftermaal Ejer af Vøjremosegaard,
Birkende Mark. Han blev senere hen Sognefoged og
var en Tid Landstingsmand.

I 1861 fraflyttede Familien Vøjremosegaard, der var
bleven solgt, og overtog den indkøbte Kragbsbjerggaard
ved Odense, der havde et Tilliggende af 100 Td. Land.

Efter denne Gaard er Familien siden bleven nævnt
med Kendingsnavnet Kragbsbjerg og nogle har, som vi
siden vil se, optaget det som Døbenavn for deres Børn.

1869 solgte de Kragbsbjerg og flyttede ind til Odense,
hvor Rasmus Rasmussen døde efter 4 Aars Forløb, 1873.
Børn:

- 1) *Niels Hansen Rasmussen*, f. 27. Sept. 1854. Cand.
polyt. i Ingeniørfaget 1880. Lærer ved Vallekilde
Højskoles Haandværkerafdeling. Gennemgaaet det
Kgl. Gymn. Central-Institut i Stokholm. I 1887 op-
rettet et Gymnastikinstitut i København. I Fælles-
skab med Alfred Nielsen, Nordisk Musikforlag, ud-
givet »Syng«, en Samling udmærkede Marchsange,
der har vundet stor Udbredelse, og i Fællesskab med
E. Bøcher Ud giver af Bogen: »Studenter paa Høst-
arbejde«, hvis Formaal er at virke for, at faa By-
Studenter og lignende Indemennesker — fra Kontorer
etc. — ud paa Landet i deres Sommerferie for efter
Evne at tage Haand i ved Arbejde og iøvrigt være

som Gæster i vedkommendes Hjem . . . og hvorfra det mulige Overskud vil blive brugt til Arbejde for Sagens Fremme. — Den 18. Marts 1895 gift med *Mette Marie Agnete Elisabeth Otterstrøm*, f. 2. Marts 1873 i Hvilsted mellem Aarhus og Skanderborg, hvor Faderen, *Carl Erasmii Otterstrøm*, g. m. *Sophie Catharine Flensborg*, var Sognepræst, siden forflyttet til Nordby, Samsø, og atter til Tyrsted ved Horsens.

- N. H. Rasmussens og M. M. Agnete Elisabeths Børn: 1) *Bent Tyrsted Rs.*, f. 20. April 1896. 2) *Inger T. Rs.*, f. 18. Marts 1900. 3) *Else T. Rs.*, f. 20. April 1904. 4) *Poul T. Rs.*, f. 16. Sept. 1905. 5) *Per Henrik T. Rs.*, f. 24. Maj 1911. 6) *Helle T. Rs.*, f. 23. Okt. 1912.
- 2) *Marie Kirstine Rasmussen*, f. 4. Decb. 1857; gift med Manufakturhandler *Anton Peter Petersen*, Odense og København. Børn: 1) *Ella P.*, f. i Odense 19. April 1882. 2) *Sanne P.*, f. sammesteds 14. Decb. 1884.
- 3) *Rasmus Rasmussen*, f. 23. Nov. 1859, Landmand. Indkøbte Sædekildegaard paa Bellinge Mark pr. »Fruens Bøge«. I 1899(?) gift med *Petrine* . . .
- 4) *Laura Methea Rasmussen*, f. 7. Aug. 1864; gift med Dyrnlæge *Peter Christian Rasmussen*, først boende i Kalundborg, senere i Slagelse. Børn: 1) *Helga Kragshjerg R.*, f. 24. Jan. 1897. 2) *Vagn Kragshjerg Rs.*, f. 9. April 1898. 3) *Ellen Margrethe Kragshjerg Rs.*, f. 5. Sept. 1901. 4) *Esther Kragshjerg Rs.*, f. 5. Sept. 1905.
- 5) *Hans Christian Rasmussen*, født 24. Juni 1866 paa Kragshjerg, g. m. *Emilie Jørgine Jørgensen*, f. 19. Aug. 1880 i Nortved i Krummerup Sogn som Dt. af Gmd. Søren Jørgensen, f. i Tingjellinge d. 3. Marts 1839, og Hustru Anne Dorthea Schiøtt i Hyllested ved Dalmose. Hans Fader hed Jørgen Hansen og købte

Ejendommen i Næstved, da Søren Jørgensen var 3 Aar gammel. Børn: 1) *Inger Louise Rasmussen*, f. 15. Apr. 1912 paa Kertinge Mark i Kølstrup Sogn, Bjerger Herred, Odense Amt. 2) *Ellen Margrethe Rasmussen*, f. sammesteds 23. Apr. 1913.

- 6) *Frederik Marius Rasmussen*, f. 4. April 1868 paa Kragshøj. Landmand. Fra 1896 Cyklehandler i Odense. Gift 26. Maj 1900 med *Margrethe Busk*, Dt. af den bekendte Folketingsmand Jens Busk og Hustru Kirsten Marie Jensen.

Børn:

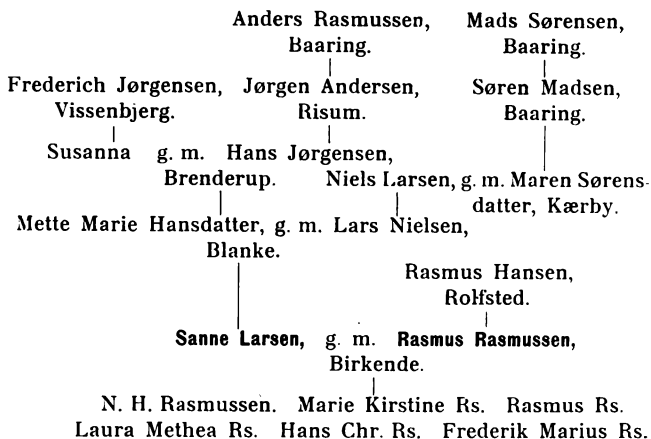
- 1) *Ingeborg Busk Rasmussen*, f. 12. Maj 1901.
- 2) *Edel B. Rsm.*, f. 8. Juni 1903.
- 3) *Kirsten B. Rsm.*, f. 3. Juli 1906.
- 4) *Sanne B. Rsm.*, f. 29. Nov. 1907.
- 5) *Jens Frederik B. Rsm.*, f. 28. Maj 1912.

Rasmus Rasmussen.

Sanne Larsen.

Familien i Asperup og Roerslev.

Vi har nu fulgt Susanna Friderichsdatters og Poul Nielsens Slægt til Hølse, Bogense, Faaborg og København. Og vi har fulgt nogen af Susannas og Hans Jørgensens Slægt til Odense, Bogense, Randers, København o. s. v.

Med deres yngste Datter Mette Marie Hansdatter er vi nu atter kommen tilbage til Asperup Sogn, hvor hendes Fader var født.

Som vi har set, blev deres ældste Søn *Jørgen Hansen* gift med sin Farbroders, gamle Anders Jørgensens Enke, Karen Sørensdatter, der jo var en Datter af Gaardmand Søren Madsen i Baaring og Søster til Gaardmand Niels Larsens Hustru, Maren Sørensdatter, i Kærby, hvis Søn

Lars Nielsen var gift med ovennævnte Mette Marie Hansdatter, Søster til Jørgen Hansen.

Men før jeg fortæller videre om dem, vil jeg meddele noget om Familien i Risumgaard, Hans Jørgensens og gamle Anders Jørgensens Fødegaard.

Som vi har set, blev Jørgen Andersens Enke gift med Oluf Simonsen. De havde en Datter Ane Marie Olufsdatter. Denne Halvsøster til de syv »store Brødre«: Simon Jørgensen, Anders Jørgensen o. s. v., kom til at bo i Fødegaard og var gift med Jesper Hjæresen, der var fra Haarslev Sogn og siges at have været noget i Slægt med Sprogmanden Rasmus Chr. Rask.

I Asperup Kirkebog anføres for 28. Nov. 1781:

»Ægteviede Jesper Hieresen udi Haarslev Sogn og Ane Marie Olufsdatter af Risum. Overværende: Jørgen Jørgensen og Hustru, Hans Andersen og Hustru, Anders Jørgensen og Hustru, alle af Baaring.«

For den 21. Nov. 1782: »hiemmedøbt udi Asperup Præstegaard Jesper Hieresens og Ane Marie Olufsdatters Barn af Risum, *Hiere* kaldet. Overværende: Johan Rask og Hustru, Major Bülow's Hustru af Baaring og Ane Andersdatter af Præstegaarden; Hiere Hansens Datter af Baaring bar Barnet . . . «

For den 27. April 1793: »Døbt Jesper Hieresens og Hustru Ane Marie Olufsdatters Barn Ane Catrine . . . «

Om Ane Marie Olufsdatter og Jesper Hjæresen er der opbevaret følgende morsomme lille Fortælling, der baade giver et Billede af Tiden og viser deres umiddelbare eller barnlige Maade at tage Livet paa:

De var bleven gamle, og Jesper Hjæresen laa paa Dødslejet — indom Jul 1825. Det var noget strængt for ham paa det sidste. Det lettede vel Dødskampen noget,

at Ane Marie efter den Tids Skik og Tro havde sat et Bækken med Gløder op under hans Seng. Men det var ikke Dødskampen alene, der laa tungt paa ham, det var ogsaa Tanken om, hvorledes det monne gaa ham, naar han nu var død og kom ind for Vorherre. Hvorledes vilde han tage imod ham? Vilde han kendes ved ham?

Dog ogsaa her vidste Ane Marie at trøste ham; han behøvede slet ikke at være hange!

»Naar du nu kommer ind til Vorherre, og han spørger dig, hvem *du* er, skal du bare sige, at du er Jesper Hjæresen nede fra *den store* Risumlundgaard, saa skal han nok tage godt imod dig!«

Den 25. Nov. 1815 ægteviedes i Asperup Kirke Jesper Hjæresens Datter *Karen*, 33 Aar gammel, og *Niels Rasmussen* i Voldby, den 19. Juni hendes Søster *Anne Catrine* og *Michel Pedersen Lang* i Skovsgaarde, Haarslev Sogn, og den 11. Dec. 1819 Broderen *Hjære Jespersen* og *Maren Nielsdatter*, Dt. af Gaardmand *Niels Steffensen* og *Mette Kirstine* i Asperup. De sidste overtog Gaarden i Risum.

Maren Nielsdatter havde et Barn udenfor Ægteskab, *Niels Jørgen Nielsen*, der blev gift med »Enkens Datter« i Kærby, en Søster til Jens Andreasen i nuværende Lindvigs Gaard, og fik som tidligere meddelt Gaarden i Fyllested efter Sognefoged Peder Hansens Enke, og udflyttede den til Fyllested Mark.

Hjære Jespersen fik d. 22. Marts 1829 døbt en Datter *Maren Risum Hjæresen*.

Maren Hjæresen gift med *Rasmus Andersen*, født i Ejby. De boede i hendes Fødegaard og havde Børnene:

- 1) *Anders Hjære Rasmussen*, g. m. *Grete Nielsen*, Dt. af Gaardmand Niels Hansen, Vejrup.

- 2) *Marie Rasmussen*, g. m. *Mads Jørgensen*, Søn af Gaardejer og Sognefoged *Jørgen Andersen* i Kærby.
- 3) *Niels Rasmussen*, g. m. *Mette Kirstine Andersen*, Dt. af Gaardejer *Anders Petersen*, Flemløse. Bor i Flemløse Østergaard.
- 4) *Maren Rasmussen*, g. m. *Laurits Emil Christensen*.
- 5) *Ane Rasmussen*, g. m. *Knud Hansen* fra Kindstrup. Bor i Risumgaarden, der nu er udflyttet til Landevejen.
- 6) *Rasmine Rasmussen*, g. m. Gaardejer *Rasmus Nielsen*, Voldby.
- 7) *Hansine Rasmussen*, g. m. *Hans Peder Nielsen*. Bor i Odense.

Anders Rasmussen
og Abelone Pedersdatter,
Baaring.

|
Jørgen Andersen
og Karen Andersdatter, 2. G. g. m. Oluf Simonsen.
Risum.

|
Simon. Anders. Peder.
Rasmus. Jørgen. Hans.
Jørgen Andersen.

|
Ane Marie Olufsdatter
og Jesper Hjæresen,
Risum.

|
Hjære Jespersen
og Maren Nielsdatter.

|
Maren Risum Hjæresen
og Rasmus Andersen,
Risum.

Simon Jørgensen, den ældste af Jørgen Andersens og Karen Andersdatters 7 Sønner i Risum, f. 1739, var gift med Maren Madsdatter, Dt. af Gaardmand Mads Sørensen i Baaring, og det er han bleven omkring ved 1771—72. For 1. Okt. 1773 melder nemlig Asperup Kirkebog:

»Hiemmedøbt Simon Jørgensens og Maren Madsdatters Barn af Baaring, *Jørgen* kaldet. Overværende: Hans Andersen, Søren Madsen, Peder Larsen og neder Hans Andersen, alle af Baaring.«

»1775, anden S. eft. Paaske, døbt Simon Jørgensens og Maren Madsdatters Barn *Karen*. Overværende: Søren Madsen, Niels Hansen, Peder Hansen, Søren Hansen. Neder Hans Andersens Hustru bar Barnet.«

Den 14. Okt. 1809 blev ovennævnte Simon Jørgensens Søn *Jørgen Simonsen* og *Maren Hansdatter* viede. Forloverne var: Niels Jørgensen og Mads Hansen.

»1810, 7. Dec. døbt *Simon*, Søn af Jørgen Simonsen og Maren Hansdatter, som beboe en Fæstegaard under Holsegaard i Baaring. Overværende: Barnets Forældre og Farfader og Farmoder, Anders Jørgensens Kone samt Mads Hansens Kone, som bar Barnet over Daaben.

1812, døbt *Karen Marie*, Dt. af Jørgen Simonsen og Maren Hansdatter. Overværende: Mads Hansen og Kone, som bar Barnet, Simon Jørgensen og Hustru, over Anders Jørgen, Lars Rasmussens Kone og Anders Clausens Kone og Jørgen Jørgensen, alle af Baaring.

1813 . . . døbt en Søn *Hans*.

1815, 6. Nov. født *Mads Simonsen*.

1824, 2. Okt. født *Jørgen*, Søn af Jørgen Simonsen og Maren Hansdatter.

Simon Jørgensen, Jørgen Simonsens og Maren Hansdatters Søn, gift med Mette Kirstine Andersdatter, Dt. af Gaardmand Anders Ibsen i Asperup. Hun anden Gang gift med Anders Frederik Andersen.

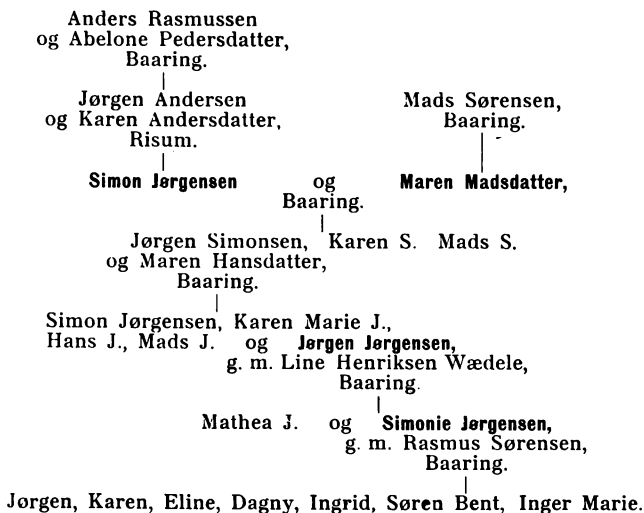
Den yngste af Jørgen Simonsens Sønner, *Jørgen Jør-*

gensen, gift med Line Henriksen Wædele, Dt. af Henrik Wædele, Roerslev, fik Gaarden i Baaring, som nu ejes af Rasmus Sørensen, efter sin Farbroder Mads Simonsen, der ingen Børn havde. De havde Børnene:

- 1) *Mathea Jørgensen*, død som Barn.
- 2) *Mathea Jørgensen*, gift med Gaardejer Karl Jørgensen i Asperup.
- 3) *Simonie Jørgensen*, gift med Rasmus Sørensen, Søn af Søren Hansen, »Guldbjærggaard«, Stavrbymark, og Karen Jørgensen, Dt. af »den gamle Sognefoged« i Røjle.

Rasmus Sørensens og Simonie Jørgensens Børn:

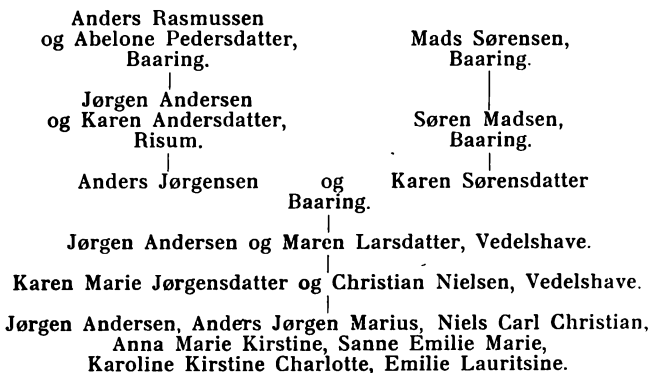
- 1) *Jørgen Sørensen*, f. 15. Dec. 1894.
- 2) *Karen S.*, f. 21. Jan. 1895.
- 3) *Eline S.*, f. 25. Marts 1896.
- 4) *Dagny S.*, f. 1897; død som Barn.
- 5) *Ingrid S.*, f. 1898; død som Barn.
- 6) *Søren Bent S.*, f. 6. Jan. 1902.
- 7) *Inger Marie S.*, f. 15. Febr. 1903.

Anders Jørgensen, eller gamle Anders Jørgensen, som han ofte blev kaldt, den anden af de syv Brødre i Risum, var, som vi forud har set, gift med *Karen Sørens-datter*, der senere som Enke blev hans Brodersøn *Jørgen Hansens* Hustru, og havde med hende Sønnen *Jørgen Andersen*, der var gift med sin Morbroders Datter i Vedelshave, *Maren Larsdatter*.

Deres Datter, *Karen Marie Jørgensensdatter*, var gift med *Christian Nielsen*, født i Andebølle i Vissenbjerg Sogn. De boede i hendes Fødegård i Vedelshave og havde Børnene:

- 1) *Jørgen Andersen Nielsen*, f. 1865, g. m. *Marie*, Plejedatter af Søren Madsen, Blanke Mark, boende paa Blanke Mark. Børn: *Kirstine Nielsen* . . .
- 2) *Anders Jørgen Marius N.*, f. 1868, g. m. *Agnes Hansen* fra Lolland, boende i Riserup, Falster. Børn: *Karen Inga Nielsen* . . .
- 3) *Niels Carl Christian N.*, f. 1870, g. m. *Ane*, Dt. af Husmand Hans Fr. Jørgensen, Vedelshave. Ingen Børn.
- 4) *Anna Marie Kirstine N.*, g. m. *Niels Jørgen Ilum Jør-*

gensen, Vedelshave; død 1899. Børn: *Elna Jørgensen*, *Richardt Ilum Jørgensen*, *Karen Marie Ilum Jørgensen*.

- 5) *Sanne Emilie Marie N.*, f. 1875 (?), g. m. Gaardejer *Karl Lind*, Gammelstrap ved Horsens.
- 6) *Karoline Kirstine Charlotte N.*, f. 1878, død 1907.
- 7) *Emilie Lauritsine N.*, f. 1881.

Peder Jørgensen, den tredje af de syv Brødre i Risum, fik sit Giftermaal fra det saakaldte Pikkehus i Ore Sogn og opføres i Kirkebogen som værende paa »Hugget«.

Vedrørende ham har Kirkebogen i Ore følgende:

»1782, 22. Nov. viet Peder Jørgensen af Hugget og Apolone Maria Jørgensdatter fra Pikkehuset, unge Folk.

1785, 25. Sept. døbt Peder Jørgensens Barn fra Hugget, kaldet *Maren*. Frembaaren af Knud Jørgensens Kone fra Kærby. Fadderne: Rasmus Knudsen, Hans Knudsen, Morbrødrene til Moderen og Skovfogden Monsieur Bruun og Knud Jørgensen.

1790, 8. S. e. Trin. confirmeret Daaben over Peder Jørgensens og Apolone Maria Jørgensdatters Barn fra Hugget, kaldet *Jørgen*. Frembaaren af Gaardmand Hans Jørgensens Kone (Susanna) af Brenderup. Fadderne vare: Jørgen Murmester, Knud Jørgensen, Skovfoged Bruun og Hans Knudsen og Rasmus Knudsen i Ørbæk.

1795, 7. Juni, blev Peder Jørgensens og Apolone Maria Jørgensdatters Søn paa Hugget døbt og kaldet *Rasmus*. Frembaaren af Hans Jørgensens Kone i Brenderup. Fadderne: Skoleholderen i Ore Skole, Hans Knudsen i Skaadstrup, Jørgen Murmester i Pikkehuset og Knud Jørgensen i Kærby . . .«

Om Peder Jørgensens og Apolone Marias Søn *Jørgen* meddeler Ore Kirkebog senere:

»1826, 23. Marts, født *Peder Jørgensen*, Søn af Indsieder *Jørgen Pedersen* og *Karen Margrethe Jeppesdatter* i Pikkehuset i Ore . . .

1828, 20. Aug., født *Rasmus Jørgensen*, Søn af Husmand *Jørgen Pedersen* og Hustru *Karen Jeppesdatter* . . .

1833, 8. April, født *Dorthea Maria Jørgensen*, Dt. af *Jørgen Pedersen* og *Karen Margrethe Jeppesdatter* i Pikkehuset.«

Den 3. Maj 1838 døde *Jørgen Pedersen*, og Enken blev gift med *Lyder Christensen*.

»1839, 19. Juni, født *Mette Kirstine Lydersen*, Dt. af *Karen* [Margrethe] *Jeppesdatter* i Pikkehuset.

1843 født *Jeppe Lydersen*.«

Karen Margrethe Jeppesdatter døde 1844, og *Lyder Christensen* er derefter bleven gift med *Kirstine Jørgensdatter*:

»1846 født *Ane Catrine Lydersen*, Dt. af *Lyder Christensen* og *Kirstine Jørgensdatter*, Pikkehuset.

1853 født *Hans Christian Lydersen* . . .«

Rasmus Jørgensen, den fjerde af Risumsønnerne, har jeg ikke erfaret noget om.

Jørgen Jørgensen heller ikke.

Hans Jørgensen har vi allerede hørt om.

Jørgen Andersen Jørgensen, den yngste af Sønnerne, var gift med *Elsebeth Pedersdatter*, Enke efter *Peder Andersen*, Baaring, i Gaarden, som nu tilhører *M. Marie Jørgensen*.

Om deres Giftermaal meddeler *Asperup Kirkebog*:

»1783, 16. Juni, trolovet *Jørgen Andersen* [Jørgensen]*) fra Ore Sogn [hvor han da rimeligvis har tjent]. ung Karl, og *Elsebeth Pedersdatter* af Baaring, Enke. Overværende: Anders Jørgensen og Hustru, Simon Jørgensen og Hustru, Jørgen Pedersen og Jørgen Nielsen, alle af Baaring.

At Jørgen Andersen er fri udi Ore Menighed for Ægteskab og ikke løfte andensteds, derfor haves Hr. Edsbergs Bevis af 15. Juny 1783.«

Om deres Børn meddeles sammesteds:

»1785, 16. Aug., døbt Jørgen Andersens og Elsebeth Pedersdatters Barn *Jørgen* . . .

1787 . . . døbt Jørgen Andersens og Elsebeth Pedersdatters Barn af Baaring, *Hans Pedersen* [*Jørgensen*] . . .«

Hans Pedersen Jørgensen eller »gamle *Hans Pedersen*«, som han blev kaldt i sine ældre Dage, var to Gange gift, første Gang med *Karen Jørgensdatter*, Dt. af Gaardmand Jørgen Olsen og Gertrud Nielsdatter i Baaring, anden Gang med *Maren Nielsdatter*, f. i Kærby 6. April 1810, død i Baaring 7. Maj 1890.

1839, 16. Maj, fødtes dem en Søn, *Jørgen Hansen*.

Jørgen Hansen var gift med *Kirstine Jørgensen*, Dt. af Gaardmand Jørgen Andersen, Baaring.

De havde en Søn, *Peder Hansen*, der døde 2 Aar gammel; et Par Aar efter døde Faderen.

Hans Enke blev gift med Niels Jørgen Nielsen, Søn af Gaardejer Niels Jørgen Nielsen, Baaring, i Gaarden, der nu under Navnet »Lykkegaard« er udflyttet. De havde ingen Børn.

---

*) Han skriver sig i Reglen kun Jørgen Andersen; kun et Sted i Kirkebogen har jeg fundet hele hans Navn anført.

Det er af nogen af den ældste Slægt, som nu er døde, bleven sagt, at afdøde Humlegrosserer Rasmus Rasmussen, Middelfart, ogsaa skulde høre vor Slægt til.

Andre derimod vil vide, at det var den gamle Brændevinsbrænder og Gæstgiver Frederik Andersens Slægt, han tilhørte. Begge Dele kan være fejl, idet der maaske kun har været et Svogerenskabsforhold til Stede, hvad mange forveksler med Slægtskab, og det vil maaske føre os til Skaadstrup, Ore eller der omkring.

Hvorom alting er: jeg vil her optegne lidt om Rasmus Rasmussen og hans Slægt, der maaske kunde vejlede, hvis nogen siden skulde faa Lyst til at undersøge Forholdet nøjere, hvad jeg ikke har kunnet ofre mere Tid paa.

Om Rasmus Rasmussens Forældre har jeg fundet følgende i Brenderup Kirkebog:

»1833, 6. Sept., viet Ungkarl Rasmus Hansen af Bro, 28 Aar gammel, og Pigen Maren Andersdatter af Bro, 30 $\frac{1}{2}$ Aar. Forloverne: Gorrits Jørgensen, Boelsmand i Bro, Anders Hansen, Gaardmand i Skaadstrup. — Anm.: Vielsen foregaaet i Ore Kirke, uagtet Bruden hørte til Brenderup Sogn.«

Saa kommer vi til Rasmus Rasmussen.

»1866, 5. Maj viet (i Brenderup Kirke) Ungkarl af Bro, Rasmus Rasmussen, 30 Aar, og Pigen Johanne Christine Rasmussen af Bro, 28 Aar. Forloverne: Sognefoged i Skaadstrup, Rasmus Hansen, Gaardmand i Bro, Rasmus Hansen.«

Den sidstnævnte Forlover er sikkert nok Brudens Fæder. Den første, Sognefoged Rasmus Hansen i Skaadstrup, var gift med Maren Frederiksdatter, Dt. af den

gamle Brændevinsbrænder Frederik Andersen og Birthe Andersdatter i Bogense.

Her kan altsaa være Tale om nogen Forbindelse imellem de to Familier, enten Svogerskab eller Slægtsskab.

Det viser sig nemlig, at Sognefoged Rasmus Hansen ogsaa er tilstede som Fadder ved et af Rasmus Rasmussens Børns Daab, og hans Hustru ved et andet.

Jeg har meddelt, hvad jeg véd om Hans Jørgensens Brødre og hans Halvsøster, samt om hans og Susannas Døtre: *Karen, Ane Catrine* og *Mette Marie*, og vi vender nu tilbage til Sønnerne *Jørgen Hansen* og *Peder Hansen* for at se lidt paa deres Efterslægt, der længe, paa et Par Undtagelser nær, alene holdt sig til Asperup og Roerslev Sogne, der ogsaa var det Sted, hvor Slægten ude omkring fra mest samledes.

Anders Jørgensen, Jørgen Hansens og Karen Sørens datters Søn, født 26. Jan. 1817, var, som tidligere meddelt, gift med Mette Kirstine Thomasdatter, Dt. af Gaardmand Thomas Svendsen og Karen Jensdatter i Kustrup, som foruden havde tre Døtre: *Karen*, gift med Gaardmand Hans Olsen, Skrillinge, *Maren*, gift med Gaardmand Hans Rasmussen, Fønsskov, og *Grethe*, gift med Gaardmand Rasmus Andersen i Kærbyholm, samt flere Børn, der døde som smaa.

Om hvorledes Thomas Svendsen kom i Besiddelse af Kustrupgaarden er der bleven fortalt følgende: Den havde været Fæste til Hindsgavl, som paa den Tid var ivrig paa at sælge Fæstegods for at faa Penge ind. Manden, som havde den i Fæste, havde saa en Dag gaaet hen og købt den og skulde give 800 Rigsdaler for den.

Men da Handelen var sluttet, og han kom til at

tænke nærmere derover, blev han meget ulykkelig, fordi han ikke kunde indse, hvorledes han skulde skaffe Pengene.

I Gaarden ved Siden af, nuværende »Elmelund«, tjente Thomas Svendsen. For ham klagede Manden sig og sagde, at han havde gjort en stor Ulykke, han havde købt Gaarden og kunde ikke skaffe Pengene; hvis Karlen kunde, maatte Gaarden være hans! (rimeligvis imod, at Manden og mulige nær paarørende fik Husly og Underhold).

Thomas Svendsen satte sig paa Ryggen af en Hest og red Dage lange fra Sted til Sted, hvor der kunde være Mulighed for at laane Penge, hvilket ikke var let i disse usle Tider. Men endelig lykkedes det ham dog at faa Lovning paa dem, — hos en Præst, vistnok i Tanderup.

Anders Jørgensen overtog sin Fødegaard i Baaring, hvis nuværende Stuebygning han lod opføre efter sin egen Tegning.

Friskolelærer Thomas J. Nørrelund har, ligesom om sine Bedsteforældre, ogsaa gjort nogle Optegnelser om sine Forældre, men da det meste af dem er af saa privat Natur, at de kun egner sig til at ejes af den nærmere Familie, hvad sikkert ogsaa hans Tanke har været dermed, vil jeg kun holde mig til, hvad der ved Anders Jørgensens Død d. 28. Okt. 1863 blev skrevet om ham i Middelfart Avis, særlig vedrørende hans borgerlige Stilling:

»Igaar Morges, d. 27. Okt. 1863, døde en af vor Egns dygtigste og mest fremragende Mænd, Gaardejer Anders Jørgensen i Baaring i Asperup Sogn . . . Han var født i Baaring d. 26. Jan. 1817 og blev saaledes kun henimod 47 Aar gammel . . .

Han var en ualmindelig begavet Personlighed og ud-

øvede en stor Indflydelse paa sin Omgangskreds . . . Vel var han ikke, hvad man kalder veltalende, men naar han talte, var der en Fynd og Kraft i hvert hans Ord, som ikke kunde undlade at gøre Indtryk, og man havde en Følelse af, at man i Eet og Alt kunde stole paa, hvad denne sanddru og dygtige Mand sagde. Derfor blev han manges Ven og Støtte . . . ogsaa i borgerlig og folkelig Henseende har han udøvet en stor og heldbringende Indflydelse i sin Kreds. Han var en selvstændig Karakter, Demokrat og Bondeven i disse Ords bedste Betydning, udtalte altid sin Overbevisning aabent og djærvt, hvorved han vel mangen Gang stødte politiske Modstandere, men naar saadanne nærmere lærte at kende Manden, kunde de dog ikke nægte ham deres Agtelse for hans rene Karakter, frie, mandige Sind og store Dygtighed. Han har to Gange været valgt til Sogneforstander i Communen, har været Amsraadsmedlem og Medlem af flere Commissioner og var i flere Aar Formand for Egnens Brandforsikrings-Forening, og medens han med Omhyggelighed og Kærlighed styrede sit Hjem og sine private Anliggender, har han tillige med stor Indsigt og Dygtighed taget sig af alle disse offentlige Bestillinger, og kun af Hensyn til sin tiltagende legemlige Svaghed kunde han ikke gaa ind paa sine Venners inderlige Ønske om, at han vilde tage mod Gjenvalg. Han maatte navnlig i de sidste Aar mere og mere trække sig tilbage i det private Liv; men lige til det Sidste kunde hans Venner dog endnu glæde sig ved at see ham i selskabelige Kredse, og mange af os glemmer næppe nogensinde, da han for faa Dage siden i en Vennekreds opløftede sin os saa kjære Røst og udbragte en Skaal for »Thyra Dannebod og alle danske Kvinder, der i hendes Aand hegne om gamle Danmark . . . !«

(Disse Meddelelser er tilstillede Bladet af Pastor M. Melbye i Asperup.)

Anders Jørgensen, der ikke kunde udstaa den i de Tider gængse Ramselæsning i Almueskolerne, var ogsaa med til at oprette den første lille Friskole, som var i Baaring.

Da hans Børn ved 1857—58 skulde til at gaa i Skole, fik han tillige med nogle flere en ung Mand, den senere saa bekendte Gaardmand Lars Frederiksen i Ryslinge, til at komme og holde Skole for deres Børn.

Den fremstod under meget tarvelige Kaar. Til Skolestue blev der lejet en lille Stue i det Hus, som nu ejes af Claus Bertelsen, og den Gang oftest kaldtes »Trappen« efter den ret høje Stentrappe, der førte op til Lejligheden over Kælderetagen. Da Skolen begyndte, havde man ikke engang naaet at faa anskaffet Bænke, men nøjedes en Tid, til Snedkeren fik dem færdig, med løse Brædder, lagt op paa nogle Stabler Mursten.

Den unge, uerfarne Lars Frederiksen har næppe været den store Opgave voksen. Men hans Gerning, saa kort den var, kun 3—4 Aar, til Skolen atter ophørte, — om af Mangel paa Lærerkræfter eller Elever ved jeg ikke, — har dog sat kendelige Spor, idet den gjorde Tanken om den mere fri personlige og naturlige Undervisningsmaade videre kendt, saa den siden kunde tages op paany og finde baade mere Jordbund og bedre Kaar i det hele.

Dog har Anders Jørgensen ikke i et og alt været saa helt ud Alvorsmand, som ovenstaaende lader formode. Han kunde ogsaa være med til en Spøg, hvad følgende Rim, som han skrev om en af sine Jagthunde, viser.

Han var i sine Velmagtsdage en ivrig Jæger, og Thomas J. Nørrelund meddeler følgende derom:

»Som følge af denne jagtlyst havde han selvfølgelig

altid gode jagthunde. Således husker jeg, vi havde en stor, slank rød fyr med et hvidt hjerte lige i panden. Forresten et dejligt dyr og en mester i at hente Mikkel hen til skytten. Men fremfor alt roste min far dog altid en anden, der var død, før jeg kan mindes. Dens navn var »Dravæt«, og da den blev overkørt af en vogn engang, og som følge deraf døde, skrev min far et vers om den, der lyder som følger:

Gammel var jeg blevet,
 seksten år jeg leved',
 elleve i Fyn.
 Hørel-en bortlisted',
 og tillige misted'
 jeg mit halve syn.
 Nu jeg sover,
 men jeg vover,
 at I ej skal se
 min mage
 til at jage
 på den hvide sne!
 Dog tillige
 må jeg sige,
 aller helst jeg jog
 i den grønne
 og den skønne
 store Båringskov.«

Dette Rim gik siden i Folkemunde der omkring i Egnen, og for ganske nylig har jeg truffet en gammel Kone ude fra Roerslev Mark, der endnu kunde huske det meste af det.

Muligvis er der Genklang i det fra førnævnte Pastor Schiøtts Digte, idet han ogsaa har været en ivrig Jæger og har flere Jægerviser i sin Digtsamling, foruden den Jæger-Fødselsdagsvisen, han skrev til Stiftsfuldmægtig

Hans Chr. Hansen, der kom meget hos Familien i Baaring.

Den samme Genklang — nemlig af Digtet til hans Fader Jørgen Hansen — er det sikkert ogsaa, der spores i følgende Mindedigt over Anders Jørgensen, skrevet af hans gode Ven Kancelliraad Madsen i Asperup, og som jeg synes maa medtages her, fordi det rummer saamange gode Tanker og helt tydeligt tegner Tiden og Forholdene, saa det har havt Ærende til flere end netop hans nærmeste efterladte:

•Se hist den lange Række, som følger
Vennen til Graven — Glemselens Port.
Ligsangen tier, Gravklokken lyder,
Skaren sig spreder — det er forbi.

Saadanne Tanker — stille, men mørke —
Fyldte min Sjæl, da Dødsbudet kom, —
Senere lyste det op for mit Øje:
Dødskulden veg for Livsordets Luft.

Atter i Livets Vaar ved din Side
Gik jeg paa Jagt gennem kornrige Vang,
Skued den velkjendte Skov, som sig bugter
Langs med det skjønne, bølgende Hav.

Eller — lidt længere fremad i Alder —
Sad vi tilsammen i landlige Hjem;
Talte om Tider, som vi end vented',
Fulde af Retfærd, Sandhed og Fred.

Enige saa vi deri kun Maalet; —
Stredes vi end om retteste Vei, —
Enige var vi om noget bedre
End alle Verdens Riger i Hob.

Ere de Dage nu end bortsvundne,
Tæller jeg dem dog glad blandt de faa,
Hvori vi føle ret som en Luftning
Hist fra et bedre, lysere Hjem.

Brat har du fuldendt Pilegrimssangen,
 Skuer nu Lysets solrige Kyst,
 Herrens de aabne, frelsende Arme
 Har, som vi haabe, favnet din Aand.

Tungest vil Sorgen ramme din Hustru,
 Jorderigstrøst ei lindrer den Nød.
 Han, som er Enkers Tilflugt og Værge,
 Vil, som vi bede, staa hende bi.

Langt fra din Gravhøi larmer og bruser
 Livet omkring mig — stille jeg dog
 Beder en Bøn for dig og for Dine,
 Sender min Hilsen: Hvil i Guds Fred!*

Anders Jørgensens og Mette Kirstines Børn:

- 1) **Karen Jørgensen**, f. 1847, opkaldt efter begge sine Bedstemødre; død 2 Aar gammel.
- 2) **Jørgen Hansen Jørgensen** (efter senere Navneforandring **Nørrelund**), f. 28. Nov. 1849; g. 11. Juni 1874 m. *Anne Margrethe Knudsen*, Dt. af Gaardejer Knud Andersen og Mairen Rasmusdatter, Bubbøl. Børn: 1) *Anders Jørgensen Nørrelund*, f. i Nørrelund d. 23. April 1875. Fra 3. Marts 1903 til sin Død 4. Marts 1904 Ejer af sin Faders Fødegaard i Baaring; ugift. 2) *Knud J. Nørrelund*, f. 18. Maj 1877. Snedkermester i København. G. m. *Sigrid Solvejg Andersen*, Dt. af tidligere Seminarieførstander J. P. Andersen, Jelling. Børn: *Solvejg Margrethe Nørrelund*, *Karen N.*, *Johanne N.*, *Grete N.*, *Marie N.*, *Anders Jørgen N.* 3) *Axel J. Nørrelund*, f. 14. Nov. 1879. Fra 1904 Ejer af den afdøde Broders Gaard i Baaring. G. m. *Katrine Petersen*, f. 7. Febr. 1885 som Datter af Gmd. Peter Petersen og Hustru Lise Knudsen, Haastrup. Børn: *Elise Nørrelund*, f. 17. Febr. 1915. *Jørgen Nørrelund*, f. 7. Marts 1917. 4) *Maren Kirstine J. Nørrelund*, f.

14. Nov. 1879. Pensionat i København. 5) *Asbjørn J. Nørrelund*, f. 4. Sept. 1881. Cand. juris., Kontorchef i København; g. m. *Margrethe Knudsen*, Dt. af førv. Gaardejer, Sparekassedirektør Rasmus Knudsen, Baaring. Børn: *Karen J. N.*, f. 7. Marts 1911, død faa Dage efter. *Henrik J. N.*, f. 9. April 1912. *Poul J. N.*, f. 2. Jan. 1914. En Søn f. 13. Avg. 1917. 6) *Ingefrid J. Nørrelund*, f. 25. Juli 1884.
- 3) **Thomas Jørgensen** (efter senere Navneforandring **Nørrelund**), f. 28. Febr. 1851, død 3. Febr. 1899. Friskolelærer i Haastrup. Gift med *Maren Dorthea Hansen*, Dt. af Gaardmand Hans Nielsen og Ane Margrethe Andersdatter, Baaring; f. 15. April 1849. Børn: 1) *Kirstine Thomasdatter Nørrelund*, f. 25. Febr. 1878; g. m. *Sofus Madsen*, Egtved, Kolding. 2) *Margrethe Th. N.*, f. 1880(?), død 16. Juni 1901. 3) *Sanne Th. N.*, f. 28. Jan. 1882; g. m. *Hans Egede Jensen* fra Nørre Broby. 4) *Marie Th. N.*, f. 14. Dec. 1886; g. m. *Ejnar Christensen* fra Aalborg. 5) *Karen Th. N.*, f. $15/3$ 88. 6) *Herdís Th. N.*, f. $15/4$ 90, g. m. *Asger Vig*, Eriksm. 7) *Sigrid Th. N.*, f. $6/6$ 92, g. m. *Aage Rasmussen*, Baaring.
- 4) **Sanne Jørgensen**, død 1 Aar gammel.
- 5) **Karl Jørgensen**, f. 26. Okt. 1856; g. m. *Mathea Margrethe Jørgensen*, Enke efter Gmd. Anders Simon Hansen, Asperup, Dt. af Gmd. Jørgen Jørgensen i Baaring. Børn: 1) *Sigrid Jørgensen*, f. 1889, død som Barn. 2) *Anders Jørgensen*, f. 1890. 3) *Eline Jørgensen*, f. 1891. 4) *Sigrid Jørgensen*, f. 1892. 5) *Kirstine Jørgensen*, f. 1894. 6) *Marie Jørgensen*, f. 1896. 7) *Ejner Jørgensen*, død som Barn.
- 6) **Sanne Jørgensen**, f. 25. Febr. 1858. Død ugift.

Mads Sørensen, Baaring.	Jørgen Andersen, Risum.	Friderich Jørgensen Vissenbjerg.
Søren Madsen, Baaring.	Hans Jørgensen Brenderup.	og Susanna,
Karen Sørensdatter og Jørgen Hansen, Baaring.		Thomas Svendsen, Kustrup.
	Anders Jørgensen og Mette Kirstine Thomasdatter, Baaring.	
	Jørgen Hansen J.	Thomas J. Karl J. Sanne J.

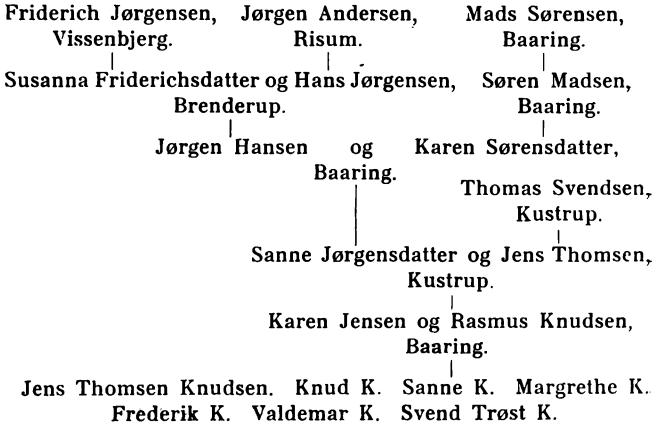
Sanne Jørgensdatter, Søster til Anders Jørgensen i Baaring, var, som nævnt af Thomas J. Nørrelund i hans Omtale af deres Forældre, gift med **Gaardejer** Jens Thomsen i Kustrup. Deres Datter, *Karen Jensen*, var gift med daværende Friskolelærer og Gaardejer, senere Sparekassedirektør *Rasmus Knudsen*. Deres Børn:

- 1) *Jens Thomsen Knudsen*, f. 15. Jan. 1875. Overretssagfører i Hadsund.
- 2) *Knud Knudsen*, f. 29. Dec. 1876. Seminarielærer i Silkeborg; g. m. Lærerinde *Ane Nielsen*, Dt. af Gaardejer J. P. Nielsen, Vejlbj ved Aarhus. Børn: *Rasmus Knudsen*, død som Barn.
- 3) *Sanne Knudsen*, f. 1. Dec. 1878. Lærerinde i Roerslev.
- 4) *Svend Trøst Knudsen*, f. 26. Marts 1881, Gaardejer, Sognefoged i Baaring, g. m. *Karen Knudsen*, Dt. af Gaardejer Anders Knudsen i Bubbel. Børn: 1) *Rasmus Knudsen*, f. 2. Marts 1914, død i Juni samme Aar. 2) *Ane Kirstine Knudsen*, f. 27. Sept. 1915.
- 5) *Margrethe Knudsen*, f. 15. Febr. 1883, g. m. *Ashjørn J. Nørrelund*, Cand. jur., Kontorchef i København. Børn: 1) *Karen J. Nørrelund*, f. 7. Marts 1911, død faa Dage efter. 2) *Henrik J. Nørrelund*, f. 9. April

1912. 3) *Poul J. N.*, f. 2. Jan. 1914; en Søn f. 13. Avg. 1917.

6) *Frederik Knudsen*, f. 13. Juni 1885. Kommunelærer i Slagelse.

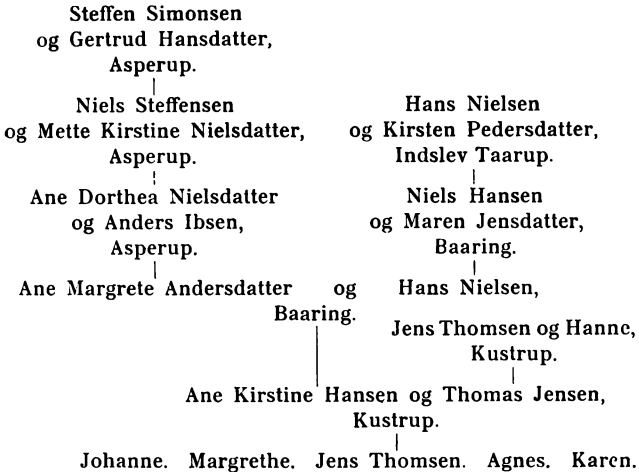
7) *Valdemar Knudsen*, f. 23. Marts 1887, d. 19. Sept. 1915. Lærer i Silkeborg.

Jens Thomsen var gift tre Gange. Hans anden Hustru hed *Hanne*, mere véd jeg ikke om hende. De havde en Søn, *Thomas Jensen*, g. m. *Ane Kirstine Hansen*, Dt. af Gmd. Hans Nielsen og Ane Margrethe Andersdatter i Baaring. Deres Børn:

- 1) *Johanne Jensen*, g. m. *Simon Smidt*, Farmer i Amerika.
- 2) *Margrethe Jensen*, g. m. *Peter Tuborg*, Typograf.
- 3) *Jens Thomsen Jensen*, udvandret til Amerika.
- 4) *Agnes Jensen*.
- 5) *Karen Jensen*.

Hans tredje Hustru var *Karen Hansdatter*, Søster til Gmd., Sognefoged Hans Hansen, Indslev. Ingen Børn.

Claus Pedersen, den ældste af *Peder Hansens* Sønner i Fyllested, var, som tidligere nævnt, gift med *Karen Nielsdatter*, Dt. af Gaardmand Niels Larsen og Maren Sørensdatter i Kærby.

Hendes første Mand, *Mads Hansen*, Søn af Gmd. Hans Andersen, Baaring, og Ane Madsdatter, Søster til Søren Madsen i Baaring, var født 1774, død 1841, og fik efter sine Forældre Gaarden i Baaring, der laa overfor nuværende Anders Hansens Gaard, paa Pladsen, hvor nu Snedker Rasmus Hansens Enke og Dyrlæge Andersen bor.

Den 30. April 1842 blev Claus Pedersen og Karen Nielsdatter viede. De havde ingen Børn, men fik senere hen en Plejesøn, Søn af Claus Pedersens Broder Frederik i Baaring Skov, Mads Hansen Frederiksen, opkaldt efter Karens afdøde Mand, med hvem hun heller ingen Børn havde.

Om Karen Nielsdatter eller Ka' Madse, som hun hed

i daglig Tale, en Forkortning af Karen Mads Hansens, kunde der fortælles meget, men som Hovedsummen deraf staar de Ord, hendes sidste Mand, Claus Pedersen, lod sætte paa hendes Mindesten paa Asperup Kirkegaard lige udenfor Kirkedøren, hvor den indtil et Aars Tid siden fandtes, tillige med hendes første Mands:

»Hun var en kærlig Ægtefælle og omhyggelig Husmoder, de fattiges Ven, glad i sin Frelser var hendes Afskedshilsen et venligt Farvel i Jesu Navn.«

I mangt og meget har hun vistnok været adskilligt forud for sin Tid, og hun stod som en smuk Repræsentant for den Slægt, hun tilhørte.

Den unge Friskolelærer Lars Frederiksen kom meget der i Gaarden, og Plejesønnen Mads Hansen var imellem det første Hold Børn, der søgte den lille Friskole nede paa »Trappen«. Hun havde ogsaa allerede bestemt, at han siden skulde paa Højskole, som jo den Gang ogsaa var i sin Barndom; men det Ønske fik hun ikke at se opfyldt, idet hun døde, da han var 12—13 Aar gammel.

Efter hendes Død kom han tilbage til sine Forældre i Baaring Skov, men der var tilskrevet ham en Arv paa 1,000 Rigsdaler ud af Gaarden.

Ligeledes fik alle Claus Pedersens Søkende, baade Hel- og Halvsøkende, hver en Arv paa 300 Rigsdaler, hvilket smukke Træk af en Broder og hans Hustru jeg synes bør nævnes her.

Anden Gang var Claus Pedersen gift med *Ane Margrethe Andersdatter*, Enke efter Gaardejer Hans Nielsen i Baaring; de blev viiede i Asperup Kirke d. 1. Dec. 1860.

De boede en Tid i hendes Gaard, der laa overfor nuværende Martin Jørgensens Gaard, ved den vestlige Side af Vejen, og hans egen Gaard blev nedbrudt. Lidt senere flyttedes den anden Gaard til Dyrhøj.

Ane Margrethes første Mand, Hans Nielsen, stammede fra Indslev Taarup. I Indslev Kirkebog har jeg fundet følgende om hans Slægt:

»1783, 15. Apr. døbt *Niels*, en Søn af Hans Nielsen i Taarup og Moderen Kirsten Pedersdatter. Fadderne: Jørgen Pedersen, Niels Philipsen og Hans Hansen ibd.

1785, 22. Mai døbt *Aplone*, en Datter af Hans Nielsen, Gaardmand i Taarup, og Moderen Kirsten Pedersdatter. Fadderne: Niels Philipsen og Hans Hansen ibd.

1787, 14. Okt. døbt *Ane*, en Datter af Hans Nielsen, Gaardmand i Taarup, og Moderen Kirsten Pedersdatter. Fadderne: Niels Philipsen og J. Pedersen ibd.«

Ovennævnte Niels, døbt 15. Apr. 1783, var saaledes Farfader til Hans Nielsen i Baaring.

Han var gift med *Maren Jensdatter*, muligvis Søster til den nedenfor nævnte Gaardmand Lars Jensen i Voldby.

Om Niels Hansens og Maren Jensdatters Søn, Hans Nielsen, meddeler Kirkebogen i Asperup:

»1818, 22. Febr. døbt *Hans Nielsen*, Søn af Gaardmand Niels Hansen og Maren Jensdatter, Baaring. Overværende ved Daaben: Lars Jensen, Gaardmand i Voldby, Ungkarl Henrik Christensen af Voldby, Gaardmand Mads Philipsen af Indslev Taarup.

Hans Nielsen og Kirsten Pedersdatter, Indslev Taarup.

Niels Hansen og Maren Jensdatter, Baaring.

Hans Nielsen og Ane Margrethe Andersdatter, Baaring.

Niels Hansen. Maren Dorthea H. Anine H. Kirstine H.
Anders Simon H.

Med det samme kan vi se lidt paa Ane Margrethe Andersdatters Slægt, som vi nogle Gange før har mødtes med under Omtalen af Familien i Risum og Baaring.

Blandt Vedel Simonsens Optegnelser om Vends Herred findes følgende:

»Den største Gaard i Asperup, som nu (1832) tilhører Hans Nielsen, blev taget i Besiddelse af en svensk Korporal (efter Svenskekrigene 1658—59), hvorefter den endnu (altsaa ved 1832) kaldes Korporalsgaarden; den er til 13 Td. Hartkorn og har tilforn baaret Navn af Store Røstegaard, ligesom den næstved af Lille Røstegaard.«

Saavidt Vedel Simonsen.

Gaarden, han omtaler, er den, som nu tilhører Hans Bent Simonsen og kaldes Ringstedgaard, en Omskrivning af det gamle Navn.

Hvad den ovennævnte svenske Korporal hed, og om de senere Beboere af Gaarden nedstammede fra ham, har jeg ikke erfaret noget om. Men allerede 1732 finder vi Stamforældrene til Gaardens nuværende Ejer, og den har saaledes været beboet af Slægten mindst siden 1732 eller i næsten 200 Aar.

I Asperup Kirkebog anføres nemlig for 15. Avg. 1732:

»Trolovede *Stephen Simonsen*, ung Karl i Asperup, og *Gertrud Hansdatter*, Pige, gamle Hans Niensens Datter i Asperup. Overværende: Lars Nielsen og Kone, Offer Andersen og Kone, unge Hans Nielsen, alle af Asperup. Ægteviiede i Avgust 1732.«

For 17. Nov. 1734 er anført:

»Døbt Stephen Simonsens Barn af Asperup *Ane Dortha*. Dortha Gregerses holdt Barnet. Moderen Gertrud Hansdatter.«

Atter for d. 21. Nov. 1738 anføres:

»Døbt Stephen Simonsens Barn i Asperup *Niels* . . .«

Denne Niels Steffensen var gift med Mette Kirstine Nielsdatter, og de havde Børnene:

I. Hans Nielsen; han fik Gaarden, hvor han var født. En Datter af ham var *Bodil Kirstine Hansdatter*, f. 31. Dec. 1816; g. m. *Simon Christian Simonsen* fra Rønnemosegaard, f. 12. Jan. 1818, og de kom til at bo i hendes Fødegaard. Deres Børn:

- 1) *Anders Simonsen*, f. 7. Maj 1845, g. m. *Anna Jørgensen*, Dt. af Gaardejer Jørgen Larsen, Kærbyholm. Børn: 1) *Simon Christian Simonsen*, f. 23. Okt. 1869. 2) *Jørgen Julius Simonsen*, f. 16. Avg. 1871. 3) *Carl Emil Simonsen*, f. 20. Okt. 1881.
- 2) *Hans Bent Simonsen*, f. 16. Marts 1850, g. m. *Marie Louise Larsen*, f. 1870, Dt. af Gaardejer Hans Larsen i Bro; hendes Fader født i Fjelsted, g. m. Ane Kirstine, født i Harndrup. Børn: 1) *Andriette Simonsen*, f. 30. Maj 1890. 2) *Ellen Simonsen*, f. 17. Juni 1892. 3) *Simon Christian Simonsen*, f. 11. Avg. 1896.

II. Peder Nielsen. Boede i nuværende Niels Lorents Nielsens Gaard i Asperup:

III. Niels Nielsen. En Datter, *Mette Marie Nielsdatter*, g. m. *Hans Andersen*, Søn af Gaardmand Anders Rasmussen, Kærbyholm. De fik Gaarden i Baaring efter Forældrene, den, som nu tilhører Aage Rasmussen, Sønnensøn af Hans Andersens Broder, Rasmus Andersen i Kærbyholm.

Mette Marie Nielsdatters og Hans Andersens Børn:

- 1) *Niels Hansen*, ugift, boende i Baaring.
- 2) *Anders Hansen*, ogsaa ugift og boende sammesteds.
- 3) *Karen Marie Hansen*, g. første G. (c. 1856) med *Jørgen Hansen Nielsen*, Baaring Mølle. En Datter *Mette Marie Nielsen*, f. 1857, g. m. *Jakob Larsen*

Ulriksen, Søn af Skovfoged Ulrik Jakobsen, Baaring Skov. Børn: 1) *Jørgen Ulriksen*, Bogholder, Odense; g. m. *Theodore Nielsen*. 2) *Hans Karl U.*, g. m. *Helga Petersen*. 3) *Marie Margrethe U.* 4) *Ulrikka U.*

Anden Gang gift med *Peder Andreas Nielsen*, Baaring Mølle. Børn: 1) *Jørgen Nielsen*. 2) *Kirstine Nielsen*.

- 4) *Maren Hansen*, g. m. *Niels Hansen*, Baaring, Direktør, Rd. af Db. og Dbmd., Søn af Gaardmand Hans Nielsen og Ane Margrethe Andersdatter, Baaring.

Om deres Faders, Hans Andersens, Slægtsforhold kan meddeles følgende:

En Søster til den bekendte Historiker Vedel Simonsens Hustru paa Elvedgaard var første Gang gift med Alexander Shelbye paa Bubbelgaard og anden Gang med Landmaaler Rasmus Rasmussen, født i Kærbyholm. Han var en meget dygtig Korttegner og har som Svoger til Vedel Simonsen tegnet nogle af Prospekterne i hans Bog »Borgruinerne«, nemlig Næsbyhoved og Gamborg Slot, der bærer hans Mærke R. R.

En Broder til ham var **Hans** Rasmussen, døbt 19. Jan. 1850, viet d. 6. Avg. 1770 til Enken Ane Dortha Madsdatter fra Vejrup, Datter af Gaardmand Mads Sørensen i Baaring og saaledes Søster til den ofte nævnte Søren Madsen i Baaring, hvis Datter *Maren* var gift med Niels Larsen i Kærby og *Karen* med gamle Anders Jørgensen og *Jørgen Hansen* i Baaring, og til Simon Jørgensens Hustru i Baaring *Maren Madsdatter*.

De havde Sønnerne *Anders Hansen*, f. 1775, og *Mads Hansen*, f. 1780.

Mads Hansen var, saavidt jeg ved, gift med en Datter fra nuværende Wisbech Olsens Gaard, og en Søn af dem var Cancelliraad Madsen, som ejede Gaarden efter sine

Forældre, og her er nævnt som Forfatter af et Minde-digt over Gaardmand Anders Jørgensen i Baaring.

Anders Hansen var gift med en Datter fra samme Gaard, Mette Marie Nielsdatter, er det mig meddelt, og passer det, var altsaa de to Brødres Hustruer Søstre.

Anders Hansen og Mette Marie boede i Kærbyholm; deres Børn var:

- 1) *Hans Andersen*, g. m. *Mette Marie*, Dt. af Gmd. Niels Nielsen, Baaring, der atter var Søn af Niels Steffensen og Mette Kirstine Nielsdatter, Asperup.
- 2) *Niels Andersen*.
- 3) *Mads Andersen*, Asperup Hedegaard.
- 4) *Rasmus Andersen*, Kærbyholm.

Hans Rasmussen og Ane Dorthea Madsdatter.

Anders Hansen og Mette Marie Nielsdatter.

Hans Andersen og Mette Marie Nielsdatter.

Niels. Anders. Karen Marie. Maren.

IV. Steffen Nielsen boede ogsaa i Baaring, i den Gaard, som nu tilhører Karl Rasmussen. I Asperup Kirkebog anføres:

»1796, 21. Marts blev ung Karl *Stephen Nielsen* af Asperup ægteviet til Pigen *Mette Kirstine Nielsdatter* efter foregaaende Trolovelse i Følge kongelig Bevilling af 6. Marts sidstafvigte i Overværelse af Niels Stephensen, Niels Jørgensen, gamle Anders Jørgensen, Rasmus Stephensen og Jørgen Andersen i Nørre Aaby.«

De havde 22 Børn sammen, hvoraf dog saamange døde som smaa, at der nok kun var 7, der naaede den voksne Alder.

Om Moderen til alle disse Børn er bleven fortalt følgende helt sælsomme Historie:

En Dag kom en Svensker, der gik omkring og solgte Væverskeder, ind i Gaarden og falbød sine Redskaber til Brug ved den Væv, som da fandtes i mange Gaarde og Huse. Imens han sad der, kom han og Konen, som da gik med det elvte Barn paa Armen, til at tale om, at det var helt mange Børn, hun nu havde født, og hun mente, at nu maatte dette vel ogsaa være det sidste.

Svenskeren sad lidt og tænkte paa disse Ord, saa sagde han:

»Nej, du skal føde elleve Børn til, men saa skal du blive en Herrens Tjenerinde.«

Og det slog til. Mette Kirstine fødte endnu 11 Børn; alle 22 staar opført i Asperup Kirkebog. Og da hun var over dette, var hendes legemlige Kraft ndtømt; hun kunde ikke mere udføre noget gaaende Arbejde, men hensad sin øvrige Tid paa en Stol og havde da god Tid til at læse i de gudelige Bøger, som maatte findes i Gaarden.

En Datter af Steffen Nielsen og Mette Kirstine, *Ane Kirstine*, f. 1805, var gift med Gaardmand *Hans Rasmussen* i Baaring Skov. Deres Børn:

- 1) *Steffen Hansen Skov*, g. m. *Kirstine Pedersdatter*, Dt. af Husmand og Skræder *Peder Andersen*, Vedels-have. Børn: 1) *Stine Marie Steffensen Skov*, f. 22. Okt. 1852, g. m. *Lagerforvalter Nielsen*, Dampvæveriet i Fredericia. Børn: *Thorvald Nielsen*, Maler i Aarhus. *Olga Nielsen*, g. m. *Snedker Rasmussen*, Fredericia. 2) *Hans Steffensen Skov* eller *Schou*, f. 29. Juni 1854; g. m. *Johanne Kirstine Larsen*, Dt. af Husmand *Lars Nielsen*, Bro Skov. Børn: *Valdemar Schou*, g. m. *Ebba Jensen*, Odense. Børn: *Erik*, *Ellen*. *Helga Schou*, g. m. *Tømrer Rasmus Madsen*, Nyborg. *Thorvald Schou*, Skræder, g. m. *Ellen Jensen*, bor i

Ejby. *Axel Schou*, Mekaniker, g. m. *Maren Rasmussen*, Dt. af Restavratør Kr. Rasmussen, Middelfart; bor i København. 3) *Niels Steffensen Schou*, Skomager, Baaring Skov. 4) *Rasmus Steffensen Schou*, Kurvemager, Baaring Skov.

- 2) *Maren Hansen Skov*, g. m. førv. Bager *Rasmus Jørgen Johansen*, Baaring. En Datter *Marie Johansen*.
- 3) *Rasmus Hansen Skov*, Husmand, Baaring Skov.

V. **Ane Dorthea Nielsdatter**, f. 13. Marts 1787, g. m. Gaardmand *Anders Ibsen* i Asperup. Efter hvad der fortælles, har han været en Mand med Interesser, der omfattede mere end det almindelige Arbejde i Gaard og Mark. Han har saaledes været med til at oprette en Læsekreds, der skulde virke til, at gode og nyttige Bøger kunde komme ud iblandt Bønderne, hvor der havde været stor Fattigdom paa den Slags.

En Datter af Ane Dorthea og Anders Ibsen, **Mette Kirstine**, var det, der som tidligere meddelt, første Gang var gift med Gaardmand *Simon Jørgensen* i Baaring og anden Gang med *Anders Fr. Andersen*, Stadagergaard.

Og Søster til hende var Ane Margrethe, der første Gang var gift med Gaardmand *Hans Nielsen* i Baaring og anden Gang med *Claus Pedersen Dyrhøj*.

Hans Niensens og Ane Margrethes Børn:

- 1) *Niels Hansen*, Gaardmand i Baaring. Direktør, Rd. af Db., Dbmd., g. m. *Maren Hansen*, Dt. af Gaardmand *Hans Andersen*, Baaring. Ingen Børn.
- 2) *Maren Dorthea Hansen*, f. 15. Apr. 1849, g. m. *Thomas J. Nørrelund*, Friskolelærer. Børn: 1) *Kirstine Thomasdatter Nørrelund*, f. 25. Febr. 1878, g. m.

- Sofus Madsen*, Egtved, Kolding. 2) *Margrethe Thomasdt. Nl.*, f. 18 . . ., død 16. Juni 1901. 3) *Sanne Thomasdt. Nl.*, f. 28. Jan. 1882, g. m. *Hans Egede Jensen* fra Nørre Broby. 4) *Marie Thomasdt. Nl.*, f. 14. Dec. 1886, g. m. *Ejnar Christiansen* fra Aalborg. 5) *Karen Thomasdt. Nl.*, f. 15. Marts 1888. 6) *Herdís Thomasdt Nl.*, f. 15. Apr. 1890, g. m. *Asger Laursen Vig* af Christiansminde Friskole. 7) *Sigrid Thomasdt. Nl.*, f. 6. Juni 1892, g. m. Gaardmand *Aage Rasmussen*, Baaring, Søn af Gaardmand Karl Rasmussen, Baaring.
- 3) *Anine Hansen*, g. m. *Morits Mose* . . . Børn: 1) *Jens Mose*. 2) *Margrethe M.* 3) *Hans M.* 4) *Niels M.* 5) *Agnes M.*
- 4) *Ane Kirstine Hansen*, g. m. *Thomas Jensen*, Søn af Gmd. *Jens Thomsen*, Kustrup. Børn: 1) *Johanne Jensen*, g. m. *Simon Smidt*, Farmer i Amerika. 2) *Margrethe J.*, g. m. *Peter Tuborg*, Typograf. 3) *Jens Thomsen J.*, udvandret til Amerika. 4) *Agnes J.* 5) *Karen J.*
- 5) *Anders Simon Hansen*, g. m. *Mathea Jørgensen*, Dt. af Gmd. *Jørgen Jørgensen*, Baaring. Børn: *Jørgen Hansen* og *Anders Simon Hansen*; den sidste død som Barn. *Jørgen Hansen*, f. 19. Apr. 1885, g. m. *Ingeborg Lindvig*, Dt. af Gmd. i Kærby *Peter Karl Nikolaj Lindvig* og *Karen Jensdatter Bjerg*. Børn: 1) *Aage Lindvig Hansen*, f. 14. Sept. 1913. 2) *Holger Lindvig Hansen*, f. i April 1915. 3) *Bent Lindvia Hansen*, f. 28. Juli 1916.
- VI. Gertrud Nielsdatter**, g. m. *Niels Sørensen*, 2. G. *Jørg. Olsen*.
- VII. Maren Nielsdatter**, g. m. *Jesper Hjæresen*, Risum.

Anders Rasmussen
og Abelone Peders-
datter, Baaring.

Jørgen Andersen og
Karen Andersdatter,
Risum.

Simon Jørgensen og
Maren Madsdatter,
Baaring.

Jørgen Simonsen og
Maren Hansdatter,
Baaring

Jørgen Jørgensen og
Line Henriksdatter
Vædele, Baaring.

Mathea Jørgensen

Hans Nielsen og
Kirsten Pedersdatter,
Indslev Taarup.

Niels Hansen og
Maren Jensdatter,
Baaring.

Hans Nielsen og
Baaring.

og Anders Simon Hansen.

Jørgen Hansen og Ingeborg Lindvig.

Aage Lindvig Hansen. Holger L. H. Bent L. H

Steffen Simonsen og
Gertrud Hansdatter,
Asperup.

Niels Steffensen
og Mette Kirstine,
Asperup.

Ane Dorthea Nielsdt.
og Anders Ibsen,
Asperup.

Ane Margrethe,
Baaring.

Ane Margrethe Andersdatter.

Claus Pedersen.

Claus Pedersens og Ane Margrethe Andersdatters Børn:

- 1) *Karen Hansine Pedersen*, g. m. *Erhardt Carl Christensen*, Søn af Christen Nielsen og Johanne Marie Erhardtssdatter, Nørrethisegaard, Salling. Christen Nielsen født i Sæbygaards Mølle, som han ejede, inden han blev gift. Johanne Marie født i Nørre Thise Sogn. Hendes Fader var født i Sønderjylland og kom til Horsens som Skovrider. — Børn: 1) *Claus Christian Christensen*. 2) *Anders Simon Chr.* 3) *Karl Chr.* 4) *Olaf Chr.* 5) *Axel Chr.* 6) *Johannes Chr.* 7) *Margrethe Chr.* 8) *Sigurd Chr.* 9) *Marie Chr.* 10) *Jakob Chr.* 11) *Valborg Chr.*
- 2) *Synnøve Pedersen*. Ejer Dyrhøjgaard efter sine Forældre.

Hans Jørgen Pedersen, den næstældste af Peder Hansens og Ane Margrethes Sønner, havde forskellige Tjenester: hos Ole Jørgensen i Hølse, Hans Jensen i Nørre Aaby, Lars Larsen i Udby og paa Gjelbjerg. I 1849 og 50 deltog han i Krigen og fik derefter Tjeneste hos Brændevinsbrænder Frederik Andersen i Bogense, hvor han var til Marts 1855, da han blev gift. Han var nu en Karl paa 37 Aar og vilde gerne have noget for sig selv. Men han vilde ikke giftes, før han, ligesom sin Broder Claus i Baaring, kunde faa en Gaard, og selv ejede han ikke meget. Han bejlede til nogle Enker, der sad med en Gaard, uden at der kom noget ud af det. Men endelig fandt han én, som han kom overens med, nemlig »Karen i Vedelshave, Enke efter Mads Hansen Jensen, i Gaarden, som nu tilhører Lars Nielsen.

De havde to Sønner sammen, der begge døde som smaa; den ene hed Peder Hansen efter sin Farfader.

Frederik Pedersen, den tredje af Sønnerne, var Husmand og Gartner i Baaring Skov og gift med Dorteia Jakobine Pedersdatter, Dt. af Husmand og Skræder Peter Andersen, Vedelshave. Deres Børn:

- 1) *Peder Jørgen Frederiksen*, g. m. *Maren Christensen*, Dt. af Husmand Christen Sørensen, Baaring Skov. Anlagde Baaring Strands Badeanstalt. Ingen Børn.
- 2) *Mads Hansen Frederiksen*, Snedker i Baaring og Kolding; Billedskærer i Kolding og Vejle, Gift med *Julie Kilschov*, Dt. af Lærer Kilschov, Asperup. Børn:
  - 1) *Frederik Christian Frederiksen*, Fotograf, Kolding.
  - 2) *Anna Frederiksen*. 3) *Thorvald Frederiksen*.
- 3) *Karen Margrethe Frederiksen*, g. m. *Niels Chr. Jensen*, Tømrer. Boende i Jorderup pr. Kolding. Ingen Børn.
- 4) *Martin Frederiksen*, død som Barn.
- 5) *Martin Frederiksen*, Skræder, Lærer, Forfatter (under Navnet Martin Skovbo). Gift med *Mette Kirstine Rasmussen*, Dt. af Drejer Rasmus Hansen og Karen Marie Sørensdatter, Baaring. Børn: 1) *Karen Skovbo Frederiksen*, g. m. *Severin Hansen*, Søn af Partk. Frederik Hansen, Byllerup. Barber, Morud. En Datter *Elline Hansen*. 2) *Thormod Skovbo Fr.*, Murer, g. m. *Jenny Christoffersen*, Dt. af Husmand Jens Christoffersen, Indslev Taarup. Børn: *Dennis Skovbo Fr.* *Ingvar Skovbo Fr.* 3) *Sanne Skovbo Fr.* 4) *Helge Skovbo Fr.*, død som Barn. 5) *Sigurd Skovbo Fr.*, Tømrer. 6) *Margrete Skovbo Fr.* 7) *Oluf Skovbo Fr.* 8) *Frede Skovbo Fr.*
- 6) *Ane Katrine Frederiksen*, g. m. *Hans Nielsen Rasmussen*, Søn af Drejer Rasmus Hansen, Baaring. Træ- og Kunstdrejer, Thisted. Børn: 1) *Dorteia Rasmussen*

- Dybkjær*, f. 29. Maj 1887; gift 9. Dec. 1910 m. Snedker *Jens Peder Kristensen Fredskild*, f. i Thorsted i Thy 23. Jan. 1877 af Forældrene Kristen Larsen og Inger Jensen. Børn: *Inger Katrine Fredskild*, f. i Thisted 21. Jan. 1913. *Hans Kristen Fredskild*, f. i Thisted 1. Jan. 1915. 2) *Rasmus Rs. Dybkjær*, f. 17. Apr. 1884. Drejersvend, Lærer. 3) *Karen Rs. Dybkjær*, f. 15. Marts 1891, g. m. Murer *Hans Kristian Hansen*. Aasum, Odense. Børn: *Ellen Margrethe Hansen*, f. 22. Juni 1915. *Jenny Katrine Hansen*, f. 10. Dec. 1916. 4) *Ingeborg Rs. Dybkjær*, f. 28. Avg. 1892. 5) *Frederik Rs. Dybkjær*, f. 12. Juni 1894, Sømand. 6) *Knud Rs. Dybkjær*, f. 14. Nov. 1896, Handelskommis, Musiker.
- 7) *Hans Jørgen Frederiksen*, f. 10. Dec. 1858, Gartner, Baaring Skov; g. m. *Karen Nielsine Oline Jensen*, Dt. af Boelsmand Niels Jensen, Baaring Skov. Børn: 1) *Anna Dorthea Frederiksen*, g. m. Bagermester *Hannibal Witt*, Odense. En Datter *Karen Witt*. 2) *Sanne Frederiksen*, død som Barn. 3) *Sanne Frederiksen*.
- 8) *Klausine Marie Frederiksen*, f. 11. Okt. 1861, g. m. *Peder Jensen*, Søn af Husmand Jens Pedersen, Kjerte. f. 24. Sept. 1855. Musiker, Stukkatør, Roerslev. Børn: 1) *Frederik Jensen*, f. i Kolding 9. Dec. 1886, Cigar-sorterer, Hamborg. 2) *Valborg Jensen*, f. 30. Sept. 1888. 3) *Mary Dorthea Jensen*, f. 1. Dec. 1890; g. m. Skibsbygger paa Orlogsværftet i København *Alfred Christian Martin Jensen*, f. 1893. Tidligere gift; en Datter . . . I sidste Ægteskab en Dt. *Grethe Jensen*. 4) *Jensine Carla Jensen*, f. 1893. 5) *Karoline Astrid Jensen*, f. 1893. 6) *Alfred Jensen*, f. 1895, Tømrer. 7) *Thorvald Jensen*, Handelskommis. 8) *Thora Marie Jensen*, f. 1899.

Sanne Pedersen, den yngste af Peder Hansens og Ane Margrethes Børn, Fyllested, var gift med Gaardmand *Knud Nielsen*, Orte, Søn af Niels Knudsen, Orte, der atter var en Søn af Gmd. Knud Jespersen, Lumby.

Niels Knudsen var i sine unge Aar Kusk paa Frederiks Hospitals Apotek i København og var da med sit Herskab paa en Rejse til Italien. Siden var han Ladefoged paa Herregaarden Kjørup, og købte derefter Gaarden Langkrog i Orte Sogn og giftede sig med en Pige, Karen Margrethe Hansdatter, som han havde tjent sammen med paa Kjørup.

Knud Nielsens og Sannes Børn:

- 1) *Niels Peder Knudsen*, f. 16. Febr. 1847, før Ejer af Langkrog, nu Træhandler i Odense, g. m. *Maren Johanne Madsen Vest*, Dt. af Mads Christensen Vest, Vestgaarden, Frøbjerg. Børn: 1) *Sanne Katharine*, f. 26. Sept. 1885. 2) *Karen Margrethe*, f. 4. Sept. 1887. 3) *Knud Viggo*, f. 1. Nov. 1890. 4) *Ellen Elisabeth*, f. 19. Nov. 1902.

(Om Familien Vest se »Historisk Samfund« for Odense og Assens Amter, Aarg. 11, Side 246.)

- 2) *Hans Jørgen Knudsen*, Seminarist. Udvandret til Avstralien; Bygmester; død ugift i Avstralien.
- 3) *Peder Knudsen*, død som ung.

Sanne var den, der i alle Maader mest har lignet sin Farfader Hans Jørgensen. Naar hun talte og skrev, var det som en Genklang af Hans Jørgensens Optegnelser i Testimoniet om sit eget Hjertes Tilstand. Det blev ogsaa hende, der rimeligvis reddede Testimoniet fra Tilintetgørelse, idet hun i sine Ungpige dage, mens hun opholdt sig hos Familien i Bogense, fandt det iblandt en Del

gamle Papirsager og andet, hvoriblandt det henlaa i en afsides Krog oppe paa Loftet.

Hun bad, om hun maatte beholde det; det fik hun Lov til. Hende var det ogsaa, der sørgede for, at der blev taget Afskrifter af Originalskriftet, da det var slidt, saa Skriften begyndte at blive ulæselig.

Det blev i sin Tid optaget i »Indre Missions Tidende«, besørget af den gamle Lægprædikant Anders Larsen fra Gamborg. Tillige er det nu optaget i »Aar bog for Historisk Samfund for Odense og Assens Amter, III. Aarg.«

Følgende fandtes skrevet med Sannes Haand udenpaa det originale Testimonium:

»Min kjære Farfaders Brev til sine Børn, hvorfor Gud være takket. Jeg ønsker, at det maa gaa fra Slægt til Slægt indtil Dagens Ende. Sanne Pedersen.«

Om Børnene af Peder Hansen, Fyllested, og hans anden Hustru, Maren Pedersdatter, kan meddeles:

Peder Pedersen, g. første G. med *Maren Kirstine Jørgensdatter*, Blanke Mark, boende i hendes Fødehus. En Søn, *Jørgen Hansen Pedersen*, død som Barn. G. anden G. 4. Okt. 1861(?) med *Margrethe Jensen*, Dt. af Gmd. Jens Jørgensen, Gjelsted. Børn:

- 1) *Christian Pedersen*, f. 29. Juli 1863. Cyklehandler i Odense. Virker i Indre Missions Tjeneste; g. m. *Andrea Lange*, Brylle. Børn: 1) *Fanny*. 2) *Margrethe*. 3) *Niels Georg*. 4) *Petra Hansine*. 5) *Axel*. 6) *Thor-kild*. 7) *Otto Christian*.
- 2) *Peder Claudius Pedersen*, f. 24. Jan. 1865. Fotograf. Indremissionær, Aalestrup, Jylland. G. m. *Dorthea Hansen*, Dt. af Hans Hansen, Føns. Børn: 1) *Aage*. 2) *Ove*. 3) *Mary*.
- 3) *Maren Kirstine Pedersen*, f. 25. Apr. 1867, g. m. *Johan-*

nes Thorsen, Indremissionær, Sekretær ved Vridsløselille, Søn af Christian Thorsen, Lilleballe, Kolding. Børn: 1) *Johanne Margrethe*. 2) *Ellen Louise*. 3) *Peter Christian*. 4) *Henny Marie*. 5) *Johannes*. 6) *Carla*. 7) *Gerda*.

- 4) *Maren Pedersen*, f. 22. Dec. 1869. G. m. Gmd. *Albert Jeppesen*, Avlby Mark. Børn: 1) *Peter Jeppesen Bjerregaard*. 2) *Margrete J. Bj.* 3) *Jenny Louise J. Bj.*

Niels Pedersen, Husmand, Blanke Mark; senere udvandret til Amerika, hvor han er død. G. m. *Karen Madsen*, Dt. af Husmand Mads Madsen, Kustrup Mark. Børn:

- 1) *Claus Pedersen*, udvandret til Amerika; g. m. *Milly*, af tysk Herkomst.
- 2) *Ingeborg Pedersen*, udvandret til Amerika og der gift med *Niels Brown*, ogsaa af tysk Herkomst.
- 3) *Bertha Pedersen*, g. m. *Peder Jørgensen*, Bestyrer af Elektricitetsværket i Asperup.
- 4) *Peder Pedersen*, ogsaa udvandret til Amerika.

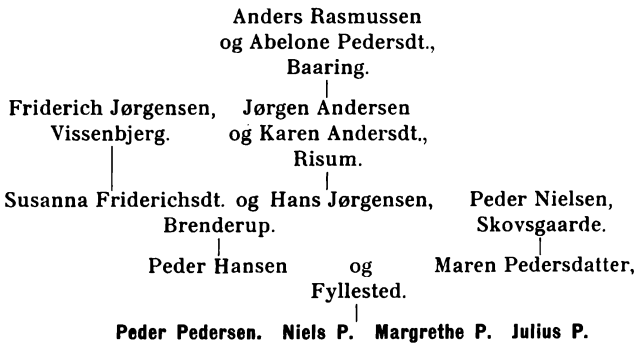
Ane Margrethe Pedersdatter, f. 18. Dec. 1831; g. m. *Hans Christoffersen*, Baring Mark, Søn af Christoffer Jensen, Margaard, Nørre Aaby. Børn:

- 1) *Claus Peder Christoffersen*, f. 15. Juni 1862. Udvandret til Amerika.
- 2) *Karen Christoffersen*, f. 13. Apr. 1865, g. m. *Ole Mathisen*, Søn af Husmand Søren Mathisen, Byllerup Mark. Børn: 1) *Valdemar*. 2) *Sofie*. 3) *Hans*. 4) *Søren*. 5) *Axel*. 6) *Anders Jørgen*. 7) *Karl*.

Julius Pedersen, Husmand og Maltgører, Baring Mark, f. 25. Jan. 1828, død 8. Jan. 1903. Tjente hos Anders

Jørgensens i Baaring fra han var 17 Aar, til han blev Soldat og var med i Krigen Aaret 1850, hvorefter han tog Tjeneste sammesteds til han 1852 tog Plads hos Gæstgiver Frederik Andersen i Bogense, hvor han var, til han 1859 blev gift med *Marie Larsen*, Dt. af Boelsmand Lars Jensen, Blanke Mark, f. 24. Dec. 1826, død 26. Apr. 1896. Børn:

- 1) *Ane Kathrine*, f. 24. Maj 1853, g. m. Trikotagehandler *Lars Nielsen*, Fredericia. En Søn *Carl Nielsen*, f. i Dec. 1895, Handelskommis.
- 2) *Peter Laurits*, Skolebetjent, Enghaveplads, København; g. m. *Ane Medine Christensen*, f. 19. Nov. 1853 som Dt. af Smed Kristen Pedersen og Hustru Marie Nielsdatter, Veldbak Mark pr. Esbjerg. En Søn *Julius Petersen*, f. 20. Febr. 1889, Kontorist.
- 3) *Sanne*, f. 16. Marts 1864, g. m. Teglværksejer *Frederik Jensen*, Middelfart.
- 4) *Vilhelm Birkedal*, f. 6. Dec. 1867. Husmand og Fisker, Kirstineberg pr. Fredericia; g. m. *Johanne Jensen*, Dt. af Gmd. Kristen Jensen, Kirstineberg. Børn:
  - 1) *Katrine*.
  - 2) *Marie*.

Som vi ser, har alle Peder Hansens Børn, baade af første og andet Ægteskab, paa Sanne nær, der kom til Orte, taget Bo i Baaring og aller nærmeste Omegn, og er saaledes vendt tilbage til Farfaderens, Hans Jørgensens, Fødeegn.

Hans Søster Mette Marie Hansdatter og de fleste af hendes Efterslægt har været knyttet til den samme Egn.

Karen Hansdatter, den anden Søster, kom til Odense og den tredje, Ane Catrine Hansdatter, til Bogense og Efterslægten videre til Randers og andre Byer.

Halvsøsteren, Margrethe Poulsdatter, blev i Fyllested, Brenderup Sogn; nogle af hendes Efterkommere blev i Brenderup Sogn, og en af dem kom ogsaa til Baaring, men er ellers ikke omtalt i disse Optegnelser. Margrethes Datter Birthe kom til Bogense.

Man vil let komme til at lægge Mærke til, at ingen er gaaet tilbage til Vissenbjerg, hvor Stammeren Susanna Friderichsdatter var kommen fra, — hvad saa Grunden kan have været.

Dette gjorde, at der efterhaanden blev mindre og mindre Samkvem imellem Slægten her og der. Og det er kommen saa langt, at da jeg begyndte paa disse Optegnelser, var de saa fremmede for hinanden, at det ikke var mig muligt at finde en Forbindelse nogensteds, og det var af den Grund meget svært at faa noget at vide om Vissenbjergslægten, hvor jeg næsten udelukkende maatte holde mig til Kirkebøgerne.

Maaske kan disse Optegnelser bidrage til, at vi atter kunde føres lidt nærmere sammen.

Postekspedient Petersen, Ringsted, en Efterkommer af Susannas Broder Jørgen Friderichsen, har overladt mig sin Stafdaders Jørgen Friderichsens Fæstebrev paa Elleskovhus. Og da det jo nok kan have sin Interesse

at gøre sig bekendt med saadan et gammelt Dokument fra 1775, vil jeg her meddele Indholdet af det.

Fæstebrev.

»Kiendes jeg underskrevne Immanuel Conrad Ludvig Schmalz, Sognepræet for Wissenbjerg Meenighed at jeg haver fæsted og stædt, ligesom jeg hermed stæder og fæster *Jørgen Friderichsen*, barnefødt paa Præstegaardens Grund eet mit jordløse Huus i Elleschou paa Præstegaardens Grund beliggende, som tilforn af Kristian Hansen har været beboed og fæsted. Af bemeldte Huus med tilhørende Kuer (Kover), Gaardsrum og Hauge saaviidt dertil paa den vestre Side af det næstliggende Huus nu findes indgrøftet og indhegnet skal bemeldte *Jørgen Friderichsen* aarlig til hver Paaske svare og betale mig 3 Sld. skriver Tre Slettedaler til Huusleje og gjøre mig aarlig tillige med sin Hustrue een Høstdag; hvorimod han skal nyde og bruge Huuset med sit rette Tillæg, som det nu befindes sin Livs Tiid, paa de Conditioner, at han forsvarligen holder Huuset med hvis (hvad) dertil behøves inden og uden til, ligesom dertil hørende Hegn og Gierder for sin Anpart vedlige, dernæst retter sig i alle Maader efter Kongelig Mayestæts allernaadigste Forordninger, saaviidt ham vedkommer, og endelig ey holder Sviin, Faar eller andre Creature Præstegaardens Korn eller Græsning til Hinder og Skade enten først eller sidst i Aaret, samt enthoder sig fra ald Græsbeed og Tøyring for sit Qvæg paa Præstegaardens Grund uden det han nyder med Villie og Samtykke for Betaling, ligesom jeg har tilstaaet ham for samme et Høveds Græsning, hvis han det behøves, paa Præstegaardens Grund, ligesom de andre Huusmænd efter de forløbne 4re Forpagtningsaar. Hvorefter da dette hans Fæstebrev, hvorføre han har betalt mig 8te Rdl., skriver aatte Rxdaler, i alle sine Puncter giælder og ved Magt staaer, som herved stadfæstes og under min Haand og Signete bekræftes.

Fuleviig Præstegaard d. 15de April, 1775.

I. C. L. Schmalz.«

Vedrørende Vissenbjergfamilien har jeg ogsaa, saa sent, at det ikke kunde blive indført paa sin rette Plads under denne Familie, faaet Oplysning om følgende Mænd, der ogsaa nedstammer fra den: Forvalter *Henriksen*, Taarupgaard, Aarup, og Gaardejer *Henriksen*, »Adamsminde« ved Morud.

Jørgen Friderichsen, Elleskovhus, havde, som vi vil se under Vissenbjergfamilien, en Datter *Susanna Jørgensdatter*, der var gift med *Mathias Thorsen*. De havde Børnene: *Maren Mathiasdt.*, *Lisbeth Mtd.*, *Ingeborg Mtd.*, *Jørgen Mts.*, *Henrik* og *Knud Mathiasen*.

Maren var gift med Kristen Josef Hansen, Lisbeth med en fra Huset Nøjsomhed, Ingeborg med en Snedker i Stenløkke, Jørgen med en Gaardmandsdatter fra Brøndekilde, Knud med en fra Sanderum og Henrik Mathiasen med Karen Marie fra Skelhuse.

Ovennævnte Forvalter *Henriksen*, Taarupgaard, og Gaardejer *Henriksen*, »Adamsminde«, er Sønner af *Henrik Mathiasen* og *Karen Marie*.

Friderich Jørgensen.
   |
 Jørgen Friderichsen   og Maren Hansdatter.
   |
 Susanna Jørgensdatter   og Mathias Thorsen.
   |
   Henrik Mathiasen   og Karen Marie.
   |
 Henriksen, Taarupgaard.   Henriksen, Adamsminde.

Man vil straks lægge Mærke til, at der er givet en Del flere Oplysninger om visse Grene af de her omhandlede Slægter end om andre, og det har forskellige Aarsager. Dels er somme Slægtlinjer lettere at udrede gennem Kirkebøger og andre Meddelelser end andre, og dels har

der været fortalt og optegnet ulige meget om de forskellige, enten af bestemte Aarsager eller tilfældigvis.

Ogsaa den, der gør Optegnelserne, vil al Tid have Indflydelse paa, hvormeget der bliver samlet om den og den af Slægten, og det gælder i særlig Grad her, idet jeg begyndte Optegnelserne helt ud af egen personlige Interesser for at faa noget samlet om mine Forfædre, hvor jeg naturligvis tænkte mest paa den Linje, der laa mig nærmest.

Først senere hen forandredes Planen saaledes, at flere af Linjerne blev taget med, foruden de Slægter, som den første ved gentagende Indgifte var kommen i nær Forbindelse med.

Det sidste har gjort Arbejdet dermed interessantere, men ogsaa meget vanskeligere, særlig med Hensyn til at dele Sol og Vind lige imellem Parterne. Det har jeg ikke kunnet af ovennævnte Grunde.

Som jeg forud har nævnt: den Gren af Slægten, der er kommen til at staa os andre fjærnest, er Vissenbjergfamilien, hvis Navne Frederik og Susanna dog endnu stadig gaar igen iblandt os lige ned til de yngste Slægtled.

Forresten er Samkvemmet mellem de andre Grene af Slægten ogsaa bleven mindre og mindre i det sidste halve Hundrede Aar, efterhaanden som de ved yngre Led fjærnede sig mere og mere fra hinanden.

Det Sted, hvor man indtil da oftest og talrigst mødtes, var i Baaring, til hvis By, Mark og nærmeste Omegn en hel Del af Hans Jørgensens og Susannas Slægt var bleven draget hen, den ene efter den anden. Her kom de fra Bogense, Odense, Randers . . .

Jeg vilde ønske, at disse Optegnelser maatte bidrage til, at de spredte Slægter atter kunde komme noget mere i Berøring med hinanden og mødes i Interessen for de

fælles Minder. Jeg er selv under Arbejdet med disse Optegnelser kommen i Berøring med en hel Del af Slægten, som jeg ikke før har kendt, og det har været mig til saa stor Glæde og Berigelse, at jeg vilde ønske, mange flere maatte faa Lyst og Lejlighed til det samme.

REGISTER

	Side
Familien i Vissenbjerg	5
Fuglevig Præstegaard	6
Friderich Jørgensen	6
Susanna Friderichdatter	7
Poul Nielsen, Brenderup	7
Jørgen Friderichsen	8
Susanna Jørgensdatter	9
Anne Marie Friderichsdatter	10
Michel Nielsen, Rold	10
Maren Friderichsdatter	11
Mathias Andersen Vædele	11
Friderich Mathiasen	11
Anders Friderichsen	12
Dorthea Lisbeth Friderichsdatter	12
Sagn om Familien i Vissenbjerg	13
Stamtavle over Familien i Vissenbjerg	14
Hans Jørgensen fra Risum	16
Familien i Risum	16
Simon Clausen og Ellen Madsdatter, Risum	16
Maren Rasmusdatter fra Kærbyholm	17
Karen Andersdatter	17
Jørgen Andersen og Karen Andersdatter	17
Hans Jørgensen og Susanna	18
Hans Jørgensens Testimonium	20
Hans Jørgensens og Susannas Børn	28
Poul Niensens og Susannas Børn og Efterslægt	29
Margrethe Poulsdatter	30
Birthe Andersdatter	30
Den gamle Brændevinsbrænder	30
Anders Hansen Kromand	30
Seidlerslægten	32
Leene Andersdatter	33
Hans Hansen Gredsted	33

	Side
Anders Frederichsen.....	37
Sanne Kirstine Frederichsdatter	38
Hans Frederich Andersen.....	38
Margrethe Helene Frederichsen.....	38
Michael Gabriel Rosenberg.....	38
Rosenbergernes Stamtavle	40
Hans Jørgensens og Susannas Børn og Efterslægt	40
Jørgen Hansen, Baaring	40
Karen Sørendatter	41
Akter i Sagen Jørgen Hansen contra Wedel Heinen.....	43
Skifteforretning	44
Jørgen Hansens Indlæg i Sagen	52
Kjendelse	55
Dom.....	58
Mindeskrift om Jørgen Hansen	60
Mindedigt om Jørgen Hansen	65
Peder Hansen og Ane Margrethe Jørgensdatter, Fyllested..	66
Claus Jensen og Ane Margrethe Jørgensdatter	67
Ole Clausen og hans Efterkommere	68
Deres Stamtavle	69
Peter Hansen og Ane Margrethe, Fyllested.....	70
Deres Stamtavle	70
Peder Hansen og Maren Pedersdatter.....	72
Peder Hansens Børn.....	74
Slægtsarv	74
Karen Hansdatter og Hans Chr. Hansen, Odense	76
Henrik Hansen	76
Kirstine Hansen	77
Jakob Brygger Andkjær.....	77
Jægerhilsen til Stiftsfuldmægtig Hans Chr. Hansen	78
Ane Catrine Hansdatter og Toldbetjent Andersen	79
Sanne Christensen og Slotsforvalter Mads Jensen	82
Mægler Adolph Andersen, Randers.....	84
Mette Marie Hansdatter og Lars Nielsen, Blanke.....	87
Niels Hansen Larsen, Blanke	89
Maren Larsen og Søren N. Jørgensen, Roerslev	90
Sanne Larsen og Rasmus Rasmussen, Birkende.....	90
Deres Stamtavle	94
Familien i Asperup og Roerslev	94
Risumfamilien	95

	Side
Simon Jørgensen og Maren Madsdatter	97
Simon Jørgensen og Mette Kirstine Andersdatter	98
Mathea Jørgensens og Simonie Jørgensens Stamtavle	99
Gamle Anders Jørgensens og Karen Sørensdaters Efterk. .	100
Peder Jørgensen, Pikkehuset.....	101
Jørgen Andersen Jørgensen	102
Grosserer Rasmus Rasmussen	104
Anders Jørgensen og Mette Kirstine Thomasdatter.....	105
Jørgen Hansen Nørrelund	111
Thomas J. Nørrelund	112
Karl Jørgensen.....	112
Sanne Jørgensdatter og Jens Thomsen, Kustrup	113
Rasmus Knudsen og Karen Jensen; Stamtavle	113
Ane Kirstine Hansen og Thomas Jensen, Kustrup.....	114
Claus Pedersen og Karen Nielsdatter, Baaring	115
Ane Margrethe Andersdatter og Hans Nielsen	117
Hans Nielsens Slægt.....	117
Ane Margrethe Andersdaters Slægt	118
Steffen Simonsen og Gertrud Hansdatter.....	118
Bodil Kirstine Hansdatter og Simon Chr. Simonsen.....	119
Kærbyholmslægten	120
Steffen Nielsen og Mette Kirstine Nielsdatter.....	121
Ane Dorthea Nielsdatter og Anders Ibsen.....	123
Claus Pedersen, Baaring.....	123
Niels Hansen, Baaring	123
Maren Dorthea Hansen Nørrelund	123
Mathea Jørgensen og Anders Simon Hansen; Stamtavle...	125
Hans Jørgen Pedersen	126
Frederik Pedersen	127
Sanne Pedersen.....	129
Peder Pedersen.....	130
Niels Pedersen.....	131
Ane Margrethe Pedersen	131
Julius Pedersen.....	131
Fæstebrev fra Elleskovhus.....	134
Henriksen, Taarupgaard	135
Henriksen, Adamsminde	135

